MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 2 (78)-1987

PENTRU PATRIA NOASTRA, REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA !

securitatea

1987

Exemplar nr. 633

STRICT SECRET

Cuprins

pag.

În sprijinul învățămîntului de specialitate

— **Unii factori care condiționează creșterea eficienței muncii de securitate. Căi și mijloace de dezvoltare a acestora** — col. Costică Mohorea și lt. col Dumitru Dănău 5

— **Organizarea pazei și apărării obiectivelor de importanță excepțională și deosebită împotriva acțiunii elementelor de cercetare-diversiune, teroriste și din forțele speciale în timp de pace și în situații deosebite** — gl-mr. Grigorie Ghiță . . . 11

— **Aspecte caracteristice ale aplicării cerințelor conspirativității, compartimentării și secretizării în munca din clandestinitate în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de apărare** — mr. Dumitru Pețanca și cpt. Valentin Nedelcu 19

— **Măsuri de siguranță și apărare a efectivelor unităților centrale și teritoriale de securitate la dislocare, într-o localitate sau teren împădurit. Documentele ce se întocmesc în acest scop** — mr. Ion. Vlad

— **Organizarea activității de cunoaștere și prevenire a încercărilor unor străini și legături suspecte ale acestora de a realiza și permanentiza contacte neoficiale cu unele cadre militare ori membrii lor de familie** — mr. Al. Curcă Stănescu și cpt. Constantin Ionescu 27

— **Însușirile psihologice ale personalității. Cunoașterea și educarea lor în interesul muncii de securitate** — col. Gheorghe Gavrilă, col. dr. Nicolae Olaru, cpt. Ciprian Sasu și cpt. Nicolae Stroe . . . 31

Documentar

— **Contribuția calculatorului la actul decizional de securitate** — mr. Virgil Chirciu 37

— **Cu privire la factorii care condiționează eficiența activității de prevenire a organelor de securitate în etapa actuală** — lt. col. Pătru Morariu și mr. Alex. Olaru 41

Dezbateri — opinii

— **Cadrul legislativ al apărării secretului de stat în R. S. România. Unele aspecte referitoare la constatarea și sancționarea contravențiilor pentru încălcarea normelor legale privind apărarea secretului de stat și modul de stabilire a relațiilor cu străinii** — mr. Gheorghe Cotoman 49

Dialog

— **Cunoașterea și prevenirea stărilor de spirit negative în medii, locuri, obiective. Măsuri de influențare pozitivă** — lt. col. Gheorghe Mija . 58

Din experiența noastră

— **Eficiența măsurilor de prevenire în combaterea și contracararea acțiunilor de natură ostilă** — lt. col. Constantin Soare 63

Punct ochit punct lovit

— **Un caz cu multe învățăminte** — lt. col. Nicolae Popescu 66

— **Cazul „CROITORUL"** — cpt. Manfred Burtea . 72

Caleidoscop

— **Spionaj militar** — maior Ion Pirvu 75

* * *

— **Bibliografie la temele de specialitate pentru convocările pe anul 1987** 80

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare
Redactori : locotenent-colonel Dumitru DĂNĂU și locotenent-colonel Ana PĂUNA

Cd. 040

Apărut : iunie 1987

„Situația nouă care s-a creat prin apariția unor noi tipuri de arme nucleare și de distrugere în masă, extrem de periculoase, impune o gîndire și o abordare nouă a problemelor războiului și păcii, care să pornească de la faptul că, în condițiile actuale, un nou război mondial și, în general, orice război, sînt de neconceput. Este necesar să se renunțe cu desăvîrșire la concepția anacronică, perimată, potrivit căreia armele nucleare ar contribui la întărirea capacității de apărare, la securitatea statelor și la menținerea păcii în lume. Dimpotrivă, acestea sporesc insecuritatea, fac să crească continuu primejdiile la adresa păcii și vieții tuturor popoarelor lumii. O securitate reală a popoarelor poate fi garantată nu prin acumularea și dezvoltarea unor noi tipuri de arme, ci numai pe calea distrugerii și lichidării totale a acestora, a realizării unei largi colaborări economice, tehnico-științifice între state, a întăririi conlucrării tuturor națiunilor pentru soluționarea democratică, constructivă a marilor probleme ale lumii contemporane, pentru asigurarea păcii !

Pornind de la toate aceste realități, noi considerăm că problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor, în primul rînd a înarmărilor nucleare, eliminarea cu desăvîrșire a armelor nucleare, reducerea radicală a armelor convenționale, lupta pentru relații noi, de egalitate, pentru o colaborare activă, pentru o pace trainică pe planeta noastră".

NICOLAE CEAUȘESCU

Cuvintare la Marea adunare populara
consacrată prieteniei româno-sovietice

UNII FACTORI CARE CONDIȚIONEAZĂ CREȘTEREA EFICIENȚEI MUNCII DE SECURITATE. CĂI ȘI MIJLOACE DE DEZVOLTARE A ACESTORA

Prin rolul, sfera, conținutul și formele ei, activitatea de securitate, precis și clar definită prin legi, ordine, instrucțiuni și orientări de muncă, are la bază principii și criterii juridice și administrative care-i conferă un profil profund politic și militant. Sistemul de concepte ce-i asigură importanța și deplina eficacitate social-politică îl constituie **cunoașterea, prevenirea, descoperirea și contracararea infracțiunilor, faptelor antisociale, situațiilor, fenomenelor și evenimentelor de natură să afecteze, într-un mod sau altul, securitatea, integritatea teritorială, independența și suveranitatea statului.** Prin substanța și finalitatea lor, conceptele menționate circumscriu viziunea științifică, politică și umanistă în care este proiectată activitatea unităților din Departamentul Securității Statului, respectiv : conducerea întregii activități de către partid, personal de comandantul nostru suprem ; respectarea întru totul a legislației socialiste ; accentuarea rolului prevenirii, iar în acest scop, al cooperării cu organele de justiție și procuratură, precum și cu organismele democrației muncitorești revoluționare ; neutralizarea sau contracararea cu fermitate a oricăror fapte îndreptate împotriva valorilor fundamentale ale societății noastre socialiste ; așezarea acestei munci specifice pe metode și tehnici moderne de cunoaștere și investigare a faptelor, proceselor și fenomenelor cu semnificație de securitate ș.a. Avînd la bază prețioasele indicații și orientări ale comandantului nostru suprem, prevederile legilor, o concepție clară de muncă și programe de acțiune științific fundamentate, activitatea de securitate este organizată pe principii, criterii și metode specifice, apte să-i asigure o înaltă eficiență politică și socială.

În spiritul înaltelor comandamente revoluționare formulate de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, cînd întregul nostru sistem politic, social și administrativ trebuie să facă un pas hotărît spre o eficiență sporită pe toate planurile, și aparatului de securitate îi revine nobila sarcină de a face totul pentru a se înscrie cu rezultate și mai bune în acest sens.

Din punctul de vedere al securității statului, eficiența obligă și la o abordare a factorilor uman, politic, juridic, organizatoric, psihologic etc., în sensul identificării acelor elemente menite, pe de o parte, să maximizeze rezultatele față de „cheltuielile" făcute (materiale, financiare, de timp ș.a.), iar, pe de altă parte, să performeze programele, sistemele, mecanismele, acțiunile și metodele specifice în raport cu importanța — strategică și tactică — a problemelor cu care se confruntă.

Acest imperativ este pe deplin realizabil, în primul rînd dacă la nivelul fiecărui concept enunțat (cunoaștere, prevenire, descoperire, contracarare) s-ar acționa fructificînd orice posibilitate (informațional-predictivă, de documentare și intervenție, legalitate, profesionalitate, cooperare, mijloace speciale, stil de muncă ș.a.) în vederea creșterii contribuției acestora la executarea cu înaltă eficacitate a sarcinilor și misiunilor încredințate.

Pe baza experienței vaste și complexe a aparatului de securitate și, îndeosebi, a concluziilor convocării de bilanț a cadrelor de comandă și de partid din Departamentul Securității Statului pe anul 1986 și a sarcinilor rezultate din Programul de măsuri pe anul în curs, se poate aprecia că un rol preponderent, în scopul menționat, revine următorilor factori :

1 **Conștientizarea permanentă a rolului cadrelor de securitate ca activiști ai partidului intr-un domeniu special, ca executanți ai unor misiuni politice,** fapt care incumbă spirit revoluționar, patriotism, vigilență, atașament și dăruire — pînă la sacrificiul suprem — pentru apărarea cuceririlor socialiste, a independenței și suveranității patriei. Aceasta impune însușirea, stăpînirea și aplicarea în practică a politicii interne și externe a statului, cunoașterea politicii statelor străine față de R. S. România și a gradului de angajare în realizarea acesteia a serviciilor de spionaj și contraspionaj, a unor organizații ale emigrației române reacționare, a altor cercuri și grupări ostile, adaptarea măsurilor, mijloacelor și metodelor specifice la cerințele fiecărei etape, ale fiecărui moment operativ, lucru motivat de faptul că lucrătorii de securitate trebuie să-și aducă o contribuție activă la înfăptuirea și promovarea cauzei partidului, ale intereselor întregii națiuni, ale prosperității patriei. Corelat cu această cerință, este necesar să se militeze constant pentru creșterea discernămîntului politic în aprecierea unor fapte, împrejurări și situații, pentru a evita erorile, abuzurile, crearea artificială a unor „probleme" etc.

Avînd în vedere complexitatea problematicii de securitate, în cea mai mare parte datorată situației internaționale grave, marcată de diversificarea formelor și metodelor de luptă împotriva forțelor progresiste, a țărilor socialiste, statutul de activist politic al ofițerului de securitate implică și o înaltă conștiință profesională, un larg orizont de cunoaștere, astfel încît să se sesizeze nuanțele fenomenului ostil, direcțiile și formele de manifestare a acestuia. Nu trebuie uitat că oficine, cercuri și organizații reacționare din străinătate recurg la cele mai rafinate modalități de a influența — ideologic și psihologic — diverse categorii de elemente — din baza de lucru și în afara acesteia — pentru a le antrena, direct sau indirect, la manifestări retrograde, dușmănoase, menite a afecta climatul politico-social sănătos din țara noastră.

Și din acest punct de vedere, munca de securitate trebuie înțeleasă, în toate dimensiunile ei, ca o „meserie", ca „lucru bine făcut", ceea ce este posibil dacă lucrătorii își însușesc și aplică în întreaga lor activitate cele mai noi realizări din domeniile cunoașterii (științe politico-sociale, economice, tehnice ș.a.). O gîndire și conduită politică și profesională la înălțimea comandamentelor sociale actuale implică temeinice și multiple cunoștințe, inclusiv din sectoarele economiei și tehnologiei. Iată de ce, și pentru aparatul de securitate, conceptul de eficiență este strîns legat de activitatea de învățare, cercetare și aplicare a rezultatelor acestora în „producție".

Se înțelege că aprofundarea operei politice a secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, a documentelor de partid, trebuie să ocupe locul prioritar în pregătirea cadrelor de securitate, iar contribuția organelor și organizațiilor de partid, a cadrelor cu funcții de conducere la realizarea acestor obiective trebuie să fie pe măsura exigențelor formulate, determinînd implicarea, cu toată convingerea și capacitatea de acțiune, a lucrătorilor de securitate în executarea ireproșabilă a misiunilor ordonate pe toate liniile de muncă.

2 **Înfăptuirea cu hotărîre a legalității socialiste — trăsătură definitorie a democrației muncitorești revoluționare și condiție a creșterii eficienței social-politice a activității de securitate.**

Cunoașterea temeinică a Constituției, a legii penale, a legislației privitoare la străini și imunitățile diplomatice, a conținutului tratatelor internaționale, a convențiilor bi-și multilaterale ale României cu alte state, precum și a tuturor reglementărilor interne, departamentale etc. condiționează într-o măsură considerabilă capacitatea de analiză, sinteză și acțiune a aparatului de securitate. Stăpînirea de către fiecare lucrător în parte, cel puțin atît cît se referă la domeniul de competență, a unor astfel de reglementări (legi, hotărîri, dispoziții, instrucțiuni etc.) permite o conlucrare operativă și la obiect cu organele de justiție și procuratură, cu alte organisme investite să asigure legalitatea, să sesizeze la timp orice încercare — mai mult sau mai puțin abilă — de elucidare a normelor de muncă și conduită socială ori intențiile unor elemente ostile — din interior sau exterior — de a utiliza cadrul legal pentru a aduce atingere în orice mod intereselor statului nostru, și să se elimine în acest fel posibilitatea unor trenări, confuzii, situații birocratice, inclusiv abuzuri.

Pe acest fond de exigență se înscriu și cunoașterea, însușirea și aplicarea în practică cu mai multă fermitate, în deplină cunoștință de cauză a prevederilor legilor, hotărîrilor, ordinelor, instrucțiunilor, programelor și planurilor de măsuri ce reglementează însăși activitatea unităților din Departamentul Securității Statului, determinînd, în fiecare ve-

rigă de răspundere, o creștere simțitoare a calității activității de documentare, analiză și decizie.

Discernămîntul juridic — înțelegînd prin el acea capacitate de analiză, prin forța gîndirii, inteligenței și experienței profesionale și juridice, a anumitor fenomene sau domenii ale realității, descifrînd esența, cauzele și raporturile acestora cu alte fenomene, cît și sensul în care se dezvoltă — trebuie să cunoască noi valențe în activitatea specifică a lucrătorilor de securitate.

3 Investigarea aprofundată — prin toate metodele și mijloacele muncii de securitate — a realității, respectiv a stărilor de fapt și de spirit negative din obiective, locuri, medii și probleme și adaptarea măsurilor preventive la evoluția situației operative reale.

Numai printr-o profundă cunoaștere a realității din obiective, locuri, medii și din rîndul persoanelor din baza de lucru pot fi sesizate, prevenite și contracarate, în timp util și cu rezultate operative, fapte, fenomene, situații, stări de lucruri și de spirit negative, evenimente care, într-un fel sau altul, pot afecta securitatea statului.

Este lesne de înțeles că astfel de obiective pot fi atinse, în primul rînd, numai creînd dispozitive informative bine puse la punct, cu ajutorul cărora să se intre operativ în posesia unor informații pertinente și să se depisteze cauze, premise și împrejurări de natură să genereze sau să favorizeze producerea unor evenimente și infracțiuni contra securității statului ori alte acte antisociale din competență. De altfel, desfășurarea unei activități informativ-operative calificate și includerea în baza de lucru și a altor categorii de persoane — cum ar fi, de exemplu, cele ce creează stări de spirit negative, fac pregătiri în scop de evaziune ori săvîrșesc altfel de fapte care, prin consecințele lor, pot aduce atingere securității statului — sînt elemente de calitate care condiționează eficiența muncii de prevenire.

Din acest punct de vedere, rețeaua informativă, ca principal mijloc al muncii specifice, trebuie să-și ridice contribuția la noi cote de performanță, lucru realizabil doar în măsura în care selecționarea, recrutarea, educarea, dirijarea și verificarea acesteia se fac potrivit cerințelor de eficiență în munca de securitate, cu alte cuvinte de a se putea realiza cunoașterea aspectelor de clandestinitate, de a reuși pătrunderi informative în rîndul elementelor ostile, acțiuni de dezinformare și influențare, jocuri operative etc.

O cunoaștere pe fond a problematicii muncii de securitate impune, de asemenea, implicarea profundă a lucrătorilor de securitate în procesul atît de investigare a fenomenelor și faptelor din domeniile de competență, cît și de prevenire, raportînd operativ comandanților, informînd preventiv organele locale de partid sau conducerile întreprinderilor în cauză, cooperînd strîns cu organele de procuratură, justiție și miliție, cu organismele democrației muncitorești revoluționare.

În toate demersurile trebuie plecat de la postulatul că în cunoaștere nu există limite, ci numai obstacole, iar creativitatea constă tocmai în depistarea și înlăturarea acestora, ceea ce presupune o muncă perseverentă, științifică.

Trebuie să se asigure în permanență un control de calitate asupra situației operative, să fie create sisteme și dispozitive de securitate impenetrabile la orice încercare ostilă, iar dacă există, să se acționeze pentru creșterea performanței acestora, de exemplu în domeniile apărării secretului de stat, antiterorismului, protejării oamenilor de știință, precum și în sectoarele de apărare, economice ș.a.

Cu numeroase prilejuri, conducerea Departamentului Securității Statului a cerut să se intensifice activitatea de cunoaștere a formelor și metodelor de acțiune ale elementelor ostile, de depistare a canalelor de scurgere a informațiilor ori de introducere în țară a unor materiale de propagandă dușmănoasă și de utilizare a acestor canale în scopuri operative ofensive, de creștere a fiabilității și randamentului mijloacelor specifice de muncă. Mai multă investiție de inteligență în acțiunile întreprinse înseamnă, implicit, o eficiență sporită a întregii activități specifice.

De altfel, executarea cu promptitudine, la termenele prevăzute și la nivelul de exigență cerut, a obiectivelor și sarcinilor din Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului, precum și a celor din programele speciale elaborate pe diverse linii de muncă constituie o primă condiție a unei înalte eficiențe în activitatea de securitate, respectiv de cunoaștere, prevenire, descoperire și contracarare a infracțiunilor și a altor fapte antisociale.

La toate acestea se adaugă un înalt spirit ofensiv, fermitate sporită față de cei ce încearcă să aducă atingere securității statului, descifrarea, prin toate mijloacele și metodele de muncă, a activităților clandestine, documentarea temeinică a acestora și curmarea cu toată hotărîrea a unor astfel de încercări.

Căi, metode și mijloace de dezvoltare a factorilor de eficiență

● Metodelor și mijloacelor de dezvoltare a factorilor destinați să eficientizeze activitățile de cunoaștere, prevenire, descoperire și contracarare a oricăror acțiuni antisociale la care ne-am referit trebuie să li se alăture necesitatea **dezvoltării la întregul aparat a capacității de sesizare, înțelegere și interpretare a faptelor și fenomenelor de competența organelor de securitate**, care constituie, de asemenea, o cale importantă în scopul

amintit. Aceasta necesită un înalt nivel de cunoaștere politico-profesională, trăsături moral-politice și de luptă, competență profesională în descifrarea naturii faptelor urmărite, recrutarea, instruirea și dirijarea rețelei informative și utilizarea la un înalt nivel de calitate a metodelor și mijloacelor speciale. Paralel, trebuie acționat în direcția intensificării intervențiilor preventive, creșterii fermității în aplicarea legii și cooperării cu organismele democrației muncitorești revoluționare.

● **Perfecționarea continuă a mijloacelor și metodelor muncii de securitate** este un obiectiv important al Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului, cu accent deosebit pe creșterea contribuției acestora la activitatea de cunoaștere și documentare a acțiunilor ostile, în vederea prevenirii și contracarării lor în timp util.

În sensul amintit, perfecționarea vizează : asigurarea unei rețele informative cu putere de penetrare în clandestinitatea elementelor ostile ; utilizarea unor metode științifice de cunoaștere psihologică, de verificare dinamică și permanentă a persoanelor introduse în rețea ; utilizarea — în mod judicios — a metodelor ofensive de muncă : legende, combinații, jocuri operative ; intensificarea activității de prelucrare contrainformativă a populației ș.a.

● **Ridicarea sistemului informațional-decizional la nivelul mutațiilor din situația operativă și al sarcinilor privind prevenirea și neutralizarea activităților ostile cu semnificație de securitate,** cu accent sporit pe: creșterea operativității în obținerea, transmiterea, evaluarea și valorificarea informațiilor cu conținut de securitate ; analiza atentă a informațiilor obținute cu desprinderea elementelor calitative ale situației operative ; tendința de evoluție a acestora, previzionarea fenomenelor negative și inițierea de măsuri competente de prevenire și neutralizare.

● **Creșterea rolului factorilor de organizare și comandă,** a fermității și răspunderii la toate nivelurile, asigurarea unei stări disciplinare exemplare, perfecționarea stilului de muncă și crearea unui climat propice unor activități creative, a unei atmosfere emulative se înscriu, de asemenea, ca direcții importante în care trebuie să se acționeze pentru dezvoltarea factorilor de eficiență în munca de securitate.

Colonel **Costică MOHOREA**
Lt. col. **Dumitru DANĂU**

Organizarea pazei și apărării obiectivelor de importanță excepțională și deosebită împotriva acțiunii elementelor de cercetare-diversiune, teroriste și din forțele speciale în timp de pace și în situații deosebite

— plan de dezbatere —

Aplicînd neabătut în practică — la condițiile specifice ale României — legitățile obiective ale dezvoltării sociale și mobilizînd toate resursele materiale și umane ale națiunii, Partidul Comunist Român a asigurat dezvoltarea continuă, în ritm susținut, a bazei tehnico-materiale a socialismului în țara noastră, fapt ce a determinat apariția, în toate județele, a unui impresionant număr de obiective politice, economice, sociale și culturale de importanță excepțională și deosebită.

Ținînd seama de valoarea pe care o reprezintă obiectivele de pe teritoriul național, apare necesitatea ca acestora să li se asigure securitatea în orice situație, atît în timp de pace, cît mai ales în situații deosebite și în timp de război.

În acest context, militarilor trupelor de securitate le revin îndatoriri importante pe linia pazei și apărării obiectivelor de importanță excepțională și deosebită, misiune care ocupă o pondere însemnată în cadrul celorlalte misiuni încredințate de partid și popor.

● Obiective de importanță excepțională și deosebită. Definirea și clasificarea lor

Prin „obiective de importanță excepțională“ se înțeleg sediile, domiciliile, reședințele, raioanele, locurile (permanente și temporare) în care își desfășoară activitatea președintele Republicii Socialiste România, familia sa, conducerea superioară de partid și de stat și înaltele personalități străine aflate pe teritoriul țării noastre, mijloacele de transport cu destinație specială și itinerariile de deplasare.

În categoria „obiectivelor de importanță deosebită“ sînt cuprinse cele economice, politico-administrative, militare, tehnico-științifice și social-culturale.

a) În grupa obiectivelor economice intră o gamă variată de unități și organizații socialiste de stat, cum sînt : întreprinderi, fabrici, uzine, centrale industriale, instalații și instituțiile aferente acestora, care concură la realizarea unor produse importante pentru apărarea țării ; pos-

turi și stații de radio și televiziune ; radiorelee, poșta, telegraful, telefoanele ; bănci și alte obiective în care se păstrează tezaurul țării.

b) În categoria obiectivelor politico-administrative sînt cuprinse sediile permanente ale organelor de partid și de stat și ale ministerelor, precum și raioanele de evacuare și dispersare a acestora în situații deosebite.

c) Obiectivele militare cu caracter permanent și cele de pregătire operativă a teritoriului sînt : cazărmile și locurile de dispunere permanentă sau temporară a unităților militare ; aerodromurile și aeroporturile cu instalații tehnice aferente ; depozitele teritoriale de armament, muniție, tehnică de luptă ; lucrări de artă (poduri, tuneluri, viaducte).

d) Între obiectivele importante cu caracter social-cultural se înscriu: bazele de spitalizare ; instituțiile de ocrotiri sociale și de stat ; lucrările de cultură și artă de mare valoare etc.

e) În rîndul obiectivelor tehnico-științifice se consideră institutele (centrele) de cercetare științifică de importanță deosebită și cele cu profil militar, arhivele statului, stațiile pilot și laboratoarele experimentale.

Obiectivele enumerate mai sus, dispuse pe întreg teritoriul, se pot găsi atît în mediul urban, cît și în cel rural, în interiorul localităților sau în afara acestora, în teren descoperit sau ascunse.

Indiferent de natura obiectivelor, de dezvoltarea, dislocarea și profilul lor, toate au un rol important pentru apărarea țării, pentru activitatea statului pe toate planurile : economic, științific, tehnic, cultural-artistic. De aceea, este imperios necesar să li se asigure securitatea corespunzătoare în orice situație.

• Cîteva aspecte cu privire la întrebuințarea și modul de acțiune al elementelor de cercetare-diversiune, teroriste și din forțele speciale

Pentru o mai bună înțelegere a organizării și desfășurării pazei și apărării obiectivelor de importanță excepțională și deosebită, este necesar să cunoaștem unele aspecte privitoare la întrebuințarea și modul probabil de acțiune al elementelor de cercetare-diversiune, teroriste și din forțele speciale.

Din desfășurarea actelor ostile și a conflictelor ce au avut loc în perioada postbelică, mai ales în ultimii ani, se desprinde concluzia că agresorul a urmărit, o dată cu realizarea unor lovituri puternice, executate cu aviația și rachetele, să ducă și acțiuni de mare amploare, rapide, cu trupele de uscat — folosind pe scară largă manevra de forțe și mijloace —, trupele de desant aeriene și aeromobile, elementele de cercetare-diversiune și teroriste, în scopul cuceririi într-un timp scurt a obiectivelor vitale ale adversarului, provocării unor mari pagube economiei naționale, dereglării întregii producții (în mod deosebit celei de apărare) și a vieții sociale.

Rezultă că obiectivele de importanță excepțională și deosebită vor constitui ținte pentru aviația, rachetele și mijloacele de cercetare-lovire de mare precizie ale inamicului, dar mai ales, pentru elementele special

infiltrate pe teritoriul țării, sub forma agenturii de spionaj, elementelor ce cercetare-diversiune și teroriste, în scopul desfășurării unor acțiuni de sabotaj și distrugere.

Trupele de cercetare-diversiune și elementele teroriste ale inamicului reprezintă cel mai mare pericol pentru securitatea obiectivelor, fapt ce impune o tratare mai largă a problemelor legate de modul lor de acțiune. Prezența unor astfel de formațiuni speciale în organica majorității armatelor străine, înzestrarea cu armament și mijloace de distrugere, pregătirea complexă, morală, politică și tehnică specială a personalului din compunere, precum și misiunile pe care le primesc fac ca, în condițiile contemporane, aceste forțe să reprezinte un element important al agresorilor.

Eșalonul principal al formațiunilor de cercetare-diversiune îl reprezintă „grupul de cercetare-diversiune", format din 5—10 elemente, care pot acționa în adîncimea teritoriului advers.

Principalele misiuni ce revin acestora sînt : procurarea de informații privind structura organelor politice și de stat, organizarea, dotarea și dislocarea unităților armatei, ale Departamentului Securității Statului și Ministerului de Interne, producția de apărare, sistemul de securitate a obiectivelor de importanță excepțională și deosebită ; producerea de avarii și minarea unor obiective ; incendierea și distrugerea acestora ; răpirea unor personalități ; producerea panicii în rîndul populației prin răspîndirea de zvonuri și alte metode.

Pentru îndeplinirea acestui rol, formațiunile de cercetare-diversiune și teroriste din care fac parte și mercenari, trădători de țară, criminali, au o dotare adecvată cu armament și mijloace de luptă, aparatură radio miniaturizată, armament de gabarit redus și cu amortizoare de zgomot, încărcături de explozivi și incendiare, mascate sub forma unor obiecte aparent inofensive, mine-surpriză, fiole cu substanțe toxice etc.

Elementele de cercetare-diversiune pot fi debarcate sau parașutate pe adîncimi variabile. Inițial, acționează izolat și în grupuri mici, din baze de dispunere, pe zone cu raza de 15—20 km, urmărind culegerea de informații, pătrunderea în obiective și producerea unor acte de sabotaj și distrugere, organizarea de atentate și răpiri de personalități, desfășurarea de acțiuni teroriste etc. De regulă, în timp de pace, aceste elemente folosesc acțiunile indirecte (spionajul, sabotajul, diversiunea, subminarea, falsificarea de bani și documente, difuzarea de materiale și înscrisuri de propagandă), iar în situații deosebite și în timp de război desfășoară acțiuni directe, cum ar fi: ambuscade, raiduri de diversiune, atac cu scop limitat etc.

Trupele de desant aeriene, maritime și aeromobile se întrebuințează, de regulă, în situații deosebite și în timp de război, în scopul cuceririi unor obiective importante de pe teritoriul adversarului și menținerii lor pînă la realizarea joncțiunii cu forțele principale sau pentru distrugerea acestora.

Rezultă, prin urmare, că vizarea distrugerii unor obiective de importanță excepțională și deosebită constituie pentru agresor o preocupare permanentă. Toate acestea impun luarea unor măsuri care să asigure în orice situație — în timp de pace, deosebite și în timp de război — securitatea corespunzătoare a obiectivelor de pe teritoriul național.

● Organizarea pazei și apărării obiectivelor de importanță excepțională și deosebită

Pentru îndeplinirea misiunilor ce le revin, în cooperare cu organele și unitățile informativ-operative de securitate și alte formațiuni, trupele de securitate adoptă dispozitive de pază, iar în situații deosebite, cînd se prevede iminența unui atac asupra acestor obiective, dispozitive de apărare.

a) **Paza obiectivelor** se execută cu subunități de securitate constituite în gărzi, care pot fi de valoarea unei grupe pînă la un pluton, iar în cazuri deosebite chiar de valoarea unei companii. Garda se subordonează comandantului de subunitate (unitate).

Pentru executarea serviciului de pază, efectivul gărzii se organizează pe 3—4 schimburi în 24 ore. Efectivul se calculează în raport cu nevoile de pază, asigurîndu-se : un comandant al subunității de pază și ajutorul acestuia ; 3 caporali de schimb ; cîte 3 militari pentru fiecare post de pază ; un număr variabil de militari pentru patrule, posturi de observare, puncte de control, pînde etc.

Dispozitivul de pază se constituie în funcție de situația operativă, importanța obiectivului, existența mijloacelor tehnice de pază și alarmare, caracteristicile terenului, timp și anotimp. El constă în dispunerea în teren, într-o anumită concepție, a elementelor de pază, astfel încît să asigure : continuitatea pazei în timp și spațiu ; realizarea unei densități optime de forțe și mijloace pe direcțiile vulnerabile ; interzicerea pătrunderii în obiectiv a oricăror persoane ; legătura de foc și de vedere între elementele de pază ; cooperarea subunității de pază cu forțele destinate pentru intervenție ; conducerea fermă și neîntreruptă a subunităților ; trecerea rapidă de la dispozitivul de pază la dispozitivul de apărare.

În funcție de caracteristicile obiectivului, paza se realizează, de regulă, prin următoarele sisteme :

— pe perimetrul obiectivului ;

— la punctele (instalații, secții, sectoare) vitale din interiorul obiectivului ;

— prin combinarea celor două sisteme.

Dispozitivul de pază pe perimetrul obiectivului este compus din posturi de santinelă dispuse pe laturile exterioare, cu misiunea de a descoperi persoanele care se apropie de obiectiv și a interzice pătrunderea lor prin locuri nepermise sau fără documente legale,precum și sustragerea unor bunuri.

Dispozitivul de pază la punctele vitale din interiorul obiectivului este alcătuit din posturi de santinelă dispuse nemijlocit în sectorul, secția, clădirea, instalația sau în imediata apropiere a utilajului respectiv. Procedeul se folosește în cazul unor obiective foarte mari, cu secții și sectoare dispersate, dispuse în teren frămîntat, acoperit și la distanțe mari unele de altele.

Dispozitivul de pază combinat (pe perimetrul obiectivului și la punctele vitale) s-a dovedit în practică a fi cel mai eficient, adoptîndu-se ori de cîte ori forțele la dispoziție sînt suficiente.

În situații deosebite, pe baza ordinelor eșaloanelor superioare sau din proprie inițiativă, se poate executa **paza întărită a obiectivelor**, care constă în :

— creșterea densității de forțe și mijloace prin mărirea duratei în serviciu a militarilor pînă la 10—12 ore într-o zi și introducerea de noi elemente în dispozitiv ;

— intensificarea cercetării, observării și supravegherii obiectivului, terenului înconjurător și procurarea unor informații suplimentare ;

— completarea măsurilor de cooperare cu celelalte forțe participante la paza obbiectivului ;

— folosirea unor mijloace tehnice de pază suplimentare ;

— intensificarea controlului.

b) **Apărarea obiectivelor** trebuie să asigure respingerea atacului inamicului în fața perimetrului obiectivului, capturarea sau nimicirea, interzicerea pătrunderii acestuia în interior, realizarea rapidă și în ascuns a manevrei de forțe și mijloace pentru ducerea luptei la încercuire.

În timp de pace, pregătirea obiectivelor pentru apărare se realizează prin amenajarea genistică a terenului, executarea și perfecționarea instalațiilor și mijloacelor tehnice de pază și alarmare, instalarea diferitelor obstacole care se supraveghează permanent.

În situații deosebite, în afara măsurilor de mai sus, se organizează pentru apărare și clădirile de pe perimetrul obiectivului, precum și unele construcții din interiorul acestuia, în scopul respingerii și nimicirii inamicului care încearcă să se infiltreze către punctele vitale, iar pe căile de acces favorabile apropierii lui se plantează cîmpuri de mine și se instalează obstacole.

În funcție de natura obiectivului, de teren, forțe și mijloace la dispoziție etc., subunitățile de securitate adoptă un dispozitiv de apărare, care poate cuprinde diferite elemente.

Pentru paza și apărarea unei întreprinderi (fabrică, uzină, combinat etc.), dispozitivul poate fi format din : siguranță de luptă trimisă în exteriorul obiectivului pe căile de acces spre acesta ; detașamentul de închidere, format din militari aflați în serviciu și cei din schimbul următor, cu misiunea de a interzice pătrunderea inamicului în obiectiv și a-l nimici cu focul întregului armament ; detașamentul de atac format din militarii schimbului trei dispuși în interiorul obiectivului, cu misiunea de a participa la apărarea acestuia și a nimici inamicul pătruns în interior ; rezerva, formată din ceilalți militari din gardă, destinată a interveni pe direcțiile amenințate și a acționa la ordinul comandantului de gardă.

Pentru paza și apărarea unui sector de comunicație pe care se execută transporturi speciale, dispozitivul de luptă cuprinde : gărzi instalate la obiectivele și lucrările de artă importante de pe comunicație ; pichete de blocare (închidere) a direcțiilor ce duc către comunicație ; posturi de control, de observare, pînde, patrule și o rezervă. Subunitățile primesc sectoare de pază și apărare cu dezvoltare variabilă : grupa 2—3 km ; plutonul 5—10 km ; compania 20—30 km întindere.

Dispozitivul de pază și apărare a unor raioane cu destinație specială (mobilizare, evacuare, concentrare, dispunere a unor formațiuni de servicii unde își desfășoară pentru scurt timp activitatea conducerea de partid și de stat etc.) cuprinde : pichete de blocare (închidere); gărzi; pos-

turi de pază, observare, control ; patrule ; pînde etc. Acesta se realizează pe două perimetre :

— interior — situate astfel încît să asigure paza și apărarea nemijlocită a obiectivului dispus în raion ;

— exterior — pe marginea raionului, prin blocare la distanțe care să permită scoaterea obiectivului de sub focul armamentului inamic. Prin urmare, dispozitivele de pază și apărare adoptate de subunitățile participante la astfel de misiuni sînt diferite de cele care se adoptă în mod obișnuit ; fronturile (sectoarele) pot fi mai largi, avînd, de regulă, misiunea să asigure, cu forțe relativ puține, întregul perimetru al obiectivelor ce le-au fost încredințate.

Pentru acțiunile cu caracter ofensiv, subunitățile vor adopta un dispozitiv adecvat. Atunci cînd acțiunile se duc împotriva unui inamic puternic (desant aerian, desant maritim sau trupe aeromobile), subunitățile adoptă dispozitive de luptă. Pentru descoperirea, capturarea sau nimisiunea să asigure, cu forțe relativ puține, întregul perimetru al obizitivele vor fi specifice acțiunilor (operațiunilor) de securitate, cuprinzînd : eșaloanele de blocare, de cercetare, de atac și captură, urmărire, rezerve și puncte de comandă.

c) **Sistemul de foc** pentru paza și apărarea obiectivelor trebuie temeinic organizat, astfel încît să asigure :

— dispunerea în ascuns a mijloacelor de foc (inclusiv a celor antitanc) în fața perimetrului obiectivului, pe aliniamentul acestuia și în interior, la punctele vitale și pe clădiri sau în clădiri ;

— pregătirea focului pe căile de acces către obiectiv și în interiorul lui ;

— nimicirea inamicului pătruns în obiectiv și sprijinirea subunităților care execută riposte ofensive ;

— acoperirea cu foc a intervalelor, flancurilor și a barajelor genistice ;

— nimicirea țintelor aeriene care acționează la joasă înălțime (avioane, elicoptere, parașutiști).

d) **Amenajarea genistică** pentru paza și apărarea obiectivelor trebuie să asigure : respingerea inamicului pe căile de acces către obiectiv ; interzicerea infiltrării în interior ; realizarea rapidă și în ascuns a manevrei de forțe și mijloace pentru ducerea luptei de apărare ; mascarea obiectivului, dispozitivului de luptă, armamentului și barajelor.

Pregătirea obiectivelor pentru apărare se execută din timp de pace, prin realizarea locașelor individuale de tragere (de bază și de rezervă), mijloacelor tehnice de pază și alarmare, șanțurilor de tragere, barajelor genistice și lucrărilor de mascare. Aceste măsuri se vor completa, în situații deosebite sau pe timp de război, cu altele, ca : pregătirea clădirilor pentru apărare; instalarea unor baraje antitanc și antiinfanterie pe căile de acces către obiectiv, în fața perimetrului acestuia și în unele raioane din interior ; folosirea pe scară largă a barajelor neexplozive (abatize, baricade, colți antitanc, garduri și rețele de sîrmă, capre și arici de sîrmă) ; șanțuri de tragere, îndeosebi pe căile de acces către obiectiv etc.

Toate lucrările genistice trebuie executate de așa natură, încît să nu împiedice procesul de producție și să nu pună în pericol viața oamenilor care desfășoară activitățile social-economice în interiorul obiectivelor.

Un aport însemnat la asigurarea pazei și securității obiectivelor îl au mijloacele tehnice de pază și alarmare, lucrările de împrejmuire a obiectivelor, impunerea unor restricții de circulație, stabilirea unor zone interzise, camuflarea luminilor, folosirea cîinilor de serviciu, asigurarea mijloacelor necesare pentru stingerea incendiilor ș.a.

Obiectivele de importanță excepțională și deosebită, precum și alte valori care necesită să fie asigurate cu pază militară se stabilesc prin decret prezidențial. În acest scop, ministerele și celelalte organe centrale ale căror unități sînt asigurate cu pază militară încheie protocoale cu Ministerul de Interne.

Protocolul este un document prin care se stabilesc, de comun acord, principalele probleme organizatorice în vederea instituirii și executării pazei militare, respectiv :

— dispozitivul de pază (pe perimetru, la punctele vitale sau combinat) ;

— numărul de posturi de santinelă și amplasarea acestora ;

— efectivul de militari (după caz și de pază proprie) și alt personal care trebuie să participe la pază ;

— mijloacele tehnice de pază și alarmare, locul și dispunerea acestora, sistemul de iluminat și legătură între posturi, între acestea și corpul de gardă, precum și alte amenajări tehnico-genistice necesare ;

— modul de reglementare și executare a controlului accesului și circulației în obiectiv ;

— modul de realizare a legăturii și cooperării cu celelalte organe care au atribuții pe linia pazei și securității obiectivelor ;

— modul de asigurare a condițiilor de cazare, hrănire și instruire a efectivelor militare.

Înainte ca proiectul de protocol să fie prezentat spre aprobare ministrului de interne, sînt consultate organele de securitate și miliție județene sau ale Inspectoratului municipiului București.

Pe baza protocolului, unitatea beneficiară de pază militară încheie contracte cu unitatea militară care asigură paza obiectivelor.

Prin contract se stabilesc, în detaliu, obligațiile celor două părți, cu răspunderi concrete pentru executarea prevederilor din protocol.

Paza militară se organizează și se execută potrivit PLANULUI DE PAZĂ întocmit de comandantul unității militare și conducătorul unității socialiste, cu consultarea organului local de securitate și miliție.

PLANUL DE PAZĂ, de regulă, trebuie să cuprindă :

— misiunea gărzii ;

— compunerea și organizarea forțelor pentru pază ;

— alte forțe care participă la paza obiectivului ;

— îndatoririle personalului gărzii ;

— consemnul general și particular al posturilor, patrulelor și celorlalte elemente de dispozitiv ;

— reguli privind uzul de armă ;

— modul de legătură și cooperare cu alte organe care au sarcini de pază și securitate a obiectivului (îndeosebi cu ofițerii de contrainformații economice, miliție și pompieri) ;

— asigurarea materială și medicală ;

— schema cu dispozitivul de pază.

In vederea organizării apărării obiectivelor de importanță excepțională și deosebită împotriva atacului formațiunilor de cercetare-diversiune și a elementelor teroriste se întocmesc, încă din timp de pace, PLANURI DE APARARE a acestor obiective.

La întocmirea planului de apărare se au în vedere situația informativ-operativă din zonă, importanța obiectivului, caracteristicile raionului unde este dispus acesta, forțele care pot interveni în sprijinul gărzii. În acest scop, comandantul unității militare care furnizează efectivele necesare pazei și apărării obiectivului va consulta conducătorul acestuia, organele informativ-operative de securitate și ale Ministerului de Interne, stabilind, în comun, problemele principale referitoare la modul de acțiune și de cooperare.

Planul de apărare a unui obiectiv cuprinde :

— schema cu dispozitivul de apărare, pe variante ;

— situația forțelor și mijloacelor proprii și a celor cu care se cooperează ;

— modul de acțiune a gărzii și a celorlalte forțe care participă la apărarea obiectivului în diferite variante ;

— organizarea conducerii.

În baza planului de apărare, periodic, se execută exerciții de intervenție comune, în scopul pregătirii și antrenării tuturor forțelor destinate a acționa într-o concepție unică, în conformitate cu variantele prevăzute, la apărarea obiectivului.

În funcție de schimbările intervenite în situația informativ-operativă, de concluziile rezultate din executarea exercițiilor comune de intervenție și cerințele optimizării dispozitivelor de pază și apărare, planurile de apărare vor fi permanent îmbunătățite.

În concluzie, asigurarea securității obiectivelor de importanță excepțională și deosebită reprezintă o misiune principală a organelor și unităților Departamentului Securității Statului, la care își aduc o contribuție importantă și trupele de securitate.

În concepția nouă, izvorîtă din Hotărîrea comandantului suprem, de trecere a Comandamentului Trupelor de Securitate în structura Departamentului Securității Statului, creșterea rolului trupelor de securitate în îndeplinirea misiunilor încredințate departamentului impune perfecționarea activităților de cooperare, o mai strînsă legătură a comandanților unităților care asigură paza militară a obiectivelor cu șefii organelor centrale și teritoriale de securitate, în scopul îmbunătățirii activităților de organizare și conducere pentru contracararea oricăror acțiuni subversive, diversionist-teroriste și realizarea unei calități noi, superioare, în îndeplinirea misiunii de asigurare a pazei și securității obiectivelor.

General-maior **Grigorie GHIȚA**

Aspecte caracteristice ale aplicării cerințelor conspirativității, compartimentării și secretizării în munca din clandestinitate în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de apărare

consultație

Îndeplinirea sarcinilor și misiunilor ce revin organelor de securitate într-un eventual război implică cunoașterea și stăpînirea temeinică a politicii interne și externe a partidului nostru, a doctrinei sale referitoare la ducerea războiului de către întregul popor, a Directivei comandantului suprem privind pregătirea militară și politică a armatei, a mutațiilor survenite în activitatea serviciilor de spionaj străine și, în același timp, a căilor și metodelor cele mai eficiente de contracarare a acțiunilor care pot aduce atingere independenței, integrității teritoriale și suveranității României socialiste.

Diversitatea unor astfel de misiuni, complexitatea situațiilor și măsurilor operative pentru descoperirea și contracararea oricăror acțiuni ale inamicului îndreptate împotriva capacității de apărare a patriei, necesitatea pregătirii ireproșabile a forțelor proprii și întrebuințării lor cu eficiență maximă impun sarcini deosebite pe linia cunoașterii și stăpînirii formelor și procedeelor specifice de acțiune. În acest context, organele de securitate își înscriu activitatea în concepția generală politico-militară cu privire la organizarea apărării naționale a Republicii Socialiste România, locul și rolul lor fiind determinate de caracteristicile acestui tip de război, de misiunile ce revin forțelor armate și de gradul de agresivitate a serviciilor de spionaj și elementelor ostile din interior.

În funcție de misiunea generală de apărare, prin măsuri specifice, împotriva acțiunilor serviciilor de spionaj și ale elementelor ostile din interior, organele de securitate se pot afla : în fîșiile de acțiune ale marilor unități ale armatei, îndeplinind misiuni împotriva desantului aerian și trupelor aeromobile ale inamicului ; în adîncimea operativă a teritoriului național, cu atribuții importante în asigurarea securității statului, a conducerii de partid și de stat, a stabilității producției de apărare sau pentru descoperirea și participarea la lichidarea grupurilor de cercetare, diversiune și teroriste ; pe teritoriul național vremelnic ocupat, îndeplinind misiuni proprii luptei de rezistență.

În timpul războiului pot apărea situații în care o parte din organele de securitate vor trebui să-și desfășoare munca în clandestinitate. În aceste condiții vor acționa independent sau în compunerea unor grupuri (formațiuni) clandestine, îndeplinind următoarele misiuni :

— obținerea de informații despre inamic, în mod deosebit privind dispunerea și compunerea grupării principale de forțe, elementele logistice și sistemele de cercetare-lovire de înaltă precizie etc. ;

— penetrarea informativă în comandamente, state-majore, organe de informații și contrainformații ale inamicului ;

— organizarea unor acțiuni de sabotaj și diversiune în dispozitivul trupelor de ocupație, de neutralizare a punctelor de comandă radiotehnice

și de observare ale acestuia, precum și de lichidare sau răpire a unor comandanți inamici ;

— organizarea unor acțiuni de dezinformare și provocare a panicii în rîndul trupelor inamicului ;

— executarea unor misiuni de cercetare-diversiune în obiectivele speciale ale inamicului, independent sau în compunerea altor formațiuni clandestine ;

— compromiterea unor cadre ale inamicului și discreditarea elementelor trădătoare și colaboraționiste din rîndul populației autohtone ;

— pregătirea contrainformativă a efectivelor care compun grupurile clandestine ;

— alte acțiuni specifice impuse de mutațiile ce apar în situația operativă.

De cea mai mare importanță pentru realizarea cu succes a misiunilor ce revin organelor (ofițerilor) de securitate care luptă în clandestinitate este modul în care, încă din timp de pace, se realizează pregătirea specifică a cadrelor ce vor îndeplini asemenea sarcini. De aceea, pe lingă introducerea unor teme specifice la cursurile de pregătire organizate conform măsurilor stabilite pe această linie de conducerea Departamentului Securității Statului, se impune ca la nivelul fiecărei unități, al fiecărui compartiment de muncă, în planurile de pregătire profesională să se prevadă activități și acțiuni concrete care să permită înarmarea cadrelor cu cunoștințe și deprinderi de a desfășura muncă acoperită.

De altfel, o serie întreagă de acțiuni specifice ce vor fi desfășurate în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului întregului popor trebuie să fie pregătite încă din timp de pace, în condițiile cînd situația politico-militară permite așezarea pe baze trainice a muncii în clandestinitate.

În cadrul măsurilor pe această linie, crearea rețelei informative, cuprinzînd toată gama de categorii stabilite prin ordinele conducerii Departamentului Securității Statului — informatori, colaboratori, rezidenți, gazde case de întîlniri ori case conspirative —, precum și a sistemelor pentru legătura impersonală și a celor de realizare a legăturii cu eșaloanele ierarhice solicită o maximă răspundere din partea lucrătorilor ce urmează să-și desfășoare munca în clandestinitate. Complexitatea unor asemenea probleme — inclusiv a dozării corespunzătoare a unei astfel de munci — nu poate fi rezolvată în cele cîteva zile pe care le presupune, în principiu, perioada inițială a războiului și nici pe timpul desfășurării acestuia, cînd acțiunile inamicului și, de multe ori, ale colaboraționiștilor și trădătorilor, pot constitui impedimente serioase în organizarea și executarea măsurilor specifice muncii clandestine.

Toate acestea presupun, ca o axiomă, respectarea întocmai a principiilor de conspirativitate, compartimentare și secretizare a muncii fiecărui lucrător ce va desfășura acțiuni clandestine. Iată de ce cadrul organizatoric și întreaga problematică ce le presupune viitoarea muncă clandestină trebuie bine conspirate și secretizate. Dacă asemenea cerințe sînt de căpătîi pentru întreaga muncă de securitate, în condițiile specifice ale declanșării acțiunilor de luptă importanța lor devine covîrșitoare.

Fiecare lucrător ce va desfășura muncă clandestină trebuie să aibă în vedere că, în perioada inițială a războiului, neasigurarea secretizării legăturii cu rețeaua informativă și cu membrii grupelor de sprijin, trece-

rii la folosirea rezidenților, a caselor de întîlniri și conspirative, precum și a celorlalte măsuri ce le presupune munca clandestină, se va solda, mai devreme ori mai tîrziu, cu eșecuri ce pot avea grave urmări materiale, umane și morale. Este momentul-cheie, de care depinde realizarea sau nerealizarea misiunilor specifice.

Lupta în clandestinitate pe timpul ducerii războiului, ca procedeu de hărțuire permanentă a inamicului, ridică probleme de o mare complexitate și dificultate. Ca urmare, aplicarea cerințelor conspirativității, compartimentării și secretizării acțiunilor în aceste condiții prezintă unele aspecte particulare, ce trebuie cunoscute și insușite temeinic încă din timp de pace de către organele specializate în astfel de acțiuni. Din acest considerent, asigurarea secretizării și compartimentării muncii informativ-operative constituie nu numai un principiu de bază al activității organelor de securitate, ci și un factor de succes al acțiunilor desfășurate, în condiții de clandestinitate, în războiul întregului popor.

Gradul înalt de dificultate a misiunilor ce trebuie îndeplinite și, mai ales, condițiile în care se execută (de contact permanent cu inamicul și aparatul administrativ de represiune al acestuia, cu elemente trădătoare, colaboraționiste) impun asigurarea deplină a secretului tuturor acțiunilor întreprinse și acoperirea calității cadrelor de securitate. În acest sens, transmiterea datelor și informațiilor către eșaloanele superioare, pentru luarea deciziilor corespunzătoare, se va face personal sau prin agenți de legătură bine conspirați și instruiți asupra modului de îndeplinire a misiunii, de comportare și legendare a prezenței lor în anumite zone, locuri sau medii.

De asemenea, în realizarea legăturii cu eșaloanele superioare, în vederea transmiterii unor informații operative, va fi utilizată în mai mare măsură legătura impersonală, care asigură un grad sporit de secretizare și protecție acțiunilor și personalului. În acest sens, se pot folosi : corespondența convențională, indigoul alb, ascunzătorile și miniconteinerele magnetice sau de alt gen, microfilmele, micropunctul, casetele și benzile magnetice, legătura radio cu emițători de mică putere etc. Trebuie subliniată necesitatea verificării permanente a mijloacelor prin care se transmit informațiile și schimbării lor permanente, pentru a evita desconspirarea.

Asemănător se va acționa și pentru stabilirea legăturii cu forțele ce luptă în încercuire și cu detașamentele de rezistență, în scopul sprijinirii lor cu informații necesare îndeplinirii misiunilor ce le revin.

Un alt aspect al aplicării cerințelor conspirativității muncii în clandestinitate îl constituie acoperirea identității cadrelor de securitate. Reușita acestei acțiuni depinde de modul cum sînt concepute, încă din timp de pace, legendele ce urmează a fi aplicate, de personalitatea fiecărui cadru de securitate în parte și de gradul de adaptare la condițiile luptei în dispozitivul inamicului.

Munca cu rețeaua informativă comportă, în condițiile luptei în clandestinitate, unele particularități. Astfel, persoanele din rețea trebuie să dispună de largi posibilități de informare și aptitudini pentru angajarea în misiuni de diversiune deosebit de periculoase. O atenție deosebită trebuie acordată utilizării întregii game de mijloace și metode specifice de muncă în scopul cunoașterii temeinice a acestora și stabilirii de ga-

ranţii depline asupra loialităţii lor. În acelaşiş timp se va acţiona pentru descoperirea şi neutralizarea celor care au trădat colaborarea cu organele de securitate sau au asemenea intenţii.

Formele specifice de legătură cu reţeaua vor include, în special, folosirea caselor conspirative, ascunzătorilor şi căsuţelor poştale, precum şi a mijloacelor tehnice, cu respectarea strictă a normelor de secretizare. Utilizarea ascunzătorilor şi căsuţelor poştale impune ca datele şi informaţiile ce se transmit să fie conspirate, scrise invizibil, codificat sau cifrat.

Pe baza unor legende corespunzătoare, casele conspirative vor fi folosite pentru legătura cu reţeaua informativă, rezolvarea altor sarcini operative ori în situaţii deosebite şi vor fi verificate permanent pentru a se stabili valabilitatea legendelor folosite şi gradul lor de siguranţă. Totodată, alegerea şi dispunerea acestora se vor face în aşa fel, încît să răspundă pe deplin cerinţelor de conspirativitate şi să aibă posibilităţi de evacuare în caz de necesitate.

Măsuri deosebite de conspirare se vor lua în situaţiile în care casele conspirative vor fi utilizate pentru cercetarea elementelor trădătoare, colaboraţioniste şi a celor răpite din rîndul inamicului, organizînd un sistem de pază şi alarmare eficient şi utilizînd parole şi semne de recunoaştere.

O condiţie esenţială a executării cu succes a misiunilor de securitate în condiţiile luptei în clandestinitate o constituie cunoaşterea inamicului, a scopurilor, metodelor şi mijloacelor folosite de acesta. Stăpînirea şi evaluarea lor corectă asigură exercitarea unui control permanent asupra tuturor acţiunilor inamicului şi evitarea unor situaţii ce ar putea duce la desconspirarea activităţii clandestine a cadrelor noastre.

Atenţie deosebită trebuie acordată şi modului în care se concepe dezinformarea inamicului. Prin intermediul acesteia se poate realiza acoperirea acţiunilor de luptă clandestine, a calităţii cadrelor de securitate, a metodelor de muncă şi a locurilor în care aceştia îşi realizează misiunile, în condiţiile menţinerii unui contact permanent cu inamicul. Desconspirarea unor astfel de acţiuni poate crea condiţii favorabile inamicului pentru neutralizarea reţelei clandestine sau infiltrarea în rîndurile ei.

Aplicarea cu succes a cerinţelor conspirativităţii, compartimentării şi secretizării în acţiunile întreprinse impune, pe lîngă cunoaşterea şi respectarea principiilor specifice de muncă, o adaptabilitate sporită la situaţiile noi, iniţiativă, curaj, stăpînire de sine, devotament şi spirit de sacrificiu. De asemenea, un rol deosebit de important îl joacă autoapărarea, capacitatea cadrelor de securitate care luptă în clandestinitate de a se autocontrola şi a fi vigilente. Încălcarea acestor principii poate avea repercusiuni periculoase.

Desigur, aspectele menţionate constituie doar cîteva din particularităţile muncii de securitate în clandestinitate, iar evoluţia situaţiei operative va determina noi forme şi procedee de conspirare şi secretizare a acţiunilor întreprinse.

Mr. **Dumitru PEŢANCA**
Cpt. **Valentin NEDELCU**

Măsuri de siguranţă şi apărare a efectivelor unităţilor centrale şi teritoriale de securitate la dislocare, într-o localitate sau teren împădurit. Documentele ce se întocmesc în acest scop

În condiţiile generate de starea de necesitate, sediile organelor centrale şi teritoriale de securitate vor constitui unul din principalele obiective către care îşi vor îndrepta atenţia elementele ostile din interior, cadrele şi agenţii serviciilor de spionaj, aviaţia şi elementele de cercetare-diversiune ale inamicului. De aceea, pentru a exista continuitate în munca organelor de securitate, dar şi pentru a preveni eventualele atacuri prin surprindere asupra sediilor de reşedinţă, unităţile centrale şi teritoriale de securitate pot fi dislocate în anumite localităţi ori raioane cu terenuri împădurite, care să asigure condiţii adecvate desfăşurării unei activităţi corespunzătoare.

Aceste raioane pot fi recunoscute şi stabilite încă din timp de pace sau, în funcţie de situaţia operativă existentă într-o anumită zonă, pot fi stabilite prin ordinul de dislocare ce se primeşte de la eşalonul superior. Dar, şi într-un caz şi în celălalt, aceste raioane nu pot fi ocupate decît la primirea ordinului eşalonului superior.

În primul caz, cînd raionul de dislocare a fost stabilit încă din timp de pace, în funcţie de condiţiile pe care acesta le oferă, cît şi de posibilităţile unităţii şi ale consiliului local de apărare pe raza căruia se află, poate fi amenajat, dotat şi utilat din timp, cu toate dependinţele şi mijloacele necesare pentru desfăşurarea corespunzătoare a tuturor activităţilor.

În situaţia cînd raionul de dislocare este ordonat, acesta trebuie ocupat şi amenajat în primul rînd cu mijloacele şi materialele de care dispune unitatea, luîndu-se măsuri de cooperare cu consiliul local de apărare pe raza căruia se află raionul, în scopul aprovizionării unităţii cu acele mijloace şi materiale de care acesta are nevoie. De asemenea, este necesar ca, pînă la dislocare, unităţile să-şi stabilească locul de dispunere a subunităţilor şi formaţiunilor de servicii proprii (care va fi recunoscut din vreme) şi, de asemenea, să ia legătura cu sursele de aprovizionare centrale şi teritoriale care i se pun la dispoziţie din ordinul eşalonului superior.

La primirea ordinului de dislocare, unităţile centrale şi teritoriale de securitate trebuie să trimită în raionul de dislocare detaşamentul precursor, în vederea pregătirii raionului în acest scop. Din compunerea acestuia, de regulă, vor face parte : un ofiţer din comanda unităţii ; me-

dicul-șef al unității ; 1—2 ofițeri sau subofițeri din compartimentul T.O.; o subunitate din trupele de securitate pentru deservire și pază.

În principiu, detașamentul precursor, după ajungerea în raionul de dislocare, trebuie să execute următoarele activități :

— *recunoașterea raionului de dislocare ;*
— *instalarea punctului de comandă al unității ;*
— *realizarea legăturii cu consiliul local de apărare pe raza căruia se află raionul de dislocare ;*
— *organizarea cercetării, siguranței, pazei și apărării raionului de dislocare ;*
— *luarea măsurilor sanitar-profilactice și asigurarea aprovizionării cu apă ;*
— *organizarea legăturilor interioare în cadrul raionului de dislocare prin mijloace fixe sau radio cu : eșalonul superior ; coloana forțelor principale ale unității aflate în deplasare ; sediul de reședință al unității ; consiliile locale de apărare din zonă ;*
— *executarea unor lucrări genistice de primă urgență și pregătirea spațiilor pentru lucru și odihna personalului, instalarea subunităților și a depozitelor de toate categoriile ;*
— *asigurarea aprovizionării din resursele locale.*

Unitățile centrale și teritoriale de securitate, atunci cînd nu au în subordine unități și subunități din trupele de securitate, ocupă raioane de dislocare cu suprafețe mici, datorită atît numărului mic al personalului ce compune unitatea, cît și necesității unei conduceri centralizate a acestor efective. Astfel, la dislocarea unității într-o localitate, unitatea centrală, respectiv, teritorială, se poate dispune într-o clădire mai mare, cu mai multe încăperi (clădirea unei școli, a unei case de cultură sau cămin cultural, a unui muzeu, tabără pentru pionieri și școlari, liceu etc.), iar depozitele și locul de dispunere a subunității destinată pentru pază și apărare vor fi stabilite cît mai aproape de sediu, pentru a putea interveni operativ în situații deosebite. De asemenea, cînd dislocarea unității centrale sau teritoriale de securitate se execută într-un teren împădurit, suprafața raionului de dislocare trebuie să fie cît mai redusă.

Dacă unitățile centrale (teritoriale) de securitate se dislocă avînd în subordine și unități sau subunități din trupele de securitate, în aceste cazuri ele trebuie să ocupe raioane de dislocare ale căror suprafețe sînt prevăzute în regulamentele și instrucțiunile în vigoare. În asemenea situații, locul (raionul) de dislocare al unității centrale sau teritoriale de securitate se poate afla în interiorul raionului de dispunere al unității sau subunității din trupele de securitate aflată în subordine, respectiv, în același loc cu punctul de comandă al acestuia.

Din cele menționate rezultă că una din atribuțiile principale, atît a comenzii unității, cît și a detașamentului precursor, este organizarea și executarea siguranței pazei și apărării raionului de dislocare.

SIGURANȚA se realizează prin detașamente de pază, pichete de pază independente, patrule, pînde și posturi de observare. Aceste elemente trebuie să intercepteze toate drumurile principale și căile de acces spre raionul de dislocare a unității. Misiunea ca atare este ușurată în situația cînd unitatea centrală (teritorială) de securitate are în subordine subunități sau unități din trupele de securitate, care dispun de efective suficiente și pot executa această misiune în condiții optime.

Dacă unitatea centrală sau teritorială de securitate se dislocă fără a avea în subordine subunități sau unități din trupele de securitate, această misiune trebuie realizată cu ajutorul forțelor proprii de care dispune, precum și prin cooperarea judicioasă cu organele de miliție, consiliile locale de apărare și subunitățile de gărzi patriotice aflate în zonă, care pot executa o asemenea misiune în sprijinul unității centrale sau teritoriale de securitate dislocate într-un anumit raion.

Subunitățile destinate pentru siguranță pot acționa la o depărtare cuprinsă între 5—15 km față de raionul de dislocare, uneori și mai puțin, respectiv, pe aliniamente din teren favorabile pentru apărare, ce includ obstacole naturale și pot asigura o bună observare.

Subunităților aflate în siguranță le revin în principal următoarele misiuni :

— *cercetarea împrejurimilor și itinerarelor de deplasare către raionul de dislocare ;*
— *descoperirea la timp a inamicului (elementelor de cercetare-diversiune, teroriste și a elementelor ostile din interior) care intenționează să se apropie de raionul de dislocare ;*
— *prevenirea unității asupra intențiilor inamicului ;*
— *desfășurarea unor acțiuni pentru capturarea sau nimicirea elementelor care intenționează să acționeze asupra efectivelor aflate în raionul de dislocare.*

SIGURANȚA NEMIJLOCITĂ se organizează de fiecare unitate sau subunitate, ce se află în raionul de dislocare, și se compune din posturi de pază și patrule de pază.

În condițiile în care unitatea centrală (teritorială) de securitate a fost dislocată într-un loc (raion) cu o suprafață mică sau în incinta unor clădiri mai mari dintr-o localitate, siguranța nemijlocită se realizează printr-o gardă organizată pe posturi și patrule de pază, dispuse atît pe perimetrul raionului (locului) de dislocare, cît și în principalele puncte vulnerabile din interiorul acestuia.

Subunitățile din trupele de securitate aflate în subordinea unității centrale sau teritoriale de securitate își organizează siguranța nemijlocită a raionului de dislocare prin posturi și patrule de pază din efectivele proprii subordonate comandanților de subunități. Aceste elemente care execută siguranța nemijlocită au misiunea de a apăra valorile stabilite prin consemn și a preveni acțiunea unor elemente ostile sau teroriste asupra efectivelor aflate în raionul de dislocare.

Pentru executarea măsurilor de siguranță și apărare a efectivelor dislocate într-un raion, la ordinul comandantului unității și pe baza indicațiilor acestuia, statul-major (grupa operativă de stat-major) întocmește următoarele documente :

— ordinul de staționare ;
— planul de pază și apărare ale punctului de comandă.

Aceste documente au următorul conținut :

ORDINUL DE STAȚIONARE :

a) Concluzii din analiza situației operative (natura, valoarea și gruparea forțelor inamicului, concepția probabilă de acțiune și posibilitățile acestuia în timp și spațiu).

b) Raionul de staționare (dislocare) a unității :

— organizarea siguranței de staționare (pază și misiunile elementelor din siguranță)

c) Activitatea unității în raionul de staționare (dislocare):

— organizarea și executarea cartiruirii, locului și odihnei.

d) Organizarea activităților de asigurare de luptă în staționare (dislocare).

e) Modul de acțiune a unității pentru respingerea atacurilor prin surprinderea și nimicirea desantului aerian, trupelor aeromobile, grupurilor de cercetare-diversiune, elementelor teroriste ale inamicului și persoanelor ostile din interior.

f) Raionul de staționare (dislocare) de rezervă și modul de ocupare a acestuia.

g) Organizarea serviciului de comenduire și îndrumare a circulației în raion.

h) Semnalele de conducere, înștiințare și cooperare.

i) Locul și termenul de intrare în funcțiune a punctului de comandă:
— legătura cu consiliile locale de apărare.

j) Termenul cînd unitatea ocupă raioanele de staționare (dislocare) și cînd elementele din siguranța staționării (de pază) trebuie să fie gata de luptă.

Toate elementele cuprinse în ordinul de staționare (dislocare) pot-fi reprezentate atît grafic, cît și sub formă de text pe harta de lucru a comandantului, șefului de stat-major și a șefului biroului operații.

PLANUL DE PAZĂ ȘI APĂRARE ALE PUNCTULUI DE COMANDĂ:

Se întocmește schema cu dispunerea punctului de comandă, pe care se reprezintă grafic:

a) Locul de dispunere (de lucru) a personalului punctului de comandă (pe servicii, birouri, compartimente), a drapelului de luptă (acolo unde este cazul), a centrului de transmisiuni, a subunităților destinate pentru pază și apărare, a celor de comenduire și îndrumare a circulației și de deservire, a personalului destinat pentru serviciu de zi al parcului de autovehicule, al popotei cadrelor și al militarilor în termen.

b) Raioanele de adunare a personalului punctului de comandă și a subunităților de deservire în cazul unui atac prin surprindere din partea inamicului.

c) Lucrările de amenajare genistică.

d) Variantele posibile de atac ale inamicului și modul de acțiune pentru respingerea acestuia.

e) Dispunerea posturilor de santinelă și observare, itinerarelor patrulelor, subunității de intervenție din afara punctului de comandă, altor forțe participante la pază și apărare, stabilirea restricțiilor de deplasare în cadrul punctului de comandă.

f) Tabel cu compunerea grupelor și subunităților care acționează în fiecare variantă și misiunile acestora.

g) Organizarea conducerii forțelor și mijloacelor pentru respingerea atacurilor inamicului.

h) Tabel cu compunerea și misiunile echipelor de stingere a incendiilor.

i) Măsurile de asigurare de luptă la punctul de comandă.

j) Semnalele de înștiințare, alarmare și recunoaștere, semnificația acestora și modul de acțiune a personalului punctului de comandă și a subunităților la aceste semnale.

Maior Ion VLAD

Organizarea activității de cunoaștere și prevenire a încercărilor unor străini și legături suspecte ale acestora de a realiza și permanentiza contacte neoficiale cu unele cadre militare ori membrii lor de familie

Interferate tot mai mult cu evenimentele politice internaționale în curs de desfășurare, acțiunile serviciilor de spionaj și grupărilor reacționare din străinătate, sprijinite și conduse de cercurile imperialiste, sînt îndreptate în mod sistematic spre culegerea de informații cu caracter secret și desfășurarea unei susținute propagande dușmănoase menite să submineze interesele politice și economice ale României ori să atragă la activități ostile unele elemente autohtone declasate, cu concepții retrograde.

Deși trăim în epoca sateliților și navelor cosmice, posibilitățile totuși limitate ale acestora de a culege, verifica și preciza anumite date cu conținut secret au determinat serioase reconsiderări în activitatea de spionaj față de rolul omului în acest domeniu, singurul în măsură să realizeze ceea ce tehnicii îi este imposibil în anumite operații secrete. Este arhicunoscut faptul că serviciile secrete știu că doar omul, cu toate posibilitățile pe care i le conferă personalitatea, poate, în interesul lor, să mintă, să înșele, să se deghizeze, să nu neglijeze nimic din ceea ce îi poate oferi, în materie de informații, viața politică, militară, științifică ori economică a unei țări.

Dacă modul de obținere a unor date prin exploatarea palavragiilor, a purtătorilor de secrete, — care vor să-și dea neapărat importanță — este relativ simplu și căutat permanent, în aceeași măsură, oficinele secrete acordă importanță sporită constatărilor personale ale profesioniștilor.

Din practica muncii organelor de securitate rezultă că atenția cadrelor și agenților serviciilor de spionaj, intrați în țara noastră pe diferite căi și sub diverse acoperiri, este îndreptată și asupra cadrelor militare, care, prin natura atribuțiilor de serviciu, au acces la date și informații cu caracter secret. În același timp, sînt investigați tot mai mult membrii de familie ai personalului militar în vederea studierii și depistării celor pretabili la astfel de activități ori care, datorită unor trăsături negative de caracter sau vicii, ar putea fi atrași la acțiuni ostile statului nostru.

Pentru a-și atinge scopurile, organele specializate din țările capitaliste își instruiesc cadrele și agenții, care vin în țara noastră sub diverse acoperiri, să realizeze și să permanentizeze relații neoficiale cu cadre militare și membrii lor de familie, direct ori prin intermediari, în intenția exploatării informative și obținerii de date cu caracter secret, care să fie utilizate, apoi, în diverse modalități, împotriva capacității de apărare a patriei, a securității statului.

◆ Avînd în vedere aceste interese și acțiuni ostile, în baza prevederilor ordinelor de linie, *organele de contrainformații militare acordă o atenție sporită organizării și desfășurării muncii de cunoaștere și apărare a cadrelor militare și membrilor lor de familie, în scopul prevenirii și contracurării atragerii lor la acțiuni dușmănoase.*

In acest scop, ele acționează ferm ca, în obiectivele, problemele, locurile și mediile din competență, să asigure, prin măsuri informativ-operative specifice, închiderea canalelor posibile de scurgere a informațiilor secrete către serviciile de spionaj sau persoane neautorizate, precum și eliminarea operativă a neajunsurilor și neglijențelor ce se mai manifestă pe această linie.

Măsurile de ocrotire a deținătorilor de secrete de stat se întreprind atît în interiorul obiectivelor unde se concentrează aceste date — ținîndu-se seama de specificul fiecăruia și de căile posibile de scurgere a lor către persoane neautorizate —, cit și în afara obiectivelor, în locurile și mediile frecventate de cadre militare și membrii lor de familie.

Organizarea activității de cunoaștere și prevenire a încercărilor unor străini și legături suspecte ale acestora de a realiza și permanentiza contacte neoficiale cu cadre militare și membrii lor de familie este o acțiune îndelungată, permanentă și impune folosirea judicioasă a tuturor metodelor și mijloacelor muncii de securitate și, de asemenea, o strînsă conlucrare cu factorii educaționali din unitățile date în competență.

◆ *Asigurarea cu rețea informativă* a locurilor unde lucrează cadrele militare (îndeosebi deținătorii de secrete, specialiștii militari de valoare), precum și a mediilor frecventate de aceștia ori membrii lor de familie este o sarcină de primă importanță. Rețeaua informativă este amplasată atît pe circuitul activității de serviciu a personalului militar pentru a putea sesiza și informa despre încercările unor străini de a realiza și permanentiza contacte neoficiale cu militari, cît și în locurile și mediile pe care le frecventează militarii ori membrii lor de familie, mai ales în cele vizate de cadrele și agenții serviciilor de spionaj, respectiv: reprezentanțele sau alte locuri unde se desfășoară activități protocolar-diplomatice; reședințele funcționarilor acestora; hotelurile, motelurile, campingurile ori alte locuri în care sînt cazați străini; pe traseele turistice, în stațiunile balneoclimaterice; în muzee; în mediul unităților sau al obiectivelor militare de interes pentru spionaj.

Rețeaua informativă este recrutată în special din rîndul persoanelor care, prin pregătirea și preocupările lor, se află în atenția serviciilor de spionaj, participă, în țară sau străinătate, la diferite manifestări științifice, cultural-artistice și de altă natură, sînt invitate la acțiuni protocolare la care vin și agenți ai serviciilor secrete străine. Prin aceasta se realizează atît protecția oamenilor de valoare, cît și cunoașterea intențiilor cadrelor și agenților serviciilor de spionaj de a realiza contacte cu personalul militar român participant.

Un rol important în prevenirea realizării și permanentizării relațiilor neoficiale ale străinilor cu cadre militare îl are instruirea temeinică și concretă a rețelei informative, astfel ca, în raport cu locurile și mediile în care își desfășoară activitatea, să semnaleze: interesul manifestat de străini pentru a identifica, cunoaște și realiza contacte cu militari; personal militar ori membri de familie care manifestă interes deosebit pentru a lua legătura cu diferiți străini; atitudinile suspecte în relațiile oficiale cu cadre militare ori membrii lor de familie care au vizitat sau au intenții să viziteze ambasade și alte reprezentanțe străine; militari care întrețin legături prin corespondență sau pe alte căi cu străini, cu posturi de radio, televiziune ori cu organe de presă din exterior, în afara cadrului oficial; atitudinile și comportările ieșite din comun ale unor militari români ori membrii lor de familie pe timpul cît au fost în străinătate; realizarea de legături cu străini, procurarea unor bunuri peste posibilitățile lor materiale, încălcarea programului delegației sau nerespectarea instructajelor; personal militar care găzduiește ilegal străini.

În scopul creșterii aportului rețelei informative la prevenirea realizării de contacte neoficiale cu străini, o atenție deosebită se acordă educării sale permanente. Nu este omis faptul că, în multe situații, persoanele din rețea se află în contact cu străini, unii din ei cadre sau agenți ai serviciilor de spionaj ori exponenți ai ideologiei și moralei burgheze, care încearcă, prin metode variate și subtile, să le corupă și atragă la acțiuni dușmănoase statului nostru. De aceea, activitatea educativă și măsurile de verificare ce se impun sînt coordonate de bază în munca cu rețeaua informativă de profil.

◆ *Pregătirea contrainformativă* a cadrelor militare și membrilor lor de familie este o altă verigă a procesului de cunoaștere și prevenire a încercărilor unor străini de a realiza și permanentiza relații neoficiale. Ea este dictată de nevoia ca aceste persoane, pe lîngă cunoașterea obligațiilor ce le revin din legislația în vigoare, să fie înarmate și cu cunoștințele necesare privind metodele și mijloacele ce pot fi folosite de serviciile de spionaj, de cadrele și agenții lor, pentru a intra în contact sau a cultiva legături neoficiale în mediul militar.

Pregătirea contrainformativă are, totodată, menirea să stimuleze vigilența persoanelor vizate, astfel încît să fie capabile să intuiască intențiile dușmanului, să aibă o comportare demnă și să știe să procedeze în așa manieră, încît să nu-i permită acestuia să-și atingă scopul. Ea întărește încrederea oamenilor în organele de stat, în care văd sprijin și îi determină să semnaleze, din timp, orice încercare a elementelor dușmănoase de a iniția acțiuni ce contravin intereselor țării noastre.

◆ În cadrul activității de prevenire a realizării unor contacte neoficiale cu străini, *apărarea prin măsuri de securitate* a cadrelor militare și a membrilor lor de familie este o măsură prin care organele de

contrainformații militare acționează pentru curmarea atragerii lor la acțiuni ostile. Asupra acestora se efectuează verificări complexe, folosindu-se mijloace și metode specifice, pentru a realiza o cunoaștere temeinică a comportamentului și preocupărilor lor. În cazurile celor care, prin natura atribuțiilor de serviciu, participă la activități cu străini ori au acces la date, informații și documente cu caracter secret, verificările se extind și asupra membrilor lor de familie ori relațiilor apropiate.

Dacă în urma verificărilor se obțin informații din care rezultă că cei în cauză sînt pretabili la acțiuni dăunătoare statului nostru, pe lîngă neacordarea ori retragerea avizului, se iau și alte măsuri preventive, în funcție de fiecare caz în parte (avertizarea ori punerea în dezbaterea colectivelor de muncă ; luarea în lucru prin forme complexe, organizate ; informarea organelor de comandă și de partid pentru a acționa cu măsuri corespunzătoare etc.).

Toate acestea au menirea să realizeze o muncă eficientă de cunoaștere și prevenire a încercărilor unor străini de a contacta și permanentiza relații cu cadre militare și membrii lor de familie, prin dezvoltarea spiritului de vigilență și autoapărare. Această metodă constituie principalul instrument politic pentru asigurarea integrității morale și profesionale a tuturor militarilor. Acțiunile ce se desfășoară pentru a da autoapărării un caracter practic, aplicativ, conduc la afirmarea personalității fiecărui militar, dezvoltîndu-i spiritul de inițiativă și răspundere în problemele concrete de muncă. Cultivarea vigilenței și autoapărării prin acțiuni diversificate urmărește creșterea capacității cadrelor militare de a investiga permanent mediul de relații propriu și al membrilor de familie, de a sesiza situațiile ce pot să influențeze negativ comportarea lor, sporirea continuă a receptivității față de fapte aparent obișnuite.

Una din direcțiile principale ale educației în spiritul vigilenței și autoapărării o constituie intensificarea măsurilor educative pentru dezvoltarea spiritului ofensiv al cadrelor față de orice acțiune antisocială. Nu este scăpat din vedere faptul că spionii practică acțiuni de tatonare, de verificare a tăriei morale a cadrelor și membrilor lor de familie, mai ales că au apărut situații și împrejurări cînd unele cadre luptau cu anumite drame interioare, trăiri emoționale negative, stări deosebite pe care elementele interesate le puteau exploata în scopuri ostile. Tocmai în asemenea împrejuri autoapărarea presupune discernămînt, judecarea „la rece" a situației de fapt, în care trebuie să învingă tăria morală, demnitatea, onoarea de militar.

Mr. Alexandru CURCA STANESCU
Cpt. Constantin IONESCU

ÎNSUȘIRILE PSIHOLOGICE ALE PERSONALITAȚII. CUNOAȘTEREA ȘI EDUCAREA LOR ÎN INTERESUL MUNCII DE SECURITATE

Pornind de la faptul că principalul mijloc de cunoaștere, prevenire și lichidare a faptelor ce pot genera sau constitui infracțiuni date în competența organelor de securitate îl reprezintă munca cu oamenii și pentru oameni, cunoașterea însușirilor psihologice ale personalității umane este o activitate indispensabilă pentru alegerea și funcționalitatea optimă a metodelor, mijloacelor și măsurilor specifice muncii de securitate.

Personalitatea umană este complexă ; fiecare individ poate să spună ceva despre personalitatea sa, însă foarte puțini pot să o definească și să o descrie complet.

Definiția cu cea mai largă acceptabilitate în rîndul psihologilor este aceea care consideră *personalitatea un mod specific de organizare a sistemelor psihice ale unui individ care determină gîndirea și comportamentul său caracteristic în strînsă relație cu mediul social, cu ambianța*

Examinînd foarte succint termenii acestei definiții, reținem :

— în cadrul sistemului personalității unui individ se regăsesc toate componentele sale psihologice : de cunoaștere (capacitate perceptivă, memorie, atenție, inteligență), emoționale (dispoziții, sentimente, emoții, pasiuni), motivaționale, de voință, temperamentale și caracteriale.

De aceea, în procesul selecției, studierii și verificării candidaților la recrutare, ofițerul de securitate trebuie să utilizeze și să țină seama și de aptitudinile psihice ale acestora, de capacitatea de analiză și sinteză, de a discerne esențialul de neesențial (inteligență), de motivele obiective ale unei colaborări sincere, precum și de echilibrul lor emoțional și temperamental. Aspectele legate de echilibrul emoțional și temperamental trebuie avute în vedere și în situațiile în care se impun a fi întreprinse măsuri preventive (avertizare, punere în dezbatere publică, amendă contravențională etc.), împotriva unor persoane cu un comportament antisocial ;

— componentele personalității se condiționează în manieră specifică. De pildă, doi indivizi au relativ aceleași aptitudini intelectuale, însă trăsături temperamentale opuse; unul este expansiv și nereținut, celălalt timid și interiorizat. Aceste trăsături particularizează conduita lor cotidiană și de aceea se impune elaborarea unor măsuri și tactici diferite din partea ofițerului care pregătește, instruiește și dirijează rețeaua informativă să culeagă informații despre persoanele urmărite sau din mediile și locurile ce prezintă interes pentru securitatea statului;

— personalitatea individului se exprimă într-o gîndire și un comportament caracteristice, ceea ce-i conferă originalitate, îl fac inconfundabil .Nu există doi oameni la fel, două personalități identice, fiecare om avînd stilul său propriu de gîndire și de conduită. Semnificația acestei trăsături a personalității umane relevă două concluzii cu valoare de principiu pentru munca de securitate. În primul rînd, pentru fiecare persoană aflată în atenția organelor de securitate în cadrul supravegherii sau urmăririi informative se impun metode și măsuri specifice diferite, adecvate particularităților personalității celor în cauză. Sînt excluse, datorită ineficienței și chiar periculozității lor, rețetele standard, în elaborarea planurilor de acțiune ori în luarea măsurilor de influențare a celor ce prezintă interes pentru organele de securitate. A doua concluzie fundamentează caracterul preponderent anticipativ al muncii de securitate. Stilul propriu de gîndire și de comportament al fiecărui individ, faptul că în tot ce face și pe unde trece se reflectă felul său specific de a fi și reacționa oferă ofițerului o largă gamă de posibilități pentru a anticipa și prevedea cît mai exact cum va reacționa o anumită persoană într-o situație determinată. Eficiența acestui principiu se constituie de la stabilirea variantei de retragere —, în momentul cînd se constată că un candidat nu va accepta colaborarea sinceră cu organele de securitate — pînă la crearea unor combinații și legende informative viabile, inteligente, de natură a face elementul urmărit să acționeze în sensul obținerii rezultatului operativ scontat. Acest principiu asigură caracterul ofensiv al muncii informativ-operative și elimină tendințele de nesiguranță din preocupările (activitatea) de a prevedea cum vor reacționa, verbal sau acțional-comportamental, persoanele care ne interesează.

Elementele esențiale ale personalității sînt temperamentul și atitudinile. Ele constituie baza formării și evoluției persoanelor.

Temperamentul condiționează în mare parte personalitatea și reprezintă traducerea în plan comportamental a însușirilor sistemului nervos central — forța, echilibrul și excitabilitatea proceselor nervoase superioare. Temperamentul ne arată sensibilitatea persoanei la stimulările emoționale, forța și viteza sa obișnuită de răspuns, cum fluctuează și cu

ce intensitate se manifestă reacțiile ei la stimulările din mediu. Cu alte cuvinte, temperamentul relevă nu ce face individul, ci cum face. Astăzi există peste cincizeci de tipologii temperamentale și cunoașterea celor valide din punct de vedere științific servește atît la caracterizarea oamenilor, cît și la prognoza modului lor de a reacționa. Una din aceste categorisiri clasifică oamenii după felul în care se raportează la mediul înconjurător, în trei tipuri — extravertit și introvertit, precum și un tip intermediar-ambivalent.

Extravertitul este un individ orientat spre lumea exterioară, evită singurătatea, are inițiativă și caută sarcini de conducere, este agreat și simpatizat. În viața cotidiană este optimist, își asumă riscul, plăcîndu-i viața plină de neprevăzut, simte nevoia comunicării cu ceilalți, întreține prietenii, acționează rapid și este gata să riposteze. În același timp, are tendința spre agresivitate, uneori își pierde ușor stăpînirea de sine și controlul. Este lesne de înțeles cît de utile pot fi informațiile despre o persoană cu un astfel de tip temperamental și care poate fi — de exemplu — lider al unui grup de tineri influențați de propaganda ostilă pentru ofițerul care și-a propus izolarea liderului și destrămarea anturajului.

Introvertitul se caracterizează prin concentrarea asupra lui însuși, prin orientarea spre sine. Asemenea oameni sînt liniștiți, contemplativi și rezervați față de ceilalți. Ei au o sensibilitate deosebită, sînt înclinați mai mult spre sfera abstracțiilor decît spre viața practică, dau dovadă de timiditate și n-au încredere în ei înșiși. Persoanele introvertite aprofundează lucrurile, își analizează continuu sentimentele, fac planuri de viitor, duc o viață ordonată, evitînd acțiunea sub impulsul momentului. Față de o asemenea persoană intrată în atenția muncii de securitate se impun măsuri mult mai atente pentru a nu-i trezi suspiciuni și reacții de închidere în sine.

Între cele două tipuri temperamentale amintite mai sus se află *tipul mixt*, intermediar, mulți dintre oameni aparținînd acestuia. La el se regăsesc trăsături din ambele tipuri, comportamentul indivizilor oscilînd între cele două modalități de reacții ale conduitei.

Răspunsul la întrebarea dacă temperamentul persoanei poate fi educat sau dirijat este negativ. Argumentul rezidă în aceea că temperamentul este înnăscut, fiind determinat de factori biologici. Trăsăturile temperamentale sînt aceleași de la naștere pînă la deces. Desigur, meandrele vieții personale, poziția familială și socială, profesia, succesele și eșecurile pot stimula sau frîna exteriorizarea temperamentului, însă esența sa rămîne imuabilă, individul putînd doar să „afișeze" un anumit tip temperamental.

— componentele personalității se condiționează în manieră specifică. De pildă, doi indivizi au relativ aceleași aptitudini intelectuale, însă trăsături temperamentale opuse: unul este expansiv și nereținut, celălalt timid și interiorizat. Aceste trăsături particularizează conduita lor cotidiană și de aceea se impune elaborarea unor măsuri și tactici diferite din partea ofițerului care pregătește, instruiește și dirijează rețeaua informativă să culeagă informații despre persoanele urmărite sau din mediile și locurile ce prezintă interes pentru securitatea statului;

— personalitatea individului se exprimă într-o gîndire și un comportament caracteristice, ceea ce-i conferă originalitate, îl fac inconfundabil .Nu există doi oameni la fel, două personalități identice, fiecare om avînd stilul său propriu de gîndire și de conduită. Semnificația acestei trăsături a personalității umane relevă două concluzii cu valoare de principiu pentru munca de securitate. În primul rînd, pentru fiecare persoană aflată în atenția organelor de securitate în cadrul supravegherii sau urmăririi informative se impun metode și măsuri specifice diferite, adecvate particularităților personalității celor în cauză. Sînt excluse, datorită ineficienței și chiar periculozității lor, rețetele standard, în elaborarea planurilor de acțiune ori în luarea măsurilor de influențare a celor ce prezintă interes pentru organele de securitate. A doua concluzie fundamentează caracterul preponderent anticipativ al muncii de securitate. Stilul propriu de gîndire și de comportament al fiecărui individ, faptul că în tot ce face și pe unde trece se reflectă felul său specific de a fi și reacționa oferă ofițerului o largă gamă de posibilități pentru a anticipa și prevedea cît mai exact cum va reacționa o anumită persoană într-o situație determinată. Eficiența acestui principiu se constituie de la stabilirea variantei de retragere —, în momentul cînd se constată că un candidat nu va accepta colaborarea sinceră cu organele de securitate — pînă la crearea unor combinații și legende informative viabile, inteligente, de natură a face elementul urmărit să acționeze în sensul obținerii rezultatului operativ scontat. Acest principiu asigură caracterul ofensiv al muncii informativ-operative și elimină tendințele de nesiguranță din preocupările (activitatea) de a prevedea cum vor reacționa, verbal sau acțional-comportamental, persoanele care ne interesează.

Elementele esențiale ale personalității sînt temperamentul și aptitudinile. Ele constituie baza formării și evoluției persoanelor.

Temperamentul condiționează în mare parte personalitatea și reprezintă traducerea în plan comportamental a însușirilor sistemului nervos central — forța, echilibrul și excitabilitatea proceselor nervoase superioare. Temperamentul ne arată sensibilitatea persoanei la stimulările emoționale, forța și viteza sa obișnuită de răspuns, cum fluctuează și cu ce intensitate se manifestă reacțiile ei la stimulările din mediu. Cu alte cuvinte, temperamentul relevă nu ce face individul, ci cum face. Astăzi există peste cincizeci de tipologii temperamentale și cunoașterea celor valide din punct de vedere științific servește atît la caracterizarea oamenilor, cît și la prognoza modului lor de a reacționa. Una din aceste categorisiri clasifică oamenii după felul în care se raportează la mediul înconjurător, în trei tipuri — extravertit și introvertit, precum și un tip intermediar-ambivalent.

Extravertitul este un individ orientat spre lumea exterioară, evită singurătatea, are inițiativă și caută sarcini de conducere, este agreat și simpatizat. În viața cotidiană este optimist, își asumă riscul, plăcîndu-i viața plină de neprevăzut, simte nevoia comunicării cu ceilalți, întreține prietenii, acționează rapid și este gata să riposteze. În același timp, are tendința spre agresivitate, uneori își pierde ușor stăpînirea de sine și controlul. Este lesne de înțeles cît de utile pot fi informațiile despre o persoană cu un astfel de tip temperamental și care poate fi — de exemplu — lider al unui grup de tineri influențați de propaganda ostilă pentru ofițerul care și-a propus izolarea liderului și destrămarea anturajului.

Introvertitul se caracterizează prin concentrarea asupra lui însuși, prin orientarea spre sine. Asemenea oameni sînt liniștiți, contemplativi și rezervați față de ceilalți. Ei au o sensibilitate deosebită, sînt înclinați mai mult spre sfera abstracțiilor decît spre viața practică, dau dovadă de timiditate și n-au încredere în ei înșiși. Persoanele introvertite aprofundează lucrurile, își analizează continuu sentimentele, fac planuri de viitor, duc o viață ordonată, evitînd acțiunea sub impulsul momentului. Față de o asemenea persoană intrată în atenția muncii de securitate se impun măsuri mult mai atente pentru a nu-i trezi suspiciuni și reacții de închidere în sine.

Între cele două tipuri temperamentale amintite mai sus se află *tipul mixt*, intermediar, mulți dintre oameni aparținînd acestuia. La el se regăsesc trăsături din ambele tipuri, comportamentul indivizilor oscilînd între cele două modalități de reacții ale conduitei.

Răspunsul la întrebarea dacă temperamentul persoanei poate fi educat sau dirijat este negativ. Argumentul rezidă în aceea că temperamentul este înnăscut, fiind determinat de factori biologici. Trăsăturile temperamentale sînt aceleași de la naștere pînă la deces. Desigur, meandrele vieții personale, poziția familială și socială, profesia, succesele și eșecurile pot stimula sau frîna exteriorizarea temperamentului, însă esența sa rămîne imuabilă, individul putînd doar să „afișeze" un anumit tip temperamental.

Să precizăm : caracterul este o parte a personalității, și anume centrul ei, miezul ei, este structura fundamentală pe care se sedimentează influențele ostile și se integrează evenimentele ce interesează organele de securitate, indică profilul psihomoral al individului, deoarece noțiunea de caracter include ca notă specifică și pe aceea de valoare.

Caracterul se referă la sistemul de atitudini și convingeri ale personalității umane ; importanța cunoașterii caracterului oamenilor pentru munca de securitate este fundamentală, întrucît trăsăturile negative și slăbiciunile caracteriale determină intențiile și activitățile ostile, manifestările dușmănoase cu un ridicat grad de periculozitate socială.

Pentru a cunoaște caracterul indivizilor trebuie să ne îndreptăm atenția asupra atitudinilor acestora. Ele determină și condiționează comportamentul, exprimînd poziția persoanei față de alți oameni, realitate, împrejurări, evenimente, situații. Atitudinile premerg cunoașterii, judecății, acțiunii, constituind de fapt o pre-cunoaștere, pre-judecată, pre-acțiune.

Comparativ cu temperamentul, ale cărui însușiri au o bază nativă, care rezidă în particularități ale sistemului nervos central, caracterul reflectă componenta socială a personalității, atitudinile indivizilor fiind însușite din viața socială, din grupurile familiale, școlare, din cele de muncă și din anturajele de petrecere a timpului liber. De pildă, este puțin probabil ca un tînăr, provenind dintr-o familie în care părinții au manifestat atitudini ostile față de valorile fundamentale ale socialismului, să nu le împărtășească ori să nu fie influențat în atitudini și conduită. Caracterul nu poate fi rupt de temperament, el este un aliaj din trăsăturile temperamentale și schimbările determinate de mediul extern, de influențele ambianței, anturajelor.

Determinînd și direcționînd comportamentul, atitudinile au anumite funcții de mare importanță pe direcția modului în care personalitatea se raportează la realitate, interpretată de individ după o tendință afectivă. Direcția atitudinilor nu se stabilește la întîmplare, ci este rezultatul experienței elementelor ce fac obiectul muncii noastre. Atitudinile lor de apropiere sau de îndepărtare de anumite acțiuni dușmănoase, de situații sau persoane sînt în funcție și de experiența pe care o au în activitatea ce o desfășoară, fiecare individ își selecționează aspectele care să-i aducă succes. În primul rînd, atitudinile condiționează semnificația dată de individ faptelor : unul și același eveniment este interpretat diferit, în funcție de conținutul și specificul atitudinii. Bunăoară, comemorarea unui moment deosebit din istoria poporului român este percepută, reflectată și evaluată diferit de un cetățean animat de sentimente și atitudini patriotice, spre deosebire de un altul cu mentalități și atitudini naționalist-iredentiste. Un alt rol al atitudinilor constă în selectarea și organizarea faptelor. Luîndu-se — de pildă — o serie de măsuri ce vizează restructurarea unor domenii ale vieții social-economice, este de așteptat ca persoanele cu antecedente politice și penale, care își păstrează concepțiile dușmănoase și atitudinile ostile, să rețină, să selecteze și să accentueze acele aspecte, care, aparent, sînt nepopulare sau mai puțin înțelese, să vehiculeze idei confuze și să stimuleze stări de spirit negative. Nu în ultimul rînd, atitudinile au o funcție de apărare a propriilor mentalități : prin ea, persoanele își justifică convingerile și slăbiciunile, ignorînd sau deformînd realitatea. Pentru membrii unei secte neoprotestante, cu atitudini fanatice și convingeri retrograde, catastrofele naturale — cutremurele, inundațiile etc. — pot constitui elemente justificative pentru întărirea dogmelor și prorocirilor apocaliptice ale respectivei grupări, care sînt exploatate cu abilitate de liderii cu „inspirație divină" în manipularea credincioșilor și recrutarea de noi aderenți.

Caracterul și atitudinile care îl structurează, fiind formate de-a lungul vieții individului, pot fi supuse schimbării, însă nu se modifică de la o zi la alta ; unele sînt constante, dobîndesc o anumită stabilitate. Totuși, ele nu sînt rigide, putîndu-se modifica atunci cînd intervin situații noi. Există și unele atitudini stereotipe, moștenite din familie sau aparținînd grupului social. Modificarea setului de atitudini al unei persoane se poate realiza printr-un complex de metode și tehnici psihosociale a căror detaliere trece dincolo de spațiul afectat materialului de față.

La o examinare atentă a caracterului și comportamentului uman vom observa rolul fundamental jucat de interese. Toate acțiunile personalității au la bază o anumită motivație care ghidează conștient sau inconștient reacțiile temperamentale și canalele atitudinale către un scop. Orice motiv uman este legat de un scop, care are o mare influență asupra comportamentului. Trebuie să reținem : cu cît scopurile finale ale unor elemente ostile vor fi mai ferme, mai conturate, cu atît și atitudinea ostilă, motivația vor cîștiga în intensitate. Aplecîndu-ne cu luciditate asupra realității, constatăm că sînt rare cazurile cînd oamenii acționează absolut dezinteresat. Dacă nici colegialitatea, prietenia și nici chiar dragostea nu sînt lipsite de un interes oarecare, atunci cu atît mai puțin vor fi dezinteresate acțiunile de colaborare ale anumitor persoane cu organele de securitate. Garanția unei colaborări sincere este dată tocmai de motivele pentru care ele își dau asentimentul să colaboreze — sentimente patriotice, apărarea valorilor socialismului sau interese materiale, dorința de a nu fi izolate sau compromise etc. Cu-

noașterea corectă a intereselor reale este primordială pentru eliminarea elementelor nesincere și provocatoare. De asemenea, în funcție de aceasta, se pot elabora măsuri eficiente de stimulare și permanentizare a colaborării.

Cunoașterea însușirilor personalității și folosirea lor în interesele muncii de securitate sînt un proces complex și impun ofițerilor din aparatul informativ-operativ să-și formeze și educe aptitudinea, abilitatea de a fi buni interlocutori, să se adapteze ușor unor situații și persoane diverse, să asimileze un volum de cunoștințe de cultură generală și de specialitate, să analizeze cu luciditate propria conduită și comportamentul celorlalți, să-și „ascută" capacitatea de a cunoaște oamenii și de a discerne faptele lor.

O bună stăpînire și educare a însușirilor de personalitate solicită necesitatea verificării tuturor informațiilor despre persoanele ce prezintă interes, prin intermediul rețelei informative, evidențelor, investigațiilor, mijloacelor speciale etc. Să cumulăm din informații, cît și cu ajutorul mijloacelor speciale, acele elemente care privesc trăsături ale personalității. De asemenea, prin metoda observației, să ne îndreptăm atenția asupra modului cum se comportă individul în aceleași împrejurări, precum și în situații diferite, fixîndu-ne asupra modului constant de acțiune și comportament.

Dacă ne propunem să cunoaștem trăsăturile psihosociale în scopul destrămării unor anturaje care, prin activitatea lor, pot genera fapte antisociale, putem dirija rețeaua în așa fel, încît observațiile să fie eșalonate în timp, întrucît numai cîteva observații întîmplătoare nu ne pot da indicii asupra însușirilor de caracter ale elementelor ce ne interesează. Informațional ne putem extinde aria supravegherii atît asupra conduitei spontane a elementului în atenție, cît și asupra modului cum își îndeplinește anumite sarcini. Materialul furnizat în timp trebuie să ne conducă la determinarea însușirilor personalității studiate.

După ce am efectuat studiul trăsăturilor caracteriale, trebuie stabilite (verificate) și cauzele care au condus la anumite atitudini și comportamente antisociale. De aceea, pentru ridicarea calității muncii, studiul amplu și obiectiv al comportamentului contribuie la desprinderea trăsăturilor constante, esențiale și specifice ale caracterului în scopul luării deciziei informativ-operative.

Informațiile despre personalitate devin cu adevărat eficiente doar dacă sînt corelate și vin în sprijinul mijloacelor și metodelor specifice muncii de securitate. Numai într-o asemenea optică ele pot contribui la îndeplinirea cu profesionalitate sporită a sarcinilor și misiunilor încredințate lucrătorilor de securitate.

Col. **Gheorghe GAVRILA**
Col. dr. **Nicolae OLARU**
Cpt. **Ciprian SASU**
Cpt. **Nicolae STROE**

documentar

CONTRIBUȚIA CALCULATORULUI LA ACTUL DECIZIONAL DE SECURITATE

Stadiul actual de dezvoltare la care a ajuns țara noastră, gradul înalt de perfecționare a societății în toate domeniile și dinamica fără precedent a vieții social-politice fac ca ridicarea nivelului științific al conducerii activității să devină o necesitate obiectivă.

Acestei necesități îi răspunde un amplu proces de fundamentare teoretică și transpunere în practică a celor mai moderne forme și metode de organizare și conducere ale întregului mecanism economico-social al țării, proces reflectat în documentele Congresului al XIII-lea și Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

În Directiva comandantului suprem al forțelor armate ale R. S. România privind pregătirea militară și politică a armatei în perioada 1986—1990 se prevede ca elaborarea hotărîrilor să se bazeze pe principiile conducerii științifice și promovarea pe scară mai largă a metodelor și tehnicilor moderne, prin încorporarea cuceririlor științei în toate laturile activității, astfel încît să crească operativitatea și eficiența actului decizional.

Imperativul actual al muncii de securitate este fermitate necontenită, în scopul prevenirii, imperativ riguros exprimat în obiectivul fundamental stabilit prin Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1987 : „Întărirea capacității operative de acțiune a tuturor unităților Departamentului Securității Statului, asigurarea creșterii răspunderii, a fermității și exigenței în îndeplinirea la un înalt nivel de calitate și de eficiență a misiunilor încredințate. Orientarea fermă a eforturilor aparatului de securitate pentru prevenirea oricăror infracțiuni și a altor fapte antisociale de natură să aducă atingere securității, integrității, independenței și suveranității statului".

Complexitatea cu totul deosebită a problematicii cu care se confruntă aparatul de securitate impune ca la baza îndeplinirii la un înalt nivel de calitate și de eficiență a misiunilor încredințate să stea decizii fundamentate științific, izvorîte din studiul aprofundat și multilateral al realităților muncii practice, ceea ce necesită sporirea capacității de înțelegere și descifrare, din timp, a situației operative, a tendinței evoluției faptelor și fenomenelor, a mutațiilor survenite în domeniile din competență, pentru găsirea rezolvărilor și dirijarea eforturilor spre soluțiile cele mai eficiente.

Dinamismul deosebit al situației operative, noua calitate în munca de securitate și preocupările permanente pentru sporirea eficienței acesteia impun situarea la baza activității de cunoaștere, prevenire și contracarare a oricăror fapte de natură să aducă prejudicii securității statului a unui sistem informațional operativ bine pus la punct, care să utilizeze din plin facilitățile oferite de informatică și cibernetică.

Valorificarea informațiilor din sistemul informatic presupune preluarea operativă, prelucrarea, analizarea și sintetizarea lor, astfel încît nevoile de informare să fie satisfăcute prin furnizarea de date factorilor decizionali de natură să ofere o imagine cît mai cuprinzătoare a evoluției fenomenelor din sfera de competență.

▲ Prelucrarea automată a datelor

Lucrările elaborate cu ajutorul calculatorului se pot obține prin două metode de lucru :

— prelucrări de date fără o legătură directă între calculator și utilizator, lucrările realizate putînd fi situații statistice și liste nominale cuprinzînd persoanele și informațiile de interes operativ cu care acestea sînt cunoscute în evidențele de securitate, obținute prin regăsiri după anumite criterii (combinații de indicatori) ;

— prelucrări prin sistemul de teleprelucrare care se realizează prin intermediul terminalelor — DISPLAY (unele sînt dotate și cu imprimantă pentru tipărirea rezultatelor) conectate prin rețeaua telefonică direct la calculator. Acest mod de lucru permite utilizatorilor accesul direct la informațiile înmagazinate în fișierul automat ale bazelor de date, bineînțeles numai dacă respectivii sînt autorizați, potrivit problematicii din competență. Dreptul de acces la informații este verificat automat, pe baza unei parole furnizate de operatorul de la terminal, urmat de un proces complex de identificare și validare a accesului.

Prin această metodă de lucru se pot face interogări ale bazelor de date și regăsiri de persoane, iar la acordarea răspunsurilor se face o filtrare a informațiilor în funcție de dreptul de acces al utilizatorului. De asemenea, pe ecranul terminalului se pot obține și date statistice într-un format prestabilit (în cazul bazelor de date care au proiectat sisteme de afișare machetată a indicatorilor statistici). Spre exemplu, în cadrul bazei de date de securitate este în funcțiune un astfel de sistem de indicatori statistici, referitor la activitatea specifică a organelor informativ-operative.

▲ Definirea indicatorilor și a tipurilor de lucrări care vor fi analizate și sintetizate

Tipurile de indicatori și necesarul de informații se definesc în funcție de obiectul lucrării de analiză, care poate avea caracter de documentare, studiu de fenomen, analiză a situației operative, evaluare a stadiului muncii (în probleme, domenii, spații etc.), fundamentare a planului de căutare a informațiilor și a direcțiilor prioritare de prevenire, apreciere a calității muncii informativ-operative etc.

În continuare, se stabilesc legăturile și corelațiile dintre indicatorii care definesc obiectul analizei, categoria de evidență în care aceștia se regăsesc, sfera de cuprindere, dreptul de acces la date și informații și perioada de referință.

Indicatorii utilizați se vor regăsi structurați și corelați în lucrările ce se vor solicita de la calculator. Pentru documentarea în vederea cunoașterii tipurilor de lucrări ce se pot obține la calculator, Centrul de informatică și documentare a difuzat la unități un ghid orientativ, intitulat „Lista lucrărilor care se elaborează prin prelucrarea automată a datelor", ghid care se păstrează la compartimentele de analiză-sinteză și evidență.

Exemplificăm unele tipuri de lucrări solicitate mai frecvent :

— dinamica și evoluția bazei de lucru în probleme, domenii, spații etc. ;

— motivele (suspiciunile) pentru care sînt lucrate persoanele din baza de lucru ;

— structura bazei de lucru după mediu, sex, vîrstă, ocupație, cetățenie, naționalitate, antecedente politice și penale ;

— vechimea dosarelor de urmărire informativă ;

— modul de soluționare a cazurilor din urmărire și supraveghere informativă ;

— persoane din evidențele de pașapoarte (fugari, frauduloși, repatriați etc.), dacă sînt în atenția organelor de securitate ;

— cetățeni români care au călătorit în străinătate în interes oficial, deținători de secrete, dacă sînt în atenția organelor de securitate ;

— cetățeni străini și români cu domiciliul în străinătate și frecvența intrării lor țară ;

— străinii la studii și modul cum sînt cunoscuți în evidențele de securitate ;

— cetățeni străini cu domiciliul în R. S. România ;

— informații operative care se dețin despre cetățenii străini și legăturile acestora din rîndul cetățenilor români ;

— străini aflați în preocuparea organelor de securitate etc.

Instrumente de documentare a stadiului și calității muncii aparatului informativ-operativ sînt și lucrările transmise de către Centrul de informatică și documentare din oficiu, în baza reglementărilor — periodic (trimestrial, anual) — și care se păstrează la compartimentele de evidență.

Din această categorie fac parte următoarele tipuri de lucrări :

— situații statistice privind dinamica bazei de lucru ; lista măsurilor de prevenire din evidența prelucrată automat și lista persoanelor care au acționat la frontieră — toate acestea fiind realizate trimestrial ;

— lista persoanelor din baza de lucru, utilizată pentru evidențierea actualizărilor din cursul anului ;

— lista cazurilor din baza de lucru soluționate în trimestrul anterior ;

— lista străinilor aflați în preocupare (anual).

Lucrările elaborate prin prelucrarea automată a datelor vor fi utile și oportune pentru asigurarea unei documentări și informări veridice numai dacă oglindesc realitatea. Din acest motiv, este obligatoriu să se acționeze permanent, de către toți lucrătorii din aparatul de securitate, pentru actualizarea operativă a datelor prelucrate automat, în concordanță cu evoluția și mutațiile produse în situația operativă din sfera de competență, astfel încît fiecare persoană cunoscută în evidențele de securitate să figureze la calculator cu datele și informațiile pe care le-au obținut și verificat ofițerii din compartimentele informativ-operative. Spre exemplu, o atenție deosebită trebuie să se acorde prelucrării corecte a datelor de identificare ale persoanelor din evidențe, actualizării esențelor de informații referitoare la persoanele din baza de lucru, mențiunilor de soluționare a cazurilor etc.

▲ Analiza-sinteza și interpretarea datelor

Din punctul de vedere al importanței și complexității muncii, activitatea de analiză, sinteză și interpretare a informațiilor se situează la polul superior al circuitului informațional, spre vîrful decizional. Din acest motiv, astfel de activități pot fi realizate corespunzător cînd, pe lîngă cunoașterea de fond a problematicii muncii informativ-operative, se utilizează și alte metode, procedee, respectiv : tehnica sintetizării ; reprezentarea grafică ; interpretarea caracteristicilor statistice etc.

Calculatorul nu este capabil să analizeze semnificația informațiilor pe care le prelucrează și să tragă concluzii decît în anumite limite ; de regulă, el furnizează operativ și fără greșeli numai datele solicitate de utilizator. De aici încolo însă intră în acțiune omul cu multiplele lui posibilități de gîndire, cu capacitatea sa de analiză și sinteză.

Practica muncii de securitate demonstrează totodată și necesitatea ca activitatea de analiză și sinteză să se materializeze și în sfera conducerii operative. Astfel, pe lîngă concluziile oferite privind orientarea pe termen scurt a activității, trebuie să se estimeze cît mai din timp și mai exact intențiile și preocupările elementelor din baza de lucru, cunoaștere ce se poate realiza numai prin depășirea caracterului constatator al informațiilor și fundamentarea concluziilor cu caracter previzionar, de prognozare a tendințelor de evoluție a fenomenelor cu care ne confruntăm, în vederea aplicării măsurilor de prevenire și contracarare a acțiunilor ostile în timp optim, pentru a nu se pierde momentul operativ de acțiune.

La baza analizei previzionare stă fondul de informații constituit în baze de date care, prelucrat (utilizînd tehnica de calcul) și interpretat corespunzător, oferă posibilitatea obținerii unor concluzii privind tendințele de evoluție a situației operative, fapt care facilitează fundamentarea deciziilor optime privind activitatea prezentă și viitoare.

În perimetrul acestor noțiuni, aparent de specialitate, ce trebuie să fie cunoscute de cadrele de securitate, analiza, sinteza și informarea reprezintă părți componente inseparabile ale unei activități complexe de cunoaștere, prevenire și curmare a oricăror fapte și manifestări îndreptate împotriva securității statului.

Din aceste cerințe rezultă că, în munca de securitate, activitățile de analiză, sinteză și informare desfășurate pe baza datelor și informațiilor prelucrate cu calculatorul trebuie realizate la toate eșaloanele, începînd cu lucrătorul și continuînd cu toți șefii ierarhici, pe fiecare treaptă luîndu-se deciziile ce se impun în raport cu competențele.

★

În concluzie, pentru ca utilizarea calculatorului în fundamentarea actului decizional să răspundă mai exact imperativelor de nouă calitate și eficiență sporită, este necesar ca toate unitățile informativ-operative de securitate, în cooperare cu Centrul de informatică și documentare, să asigure o actualizare veridică și operativă a datelor din evidențele de securitate prelucrate automat și, în același timp, să valorifice superior acest mijloc al muncii informativ-operative.

Maior **Vergil CHIRCIU**

CU PRIVIRE LA FACTORII CARE CONDIȚIONEAZĂ EFICIENȚA ACTIVITĂȚII DE PREVENIRE A ORGANELOR DE SECURITATE ÎN ETAPA ACTUALĂ

Pornind de la analiza științifică, materialist-dialectică și istorică a societății socialiste românești, secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, a elaborat o concepție originală și unitară referitoare la prevenirea infracțiunilor și a altor fapte antisociale.

Concepută ca o **acțiune socială** de mare amploare, organizată și desfășurată sub conducerea partidului, fundamentată pe cunoașterea legităților obiective ale fenomenelor sociale și avînd ca finalitate înlăturarea cauzelor și condițiilor care generează sau favorizează fenomenul infracțional și preîntîmpinarea producerii acestuia, prevenirea se realizează printr-un ansamblu de măsuri politico-juridice, economice, cultural-educative și organizatorice întreprinse de organele de partid și de stat, organizațiile de masă și obștești, colectivele de oameni ai muncii, precum și de celelalte elemente ale sistemului democrației noastre muncitorești revoluționare.

Din orientările și indicațiile comandantului nostru suprem, din tezele formulate în documentele de partid, rezultă că prevenirea infracțiunilor și a altor fapte antisociale este o sarcină și o operă a întregului popor. De asemenea, din aceleași hotărîri și documente rezultă atît necesitatea obiectivă a prevenirii, cît și posibilitatea efectivă de realizare a acesteia.

Prevenirea este determinată în principal de:

□ necesitatea apărării valorilor fundamentale ale orînduirii socialiste, a întregii ordini de drept împotriva oricăror fapte socialmente periculoase ;

□ consecințele fenomenului infracțional, sub toate aspectele sale : social, economic, politic etc. (vieți umane pierdute sau puse în pericol ; valori materiale distruse sau deturnate de la scopurile cărora urmau să le servească ; importante mijloace materiale și umane utilizate în descoperirea, cercetarea, judecarea infractorilor și executarea pedepselor; efectele nemijlocite asupra unor colective de oameni ai muncii, a familiilor și altele) ;

□ umanismul socialist specific societății noastre, care presupune atît preocuparea de a-i împiedica pe oameni să comită infracțiuni și de a-i ajuta să se încadreze, cît și tragerea la răspundere, cu toată fermitatea, a celor care încalcă prevederile legii, trădează interesele patriei, ale socialismului, punîndu-se în slujba dușmanilor țării ;

□ sporirea continuă a răspunderii organelor de stat, organismelor democrației muncitorești revoluționare, a colectivelor de oameni ai muncii și a fiecărui membru al societății față de problematica prevenirii și combaterii ferme a oricăror fapte și fenomene care ar putea dăuna mersului înainte al societății, climatului de ordine și disciplină, ce trebuie să existe în toate domeniile de activitate.

Posibilitatea prevenirii infracțiunilor și a altor fapte antisociale rezultă din :

— esența orînduirii noastre socialiste, ca societate făurită conștient, sub conducerea partidului, de întregul nostru popor și pentru popor. Din acest caracter conștient rezultă cu pregnanță rolul factorului subiectiv, al partidului nostru comunist, în cunoașterea științifică a fenomenului infracțional, a cauzelor care îl determină și a condițiilor care îl favorizează, în orientarea și îndrumarea tuturor organelor și organizațiilor cu atribuții pe linia muncii de prevenire ;

— capacitatea reală de intervenţie preventivă rezultată din sistemul democraţiei noastre muncitoreşti revoluţionare, vizînd atît anihilarea sau atenuarea cauzelor generale ale criminalităţii, cît şi luarea de măsuri eficiente care să determine anumite persoane să renunţe — înainte de trecerea de la intenţie la act — la punerea în aplicare a planurilor lor infracţionale ;

— mijloacele de intervenţie preventivă aflate la dispoziţia participanţilor la acţiunea socială de prevenire, rzultate din hotărîrile şi documentele de partid, actele normative în vigoare, ordinele şi instrucţiunile de muncă.

Inscriindu-se în acest cadru general, activitatea de prevenire, realizată prin măsuri specifice, are ca scop preîntîmpinarea oricăror fapte sau fenomene de natură a aduce atingere securităţii statului sau care ar putea evolua în acest sens.

În etapa actuală de dezvoltare a societăţii noastre, aşa cum rezultă din documentele de partid, din Programul de măsuri al Departamentului Securităţii Statului pe anul în curs şi din alte ordine şi indicaţii ale conducerii profesionale, organele de securitate trebuie să militeze pentru ridicarea nivelului calitativ şi de eficienţă al întregii activităţi, inclusiv al muncii de prevenire.

Pe linia activităţii de prevenire desfăşurată de organele de securitate, Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securităţii Statului, la 30 noiembrie 1986, a atras atenţia că se constată o slăbire a eficienţei unor măsuri cu caracter preventiv, îndeosebi a atenţionărilor şi avertizărilor, cerînd tuturor unităţilor să acţioneze cu mai multă răspundere, pe fondul unei angajări diversificate a mijloacelor specifice muncii de securitate, concomitent cu antrenarea intensă şi mult mai largă a organelor democratice, a factorilor de influenţare obştească, cu sprijinul organelor locale de partid.

Avînd în vedere această apreciere, enunţăm în continuare unii dintre factorii care condiţionează eficienţa muncii de prevenire a organelor de securitate:

1 **Calitatea activităţii informativ-operative,** a informaţiilor obţinute, modul şi măsura în care se stăpîneşte situaţia operativă din obiectivele, locurile, mediile sau problemele date în competenţă condiţionează nemijlocit eficienţa activităţii de prevenire.

În hotărîrea Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securităţii Statului din 30 august 1986 se subliniază cu deplină claritate necesitatea creşterii permanente a calităţii muncii informative, ca bază pentru o activitate de prevenire cuprinzătoare şi de profunzime.

O atenţie prioritară trebuie să se acorde muncii de cunoastere şi prevenire în domeniul economic, în sensul de a se intensifica munca de informaţii, de a se verifica temeinic şi cu toată răspunderea datele obţinute şi de a se întări legăturile cu colectivele de oameni ai muncii, în vederea sesizării şi înlăturării operative a neajunsurilor, aspectelor de dezordine şi indisciplină, practicilor de dezinformare, lipsei de răspundere şi neglijenţei în gospodărirea avutului obştesc. În conformitate cu ordinul conducerii Departamentului Securităţii Statului dat în şedinţa Biroului executiv din 14 noiembrie 1986, toate situaţiile negative constatate trebuie să fie imediat aduse la cunoştinţa organelor locale de partid, urmărindu-se ferm ca cei sesizaţi să ia măsuri operative de remediere. Totodată, ori de cîte ori se constată că nu se acţionează în spiritul orientărilor şi indicaţiilor date personal de comandantul suprem la Consfătuirea de lucru din 13 noiembrie 1986 pe probleme de realizare a planului, să se raporteze conducerii Departamentului Securităţii Statului pentru a se întreprinde măsurile necesare.

În acelaşi domeniu, trebuie să se urmărească, în continuare, executarea întocmai a prevederilor Programului-directivă aprobat de comandantul suprem în decembrie 1983, cuprinzînd măsurile pentru îmbunătăţirea activităţii organelor de securitate cu atribuţii în domeniul apărării economiei naţionale.

Cu acelaşi prilej, s-a ordonat să se intensifice acţiunile informative specifice pe linie de comerţ exterior, pentru cunoaşterea şi prevenirea oricăror împrejurări de natură a prejudicia realizarea în condiţii de înaltă calitate şi eficienţă a contractelor încheiate cu partenerii externi, precum şi pentru contracararea oricăror acţiuni ale persoanelor care lucrează la firmele şi reprezentanţele străine, prin care s-ar putea produce pagube economiei naţionale.

2 **Calitatea analizelor efectuate periodic în vederea finalizării cazurilor** constituie un alt factor important care condiţionează eficienţa activităţii de prevenire.

Aceste analize trebuie să urmărească evaluarea faptelor concrete stabilite, determinarea semnificaţiei politico-juridice a acestora, a periculozităţii lor reale sau virtuale (în cazul faptelor ce se intenţionează a fi comise) pentru securitatea statului, precum şi a tuturor celorlalte elemente necesare asigurării temeiniciei intervenţiilor preventive ale organelor de securitate (natura faptelor, amploarea acestora, numărul persoanelor implicate, poziţia lor şi evoluţia acesteia în timp etc.).

De asemenea, analiza cazurilor în vederea finalizării prin măsuri de prevenire implică verificarea respectării actelor normative, a ordinelor şi instrucţiunilor de muncă, atît pe fond, cît şi sub aspect formal (obţinerea avizelor prealabile necesare, aprobarea de către organele competente etc.). Din acest punct de vedere, este necesar să reamintim ordinul conducerii departamentului de a se veghea strict la respectarea competenţelor de securitate, ceea ce presupune ca intervenţiile noastre preventive să aibă loc numai în cazul unor fapte a căror evoluţie ar putea să aducă atingere securităţii statului, în toate celelalte situaţii procedîndu-se la sesizarea organelor competente.

Tot în vederea asigurării legalităţii socialiste, este necesar să fie însuşite şi aplicate întocmai prevederile Ordinului nr. 00116/00171 din 14 ianuarie 1987, precum şi ale celorlalte ordine şi instrucţiuni care prevăd obligativitatea obţinerii avizului prealabil al unor direcţii centrale în anumite cazuri.

O atenţie deosebită trebuie să se acorde analizei **utilităţii şi oportunităţii** intervenţiilor preventive ale organelor de securitate, **aprecierii acţiunilor** noastre directe, luîndu-se în calcul eventualele implicaţii negative pentru securitatea statului.

În cursul anului precedent, în mai multe rînduri, Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securităţii Statului a ordonat ca în alegerea mijloacelor de intervenţie preventivă să se asigure, în toate situaţiile, maximum de orientare şi discernămînt, pentru a nu se da — în nici un mod — prilej de creare a unor false probleme, de exagerări, care să prolifereze şi să fie speculate de oficine străine în scopuri ostile. De asemenea, s-a ordonat să se vegheze cu toată stricteţea la respectarea competenţelor de securitate, la sesizarea şi respingerea intenţiilor provocatoare ale unor elemente care vor să implice intervenţia de stat cu scopul de a se crea prilejuri de imixtiune din exterior. Împreună cu organele de cercetare penală, unităţile informativ-operative trebuie să aibă în atenţie conspirarea mijloacelor şi metodelor secrete de muncă, măsurile de ordin contrainformativ impuse de fiecare caz, asigurîndu-se determinarea persoanelor în cauză să nu se antreneze în acţiuni de prejudiciere a intereselor ţării, chiar dacă unele s-ar stabili ulterior în străinătate.

Toate cadrele trebuie să se preocupe permanent de necesitatea evitării creării unor aşa-zise cazuri-problemă, care ar putea fi folosite în acţiuni propagandistice duşmănoase.

Din indicaţiile şi ordinele conducerii departamentului rezultă cu claritate **necesitatea** sporirii răspunderii şi a discernămîntului profesional în analiza tuturor cazurilor cu care se confruntă organele de securitate, deoarece numai astfel se poate asigura o eficienţă sporită activităţii de prevenire. În acelaşi timp, ridicarea nivelului de exigenţă în analiza oportunităţii unor măsuri de prevenire nu poate şi nu trebuie să conducă la o atitudine pasivă, determinată de teama de a nu greşi, la reducerea fermităţii şi intransigenţei faţă de toţi cei care încearcă să atenteze la valorile fundamentale ale societăţii noastre.

În altă ordine de idei, analiza cazurilor trebuie să conducă la **valorificarea informaţiilor** obţinute, fie prin măsuri adecvate de prevenire, fie prin luarea în lucru a unor persoane sau probleme. Este necesar să fie luate măsuri concrete împotriva tuturor participanţilor (autori, coautori, instigatori sau complici), în funcţie de gravitatea faptelor şi persoana fiecăruia. De asemenea, se impune să se acorde atenţie şi persoanelor care au luat cunoştinţă de faptele respective şi nu au anunţat organele de securitate, atrăgîndu-le atenţia asupra riscurilor de tragere la răspundere penală pentru nedenunţare, pe care le implică asemenea atitudini de indiferenţă faţă de interesele generale ale societăţii. Numai printr-o asemenea modalitate de soluţionare completă a cazurilor ne putem aduce o contribuţie reală şi eficientă la activizarea opiniei publice, la crearea unui climat de intoleranţă faţă de infracţiuni şi infractori, faţă de orice fapte sau fenomene de natură a aduce atingere securităţii statului.

Valorificarea completă a informațiilor obținute presupune documentarea tuturor categoriilor de fapte comise, pregătite sau preconizate de o anumită persoană, precum și discutarea lor cu elementul respectiv, în măsura în care aceasta nu duce la desconspirări, deoarece numai astfel se asigură demascarea integrală a faptelor sau manifestărilor ostile și o eficiență sporită măsurii de prevenire întreprinse.

3 Printre factorii care pot influența pozitiv eficiența muncii de prevenire se numără și **perfecționarea conlucrării** între organele informativ-operative de securitate, precum și între acestea și organele de cercetare penală ale securității.

Conlucrarea dintre organele de securitate poate conduce la stabilirea completă și operativă a faptelor care stau la baza măsurilor de prevenire.

La sesizarea aparatului informativ-operativ, ofițerii de cercetare penală participă la analizarea în comun a cazurilor, în vederea finalizării acestora, pentru stabilirea judicioasă a priorităților, determinarea modalităților de documentare și conspirare a surselor secrete de informare, precum și pentru căutarea și identificarea celor mai adecvate și eficiente măsuri de prevenire. Această conlucrare, pentru a contribui mai mult la ridicarea nivelului calitativ al muncii de prevenire, trebuie să aibă un caracter permanent, să se desfășoare și pe parcursul urmăririi informative, și nu numai în momentul în care se apreciază că este cazul să se intervină prin măsuri de prevenire.

4 **Calitatea documentării** prin acte premergătoare și răspunderea cu care se pregătește și se realizează chemarea la organele de securitate a elementelor respective pentru a-și preciza poziția față de faptele săvîrșite (cînd este cazul) constituie, de asemenea, un factor de primă importanță, care condiționează eficiența activității de prevenire.

Avînd în vedere unele neajunsuri care se mai manifestă pe linia documentării cazurilor, este necesar să se îmbunătățească activitatea de pregătire a cadrelor, îndeosebi sub aspectul tacticii și metodicii de cercetare, să se asigure angrenarea mai largă a ofițerilor de cercetare penală și folosirea mai eficientă a cunoștințelor cadrelor cu studii superioare juridice.

În procesul cercetării elementelor împotriva cărora urmează a se întreprinde măsuri de prevenire trebuie să se adopte tactici corespunzătoare — menite să ducă la recunoașterea integrală a faptelor — și să se combată cu fermitate, prin argumente solide, concepțiile și orientările străine de orînduirea socialistă, inoculate unor indivizi de propaganda reacționară desfășurată din exterior împotriva țării noastre.

5 **Modul cum se aduce la îndeplinire măsura aprobată**, nivelul de pregătire al cadrelor participante și răspunderea cu care se acționează pot determina o eficiență superioară a activității de prevenire.

Executarea unora dintre modalitățile de prevenire implică un contact nemijlocit între ofițerul de securitate și elementul respectiv. Conducerea departamentului a indicat ca aducerea la îndeplinire a acestor măsuri să se facă de ofițeri cu experiență, avînd o temeinică pregătire politică, profesională și juridică, capabili să scoată în evidență atît periculozitatea socială deosebită a faptelor comise sau preconizate, cît și netemeinicia unor convingeri sau idei care, prin ele însele ori prin comportamentul pe care-l determină, sînt de natură a conduce la manifestări ostile sau la alte fapte de natură a afecta securitatea statului. De asemenea, trebuie să se acorde o importanță deosebită și să se exploateze cu eficiență sporită funția de prevenire a dispozițiilor legislației penale, în sensul de a se pune în vedere celor în cauză că, dacă vor continua activitatea sau, după caz, dacă își vor pune în aplicare intențiile, vor comite o anumită infracțiune contra securității statului, și, în consecință, vor fi arestați, cercetați, trimiși în judecată și condamnați la o anumită pedeapsă cu închisoarea (între limitele prevăzute de normele de incriminare din partea specială a Codului penal).

Pe baza experienței pozitive dobîndite din anchetele efectuate, Direcția de cercetări penale a întocmit un model orientativ de declarație-angajament, dată cu ocazia avertizării (prezentat la sfîrșitul materialului). Acest model, avînd un caracter orientativ, poate fi adaptat la particularitățile fiecărui caz și nu preluat **ad literam**, nediferențiat, în activitatea de prevenire.

Fermitatea, competența și spiritul de răspundere cu care acționează ofițerii de securitate în luarea măsurilor de prevenire de acest gen pot contribui în mod substanțial la asigurarea unei eficiențe superioare și pot conduce, în cea mai mare parte a cazurilor, la determinarea elementelor urmărite să-și revizuiască radical atitudinile și comportamentul.

6 Deși s-ar putea spune că nu influențează direct eficiența activității de prevenire, **continuarea urmăririi sau supravegherii informative** a elementelor față de care au fost luate astfel de măsuri, în vederea stabilirii reacției acestora, constituie — în realitate — un factor important ce condiționează calitatea muncii de securitate.

Neglijată de multe ori în practică sau realizată superficial, verificarea reacției față de măsura de prevenire întreprinsă este absolut necesară, atît pentru a ne convinge de eficiența măsurii, cît și pentru a contracara eventualele încercări de depistare a surselor folosite, de conspirare mai accentuată a acțiunilor preconizate de avertizare a unor legături, de distrugere sau ascundere a unor materiale despre care nu am avut cunoștință etc.

Sub acest aspect, se impune verificarea cu operativitate a reacției elementelor respective și clasarea dosarelor în care au fost întreprinse măsuri de prevenire numai dacă, din materialele informativ-operative obținute ulterior, rezultă cu certitudine că cel în cauză a renunțat la preocupările sale anterioare.

7 Exercitarea unui **control sistematic, calificat și de profunzime** din partea șefilor profesionali, a unităților centrale de linie, finalizat prin măsuri concrete de îmbunătățire a muncii în fiecare caz în parte contribuie nemijlocit la sporirea eficienței activității de prevenire.

În ce privește activitatea ofițerilor de cercetare penală de la securitățile județene, șefii unităților teritoriale trebuie să le ordone sarcini concrete, să le pretindă să-și planifice riguros activitatea și să analizeze cu toată răspunderea, cu discernămînt politico-juridic și profesional sporit toate cazurile în care se preconizează avertizarea, punerea în dezbatere sau alte asemenea măsuri care implică intervenția directă a organelor de securitate. Ofițerii de cercetare penală răspund de avizele pe care le dau, de legalitatea și temeinicia măsurilor ce se întreprind cu participarea lor directă.

Pentru a răspunde acestor cerințe formulate de conducerea departamentului, este important să existe un climat corespunzător de conlucrare între aparatul informativ-operativ și ofițerii de cercetare penală, să se asigure o participare sporită a acestora la documentarea și finalizarea cazurilor, realizîndu-se astfel și o instruire practică adecvată a cadrelor mai tinere, care nu au absolvit cursurile facultății de drept ori nu și-au însușit pe deplin elemnetele de tactică și metodică a cercetării strict necesare în munca de securitate.

8 **Analiza critică a cazurilor finalizate** prin măsuri de prevenire, în vederea stabilirii eficienței acestora și a modului în care s-a acționat, pentru generalizarea experienței pozitive, precum și pentru stabilirea eventualelor neajunsuri în procesul activității informativ-operative (discontinuități, calitatea slabă a unor materiale, nesinceritatea unor surse, lipsă de operativitate etc.), de documentare sau realizare a intervențiilor preventive poate conduce la luarea de măsuri adecvate pentru ridicarea nivelului de eficiență al muncii de prevenire.

De asemenea, considerăm util ca toate unitățile informativ-operative de securitate să-și propună și să efectueze **studii pe domenii de activitate sau categorii de măsuri**, finalizate cu propuneri concrete de îmbunătățire a muncii. În acest cadru, o atenție prioritară revine elementelor care au făcut obiectul unor măsuri de prevenire succesive, în vederea stabilirii atît a cauzelor și condițiilor care au determinat sau favorizat persistența unor preocupări ce intră în sfera de competență a organelor de securitate, cît și a eficienței reale — în timp — a măsurilor noastre de prevenire. Pe baza concluziilor desprinse din asemenea studii se poate asigura o direcționare adecvată a acțiunilor de prevenire cu caracter general, acordîndu-se prioritate locurilor, mediilor sau obiectivelor cu o frecvență relativ mare a manifestărilor sau fenomenelor a căror evoluție ar putea fi de natură să afecteze securitatea statului.

9 **Calitatea activității de popularizare a legislației, de pregătire contrainformativă și antiinfracțională a populației,** rezultată dintr-o mai bună pregătire, organizare și desfășurare a acestora și din prezentarea de materiale adaptate la specificul situației operative din locurile sau mediile respective, contribuie la asigurarea unei eficiențe sporite a muncii de prevenire.

Pe această linie, trebuie să se asigure, printre altele :

— un caracter organizat și permanent acțiunilor de prelucrare a legilor, în cadrul cărora să se explice normele legale ce sancționează anumite infracțiuni, cu exemplificări specifice locurilor în care se țin aceste prelucrări;

— o exploatare mai operativă și mai eficientă a datelor rezultate din cercetarea persoanelor care fac obiectul Programului de măsuri „ALFA", în scopul contracarării propagandei emigraționiste și ostile, desfășurate din exterior împotriva țării noastre ;

— acoperirea temeinică a conlucrării cu organele de presă, radio și televiziune, spre a nu mai rezulta că datele respective sînt furnizate de organele securității ;

— diversificarea formelor și metodelor de realizare; aprobarea materialelor de către șefii de unități; conlucrarea mai strînsă cu organele de procuratură și justiție, pentru o corelare corespunzătoare a acțiunilor ; analiza semestrială și ori de cîte ori este nevoie, la nivelul conducerilor de unități, a eficienței și calității propagandei antiinfracționale, finalizată cu măsuri pentru îmbunătățirea permanentă a acesteia.

10 Eficiența muncii de prevenire depinde și de **modul în care se conlucrează cu factorii educaționali, conducerile organizațiilor socialiste, diverse organizații de masă și obștești, colectivele de oameni ai muncii.**

Din acest punct de vedere sînt de reamintit o serie de ordine și indicații ale conducerii Departamentului Securității Statului, ale căror cunoaștere și transpunere în practică constituie o necesitate pentru ridicarea nivelului calitativ și de eficiență al muncii de prevenire.

Cooperarea mai intensă cu factorii educaționali, folosirea posibilităților de care aceștia dispun constituie o preocupare constantă a conducerii departamentului. Astfel, încă din anul 1979, s-a ordonat ca măsurile de prevenire împotriva minorilor care săvîrșesc fapte ce fac obiectul muncii de securitate să fie aplicate, de regulă, de către organizațiile de tineret, cadrele didactice, conducerile organizațiilor socialiste unde sînt încadrați, de alți factori educaționali, acționîndu-se și prin intermediul părinților, al rudelor sau al altor persoane care pot exercita o influență pozitivă asupra celor în cauză. De asemenea, s-a indicat să se îmbunătățească conlucrarea cu organizațiile democrației socialiste și cu factorii educaționali, atît pe cazuri concrete, cît și în efectuarea în comun de acțiuni de prevenție generală.

Sporirea rolului colectivelor de oameni ai muncii în combaterea faptelor sau fenomenelor de natură a aduce atingere securității statului și în formarea unui climat de respingere față de cei ce atentează la aceste valori sociale este o altă direcție în care a fost orientată activitatea de prevenire a organelor de securitate. Una dintre căile de activizare a colectivelor de muncă o constituie punerea în dezbaterea sau în discuția acestora a elementelor cu preocupări de natură să aducă atingere securității statului, conducerea Departamentului Securității Statului, ordonînd :

— să se folosească mai intens această măsură de prevenire, atît în cazul foștilor condamnați, în cazurile de anturaje ale căror preocupări ar putea degenera în infracțiuni sau alte fapte antisociale de competența organelor de securitate, precum și ale celor care încalcă normele privind apărarea secretului de stat ori relative la modul de stabilire a relațiilor cu străinii ;

— deplasarea cadrelor de conducere de la unitățile centrale la organele de securitate teritoriale, pentru a sprijini și îndruma organizarea realizării acestor măsuri împotriva elementelor cu manifestări ostile.

În ce privește sesizarea conducerilor organizațiilor socialiste și a altor organe de stat, reamintim următoarele indicații :

— să se asigure o legătură sistematică între cadrele de conducere din unitățile centrale și teritoriale de securitate și organele locale de partid, conducerile organizațiilor socialiste, în vederea intensificării și diversificării acțiunilor de sporire a vigilenței colectivelor de oameni ai muncii față de toate problemele ce privesc apărarea cuceririlor revoluționare, a secretului de stat ;

— să fie sesizate organele competente, fără a se mai lua măsura avertizării pe linie de securitate, în toate cazurile în care se constată că s-au săvîrșit fapte ce constituie infracțiuni de drept comun, acte de indisciplină și încălcări ale atribuțiilor de serviciu, care, potrivit legii, sînt soluționate de organele de miliție, procuratură, comisiile de judecată sau conducătorii organizațiilor socialiste ;

— să se continue acțiunea de informare directă a conducerilor ministerelor — la nivel de ministru și ministru secretar de stat — cu problemele și aspectele necorespunzătoare constatate la aparatul propriu al fiecărui minister, precum și la unitățile din subordinea acestora, în vederea determinării luării de măsuri pentru înlăturarea neajunsurilor semnalate ;

— să se comunice Ministerului Educației și Învățămîntului toate cazurile de străini aflați la studii care s-au angajat în acțiuni dușmănoase, inclusiv în acte criminale, au comis alte infracțiuni grave ori au manifestări ostile față de orînduirea social-politică din țara noastră, încălcînd astfel prevederile legale care reglementează dreptul de ședere a străinilor în R. S. România, în vederea luării măsurii exmatriculării acestora. Totodată, același minister să fie informat despre străinii care au executat pedepse privative de libertate ori au achitat cauțiuni pentru săvîrșirea unor infracțiuni de drept comun, precum și despre cei care nu au absolvit instituțiile de învățămînt la care sînt înscriși, repetînd de mai multe ori anii de studii, pentru a hotărî dacă aceștia mai pot rămîne în țară și continua studiile.

Lt. col **Pătru MORARIU**
Maior **Alexandru OLARU**

MODEL
ORIENTATIV

Dată în fața noastră
astăzi ....

DECLARAȚIE—ANGAJAMENT

Subsemnatul .... *(datele de identificare, antecedentele penale și / sau politice reacționare) declar următoarele:*

Recunosc (descrierea pe scurt a faptelor care constituie temeiul măsurii)

Am luat cunoștință că, dacă voi continua săvîrșirea faptelor sus-menționate (voi trece la realizarea efectivă a intențiilor exprimate), voi săvîrși infracțiunea de .... prevăzută în art. .... din Codul penal, fiind pasibil de o pedeapsă cuprinsă între .... și .... ani închisoare.

Totodată, mi s-au adus la cunoștință prevederile art. 122 lit. .... din Codul penal, potrivit cărora, pentru infracțiunea de ...., prescripția operează după trecerea a .... ani, fiind avertizat că, dacă în acest interval de timp voi săvîrși infracțiuni, la stabilirea duratei pedepsei va fi avută în vedere și comportarea pe care am avut-o pînă în prezent.

Conștient de clemența (îngăduința) organelor de stat, care mi-au atras atenția asupra tuturor consecințelor legale ce pot decurge din săvîrșirea în continuare a faptelor recunoscute (din punerea în aplicare a intențiilor), mă angajez ca niciodată și în nici o împrejurare să nu mai comit astfel de fapte sau altele de natură a leza securitatea statului ori alte valori apărate de legea penală.

De asemenea, mă angajez să aduc la cunoștința organelor de stat orice date, despre care voi lua cunoștință, privitoare la pregătirea, organizarea sau săvîrșirea de infracțiuni ori alte fapte antisociale, indiferent de persoana făptuitorilor. Mi s-a pus în vedere că legea pedepsește nedenunțarea infracțiunilor contra securității statului cu închisoare de la .... la ....

Mă angajez, totodată, să nu discut cu nimeni despre problemele în legătură cu care am fost cercetat de organele de stat.

Data

Semnătura

Cadrul legislativ al apărării secretului de stat în R. S. România. Unele aspecte referitoare la constatarea și sancționarea contravențiilor pentru încălcarea normelor legale privind apărarea secretului de stat și modul de stabilire a relațiilor cu străinii

● În contextul măsurilor vizînd ocrotirea valorilor fundamentale ale societății noastre socialiste, partidul acordă o atenție deosebită apărării secretului de stat, îmbunătățirii continue a cadrului legislativ și organizatoric menit a proteja această însemnată valoare socială.

Dînd expresie unor asemenea înalte preocupări, profundului democratism al orînduirii socialiste din țara noastră, Legea nr. 23/1971 prevede că „Apărarea secretului de stat este o îndatorire patriotică, o obligație de onoare a tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România — prin care aceștia își aduc contribuția la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului român, a independenței, suveranității și integrității teritoriale a statului nostru".

Necesitatea și însemnătatea apărării cu fermitate a secretului de stat rezultă dintr-o serie de factori, și anume : semnificația deosebită a valorilor sociale pe care le cuprinde și care trebuie protejate ; creșterea continuă — în condițiile puternicei dezvoltări economico-sociale a patriei, ale noilor cuceriri tehnico-științifice — a volumului documentelor și datelor cu caracter secret de stat, ca și a numărului persoanelor care au acces la acestea ; preocupările și acțiunile tot mai intense ale serviciilor

de spionaj, ale organizațiilor și grupărilor reacționare din exterior, ale firmelor comerciale străine pe linia culegerii de date și informații secrete din toate domeniile de activitate (economic, politic, militar, social etc.).

● Fără îndoială, în ansamblul măsurilor întreprinse pentru ocrotirea secretului de stat un rol de seamă revine cadrului juridic creat și perfecționat în ultimele două decenii, principalele acte normative care reglementează acest domeniu în țara noastră fiind Codul penal al R. S. România, Legea nr. 23/1971 (modificată prin Decretul nr. 304/1972), H.C.M. nr. 18/1972, H.C.M. nr. 19/1972 și Decretul nr. 408/1985.

Relevăm, mai întîi, că, potrivit art. 150 alin. 1 din Codul penal și art. 2 alin. 1 din Legea nr. 23/1971, constituie „secrete de stat" documentele și datele care prezintă în mod vădit acest caracter, precum și cele declarate sau calificate astfel prin hotărîre a Consiliului de Miniștri. De asemenea, în conformitate cu art. 4 din Legea nr. 23/1971, informațiile, datele sau documentele care, potrivit acestui act normativ, nu constituie secrete de stat, dar nu sînt destinate publicității, sînt secrete de serviciu și nu pot fi divulgate.

După cum este cunoscut, Codul penal asigură protecția datelor și informațiilor secrete prin incriminarea următoarelor infracțiuni : trădarea prin transmiterea de secrete (art. 157) ; spionajul (art. 159) ; divulgarea secretului care periclitează securitatea statului (art. 169); divulgarea unor secrete privind interesele obștești (art. 251) ; neglijența în păstrarea secretului de stat (art. 252) ; refuzul înapoierii în țară (art. 253 alin. 2) ; divulgarea secretului economic (art. 298).

Prin Legea nr. 23/1971 au fost stabilite reguli și interdicții, precum și obligații, atribuții, sarcini ce revin conducătorilor organelor centrale ale administrației de stat, ai organizațiilor socialiste, altor persoane cu funcții de conducere, personalului muncitor, fiecărui cetățean, ca și străinilor aflați pe teritoriul țării noastre, dispoziții legale menite să asigure apărarea fermă a secretului de stat, ale căror încălcări — dacă nu au fost săvîrșite în astfel de condiții încît, potrivit legii penale, sînt considerate infracțiuni — constituie contravenții, fiind prevăzute și sancționate de art. 60 din actul normativ menționat. Nu ne propunem să facem o prezentare a celor aproape 50 de contravenții prevăzute în Legea nr. 23/1971, ci vom releva doar că acestea au ca obiect încălcări ale normelor legale privind : obligațiile ce revin conducătorilor organizațiilor socialiste și persoanelor fizice pe linia apărării secretului de stat ; evidența, păstrarea, manipularea și multiplicarea documentelor secrete de stat ; accesul în obiectivele și locurile în care acestea se află ; condițiile de fotografiere, filmare și executare a unor lucrări de arte plastice ; regulile referitoare la străini ; transportul documentelor secrete de stat ; relațiile cu organizațiile, posturile de radio și cetățenii străini; fapte de divulgare sau neglijență în păstrarea secretului, atunci cînd acestea nu constituie infracțiuni etc.

Pentru particularizarea unor dispoziții ale Legii nr. 23/1971 și în executarea prevederilor acesteia, au fost adoptate Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 18/1972 privind modul de stabilire a relațiilor organizațiilor socialiste și personalului acestora cu misiunile diplomatice acreditate în R. S. România, oficiile consulare, organizațiile și reprezentanțele

statelor străine și cetățenii străini, precum și Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 19/1972 privind unele măsuri în legătură cu apărarea secretului de stat. Cu privire la cel de-al doilea act normativ, acesta prevede în ce anume constau informațiile, datele și documentele ce constituie secrete de stat, clasificate pe cele trei categorii (strict secret de importanță deosebită, strict secret și secret), precum și o serie de reglementări detaliate în legătură cu evidența, întocmirea, multiplicarea, manipularea și păstrarea documentelor secrete de stat, ca și ale celor secrete de serviciu.

Sub aspect sancționatoriu, potrivit art. 18 din H.C.M. nr. 18/1972, încălcarea dispozițiilor cuprinse în această hotărîre, în măsura în care nu constituie infracțiune, este considerată abatere disciplinară, aplicîndu-se sancțiunile prevăzute de lege, inclusiv desfacerea contractului de muncă. Încălcarea normelor referitoare la evidența, întocmirea, multiplicarea, manipularea și păstrarea datelor și documentelor cu caracter secret de stat, reglementate de H.C.M. nr. 19/1972, constituie contravenție, potrivit art. 60 lit. f din Legea nr. 23/1971. De asemenea, în art. 16 din Decretul nr. 408/1985 se prevede obligația conducătorilor ministerelor și ai celorlalte unități socialiste de a lua măsuri disciplinare severe, inclusiv desfacerea contractului de muncă, împotriva persoanelor care săvîrșesc abateri de la dispozițiile legale referitoare la apărarea secretului de stat, desfășurarea activității de protocol și relațiile cu străinii sau de la normele de compartimentare a muncii din locurile unde își desfășoară activitatea. Subliniem totodată că, potrivit art. 18 alin. ultim din H.C.M. nr. 18/1972 și art. 17 din Decretul nr. 408/1985, cazurile de încălcare a acestor acte normative urmează a fi prelucrate în adunările generale ale oamenilor muncii de către conducătorii unităților socialiste respective.

● Pentru organele de securitate, ocrotirea secretului de stat constituie o îndatorire de înaltă răspundere, consacrată ca atare în documentele de partid și legile țării, în ordinele și instrucțiunile interne de muncă. Astfel, potrivit art. 5 din Decretul nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, organele de securitate, în contextul atribuțiilor ce le revin, iau măsuri „pentru apărarea secretului de stat în cadrul organizațiilor socialiste și verifică, potrivit legii, modul de aplicare a dispozițiilor legale".

Realizarea, la cotele actuale de exigență, a acestor importante sarcini presupune cunoașterea și aplicarea consecventă și unitară în practică, de către toți lucrătorii de securitate, a documentelor de partid, a dispozițiilor legale, a ordinelor și instrucțiunilor interne ce reglementează apărarea secretului de stat, modul de stabilire a relațiilor cu străinii și regulile de protocol, realizarea unei strînse și permanente conlucrări cu conducerile organizațiilor socialiste unde se concentrează date și informații avînd asemenea caracter, cu organismele democrației muncitorești-revoluționare, creșterea contribuției aparatului de securitate la educarea maselor în spiritul respectării legii, sporirea vigilenței și combativității în întreaga activitate, astfel încît să se asigure, și în acest domeniu, transpunerea cu toată fermitatea în viață a concepției secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, referitoare la prevenirea infracțiunilor și a altor fapte antisociale de natură a leza securitatea statului.

În acest context a fost adoptat Decretul Consiliului de Stat nr. 408/1985, care asigură perfecționarea cadrului legislativ vizînd apărarea secretului de stat, modul de stabilire a relațiilor cu străinii și regulile de protocol. Acest important act normativ conține, în special, o serie de reguli privind : accesul în organizațiile socialiste al străinilor veniți pentru recepții de mărfuri, specializare, acordarea de asistență tehnică ; obligația conducătorilor unităților socialiste de a verifica și aproba materialele referitoare la activitatea unităților pe care le conduc și care urmează să fie difuzate prin presă, emisiuni radio, T.V. etc. ; desfășurarea tratativelor, convorbirilor sau audiențelor cu străinii ; deplasarea pe teritoriul țării a membrilor misiunilor diplomatice, ai oficiilor consulare și ai altor reprezentanțe străine acreditate în R. S. România, stabilirea de către acestea de relații cu autoritățile sau unitățile socialiste române ; participarea personalului unităților socialiste la anumite acțiuni protocolare ; angajarea cetățenilor români prin Oficiul de Deservire a Corpului Diplomatic sau prin Oficiul „ARGUS" etc.

Acționînd pe aceste coordonate, în anul 1986 și în prima parte a anului în curs, U.M. 0500 A și unitățile de securitate cu competențe au obținut o serie de rezultate pozitive, superioare anilor anteriori, în acțiunile întreprinse pe linia apărării secretului de stat, între care pot fi menționate următoarele *) :

— În conformitate cu programele de măsuri și celelalte ordine pe profil ale Departamentului Securității Statului, s-a acționat cu mai multă fermitate pentru transpunerea neabătută în practică a indicațiilor și orientărilor date de secretarul general al partidului, comandantul nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, legiferate prin Decretul nr. 408/1985, menite să asigure respectarea și aplicarea întocmai a normelor legale privind apărarea secretului de stat ;

— A crescut eficiența acțiunilor întreprinse de organele securității pe linia prevenirii scurgerii de date și informații cu caracter secret, a protejării deținătorilor de secrete, a specialiștilor și oamenilor de valoare ce pot fi în atenția serviciilor de spionaj, a organizațiilor reacționare și firmelor comerciale străine, precum și pentru respectarea cu strictețe a normelor legale referitoare la modul de stabilire a relațiilor cu străinii ;

— Ca rezultat al îmbunătățirii muncii informative s-a realizat o mai bună cunoaștere și stăpînire a situației operative din obiectivele, locurile și mediile unde se concentrează documente, date și informații secrete ori se execută lucrări cu un asemenea caracter. În acest scop, s-au întreprins măsuri informativ-operative mai calificate, au crescut numărul, calitatea și eficiența acțiunilor de pregătire contrainformativă și antiinfracțională, au fost intensificate controalele de fond și tematice la organizațiile socialiste deținătoare de documente secrete de stat, la unitățile militare și la întreprinderile care realizează producție specială ;

— S-a acționat cu mai multă fermitate și prin măsuri diversificate pentru înlăturarea deficiențelor constatate pe linia apărării secretului de stat și s-a asigurat o conlucrare mai activă cu organele de conducere din

*) *Concluziile prezentate în continuare fac parte din cele analizate în ședința din 16 octombrie 1986 a Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului.*

unitățile socialiste, în vederea prevenirii oricăror posibilități de scurgere a datelor și informațiilor cu un astfel de caracter ;

— În marea lor majoritate, măsurile de sancționare contravențională au fost aplicate în mod temeinic și legal, numai pentru fapte ce constituie contravenții, potrivit competenței prevăzute de Legea nr. 23/1971. Totodată, s-a dovedit preocupare pentru a asigura documentelor de constatare a contravențiilor cerințele de fond și de formă cerute de lege.

● În activitatea desfășurată de unitățile centrale de securitate cu competențe și organele teritoriale de securitate, pe linia constatării și sancționării contravenționale pentru încălcarea normelor legale care ocrotesc secretul de stat, s-au constatat și se mai manifestă încă anumite deficiențe, cauzate, în general, de insuficienta cunoaștere sau de intepretarea incorectă atît a prevederilor Legii nr. 23/1971, cît și a reglementărilor-cadru cuprinse în Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor. Practica a demonstrat, de pildă, că lucrătorii de securitate, care cunoșteau foarte bine conținutul Legii nr. 23/1971, au comis greșeli cu prilejul aplicării unor sancțiuni contravenționale prevăzute de acest act normativ, tocmai pentru faptul că nu aprofundaseră dispozițiile cuprinse în Legea nr. 32/1968.

Reamintim, în acest context, că Legea nr. 32/1968 — ale cărei dispoziții trebuie cunoscute de toate organele care au competențe în constatarea de contravenții și aplicarea de sancțiuni — reglementează, printre altele: conținutul noțiunii de contravenție ; modul de sancționare a acestora ; lucrurile supuse confiscării ; cazurile cînd fapta nu constituie contravenție ; condițiile de sancționare a minorilor ; termenele de prescripție a aplicării și executării sancțiunii ; modul de constatare și aplicare a sancțiunilor ; conținutul procesului-verbal de constatare a contravenției ; căile de atac etc.

În scopul prevenirii repetării în viitor a unor lipsuri, neajunsuri sau greșeli pe linia constatării și sancționării faptelor contravenționale în legătură cu apărarea secretului de stat, prezentăm în continuare cîteva concluzii privind deficiențele constatate în ultimii ani cu prilejul activităților de sprijin, îndrumare și control la unitățile teritoriale de securitate :

⊙ Se manifestă încă insuficientă fermitate față de persoanele care încalcă dispozițiile legale ce ocrotesc secretul de stat, în sensul că, deși cu prilejul controalelor pe profil efectuate în organizațiile socialiste se constată nerespectări ale normelor legale ce constituie contravenții, nu se iau măsurile de sancționare ce se impun, ci doar de informare a conducătorilor unităților controlate în legătură cu aceste fapte. Se acționează încă timid pe linia aplicării de sancțiuni contravenționale în cazul persoanelor cu funcții de conducere din organizațiile socialiste, deși este bine cunoscut că acestora le revin sarcini și răspunderi legale și concrete în ceea ce privește apărarea secretului de stat în unitățile pe care le conduc. Pentru eliminarea neajunsurilor de acest gen, considerăm că se impune, printre altele, ca factorii de conducere de la unitățile de securitate să pretindă și să urmărească aplicarea fermă în practică a măsurii aprobate de conducerea Departamentului Securității Statului, ca ofițerii de cercetare penală să analizeze, împreună cu lucrătorii din compartimentele 0500 A și din cele informativ-operative, nu numai actele de constatare și sancțio-

nare a contravenţiilor, ci şi procesele-verbale întocmite cu prilejul controalelor în organizaţiile socialiste, astfel încît, atunci cînd din acestea va rezulta săvîrşirea de contravenţii, să se asigure şi aplicarea de măsuri corespunzătoare de sancţionare.

⊙ Nu întotdeauna acţiunile de control şi măsurile corespunzătoare de sancţionare sînt orientate cu precădere spre obiectivele şi locurile în care se concentrează, într-adevăr, un volum important de documente, date şi informaţii cu caracter secret de stat sau spre modul de evidenţă, păstrare, manipulare şi multiplicare ale acestora. Avem în vedere faptul că, la anumite unităţi, majoritatea sancţiunilor au fost aplicate, de pildă, pentru încălcarea normelor de acces în întreprinderi sau instituţii obişnuite sau pentru nevizarea semestrială a legitimaţiilor de serviciu (contravenţii care, de altfel, pot fi constatate, potrivit art. 61 din Legea nr. 23/1971, şi de organele de miliţie sau de conducătorul compartimentului din care face parte contravenientul, ori al celui unde s-a produs contravenţia).

⊙ În practica anilor anteriori s-au întîlnit şi situaţii de aplicare netemeinică a unor sancţiuni, pentru fapte care, în realitate, nu constituiau contravenţii prevăzute de Legea nr. 23/1971.Astfel, invocîndu-se încălcarea art. 14 din această lege, au fost amendate contravenţional persoane care au încercat să trimită scrisori unor posturi de radio străine reacţionare, scrisori „predate" de organele de poştă sau găsite asupra unor cetăţeni cu prilejul controlului la ieşirea din ţară.Într-adevăr, legea interzice cetăţenilor români „de a avea orice fel de legătură" cu asemenea posturi de radio, dar, în cazurile descrise, sîntem doar în prezenţa unei încercări de comitere a faptei, iar tentativa la contravenţie nu este sancţionată de lege. Un alt exemplu îl constituie aplicarea de sancţiuni contravenţionale pentru nerespectarea normelor cu privire la evidenţa, întocmirea, multiplicarea, manipularea sau păstrarea documentelor secrete de serviciu, invocîndu-se art. 60 lit. f din Legea nr. 23/1971, deşi acesta se referă în exclusivitate la documente şi date cu caracter secret de stat. În alte cazuri, au fost aplicate sancţiuni pentru pierderea echipamentului, a legitimaţiei sau a insignei de serviciu, deşi constituie contravenţie nu pierderea acestora, ci doar neanunţarea de îndată despre pierdere, a şefului ierarhic (art. 29 alin. 1 din Legea nr. 23/1971).

⊙ Constatîndu-se anumite contravenţii, se comit uneori greşeli în stabilirea persoanei răspunzătoare, ceea ce se întîmplă, de regulă, în situaţiile în care actul normativ se referă la nerespectarea anumitor dispoziţii „de către cei cărora, potrivit legii, le revin astfel de obligaţii". Nu ne vom mai referi la cazuri concrete de interpretare greşită a legii din acest punct de vedere, ci vom face doar cîteva precizări, cu menţiunea că, în asemenea situaţii, trebuie să se pornească de la stabilirea vinovăţiei uneia sau alteia dintre persoane. Astfel, în cazul nerespectării dispoziţiilor cuprinse în art. 23 din Legea nr. 23/1971 referitoare la interzicerea accesului cu aparate de fotografiat sau filmat în locuri în care se află documente ce constituie secrete de stat ori se execută lucrări cu un asemenea caracter, subiect al contravenţiei poate fi, după caz, persoana care permite accesul cu astfel de aparate sau cel care a intrat în locurile respective cu aparate de fotografiat sau de filmat. Pentru încălcarea dispoziţiilor referitoare la accesul în organizaţiile socialiste al personalului muncitor propriu (art. 30), va fi sancţionat, după caz, portarul care permite accesul fără legitimaţie de serviciu sau prin alte intrări decît cele anume desemnate, ori cel care intră prin alte locuri, decît cele specificate în legitimaţia de acces, cînd intrarea nu este imputabilă portarului. În situaţia nevizării semestriale a legitimaţiilor de serviciu (art. 31 alin 1), va fi sancţionată persoana care are sarcina de serviciu de a aplica viza respectivă, iar dacă aceasta şi-a îndeplinit obligaţia ce i-a revenit, vor fi sancţionaţi cei care s-au sustras de la vizarea legitimaţiei.

⊙ O atenţie deosebită trebuie acordată încadrării juridice corecte a faptelor contravenţionale constatate, avîndu-se în vedere, printre altele, cuantumul diferit al amenzilor prevăzute pentru diverse categorii de contravenţii. De pildă, o persoană care, la terminarea programului de lucru, nu a predat la compartimentul special un document cu caracter secret de stat a fost sancţionată potrivit art. 60 lit. f (care prevede amendă de la 200 la 400 lei), deşi corect fapta este prevăzută de art. 60 lit. c, raportat la art. 19 alin. 1 din Legea nr. 23/1971, şi sancţionată cu amendă de la 400 la 1.000 lei.

⊙Deficienţe mai des întîlnite sînt cele referitoare la modul de întocmire a proceselor-verbale de constatare şi sancţionare a contravenţiilor, neaplicîndu-se, astfel, art. 17 din Legea nr. 32/1986, care prevede că respectivul document trebuie să cuprindă : data şi locul unde este încheiat ; numele, prenumele şi calitatea celui care îl încheie ; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia şi locul de muncă al contravenientului ; numărul şi data actului de identitate al acestuia, cu menţiunea organului care l-a emis ; descrierea faptei ce constituie contravenţie, cu indicarea datei şi orei cînd a fost săvîrşită, precum şi menţionarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravităţii acesteia şi la evaluarea eventualelor pagube pricinuite ; indicarea actului normativ prin care se stabileşte şi se sancţionează contravenţia ; menţiunea potrivit căreia contravenientul poate achita în termen de 48 ore jumătate din minimul amenzii în condiţiile art. 26; la cererea contravenientului, obiecţiunile acestuia cu privire la conţinutul procesului-verbal şi mijloacele de probă de care înţelege să se servească în cauză. Referitor la deficienţele de acest gen, menţionăm că nu întotdeauna în procesele-verbale se face o descriere corespunzătoare şi concretă a faptei, aceasta formulîndu-se succint şi generic („a încălcat normele privind păstrarea documentelor cu caracter secret" etc.), astfel încît nu se poate trage nici o concluzie cu privire la gravitatea contravenţiei. Deficienţe deosebit de serioase, întîlnite uneori, constau în nemenţionarea datei comiterii contravenţiei, omisiune care, potrivit art. 17 alin. ultim din Legea nr. 32/1968, atrage nulitatea actului încheiat (în mod asemănător, în cazul lipsei menţiunilor privind numele şi prenumele contravenientului, fapta săvîrşită, precum şi a semnăturii agentului constatator).

⊙ S-au întîlnit, în anii anteriori, şi cazuri de aplicare a unor sancţiuni contravenţionale pentru fapte prescrise, măsuri care sînt, evident, nelegale. Precizăm că, potrivit art. 13 din Legea nr. 32/1968, aplicarea de sancţiuni pentru contravenţii se prescrie în termen de 3 luni de la data săvîrşirii faptei, iar executarea sancţiunii se prescrie dacă procesul-ver-

bal de constatare a contravenției nu a fost comunicat celui sancționat în termen de o lună de la data aplicării sancțiunii. Uneori, pentru a nu rezulta că, în momentul constatării contravenției, trecuseră mai mult de trei luni de la data comiterii ei, în procesul-verbal nu s-a consemnat tocmai această din urmă dată, ceea ce, așa cum s-a arătat mai sus, atrage nulitatea actului încheiat.

⊙ Potrivit prevederilor legale, constatînd contravenția, lucrătorii de securitate au dreptul de a aplica și sancțiunea, care poate consta în amendă sau avertisment. În cazul amenzii, cuantumul acesteia trebuie stabilit între minimul și maximul prevăzute în art. 60 alin. ultim din Legea nr. 23/1971 și nu sub minimul sau peste maximul respectiv, cum s-a mai procedat uneori în practică. De exemplu, un contravenient care a comis o faptă pentru care legea prevede amendă de la 400 la 1.000 lei a fost sancționat numai cu 100 lei (deci, chiar sub jumătatea minimului prevăzut de lege, ce putea fi plătită de contravenient în 48 de ore, ca singura înlesnire legală de care cel în cauză putea beneficia).

Cu privire la avertisment, greșite sînt atît aplicarea lui pentru unele abateri de la lege care nu reprezintă, totuși, contravenții, ca și ideea că, din moment ce Legea nr. 23/1971 nu prevede ca sancțiunea avertismentul, acesta nu poate fi aplicat. Deci, ca și la amendă, și în cazul avertismentului trebuie să fim în prezența unei fapte ce constituie contravenție (potrivit art. 5 alin. 1 din Legea nr. 32/1968, „contravențiile se sancționează cu avertisment sau amendă"). Pe de altă parte, deși art. 60 alin. ultim din Legea nr. 23/1971 prevede că faptele contravenționale cuprinse în acest act normativ sînt sancționate cu amendă, nefăcîndu-se nici o referire la avertisment, el poate fi aplicat totuși în cazul contravențiilor pentru încălcarea normelor legale privind apărarea secretului de stat, întrucît, potrivit art. 6 alin. ultim din Legea nr. 32/1968, „avertismentul se poate aplica chiar dacă actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede această sancțiune".

Precizăm că, în conformitate cu alineatul 2 al aceluiași articol, avertismentul se aplică „în cazurile în care fapta este de mai mică importanță și se apreciază că acela care a săvîrșit-o nu o va mai repeta chiar fără aplicarea unei amenzi", situații în care nu se încheie proces-verbal de constatare a contravenției, ci doar se atrage atenția contravenientului asupra pericolului faptei săvîrșite, recomandîndu-i-se ca, în viitor, să respecte legea. Desigur, în procesele-verbale de control în organizațiile socialiste pe linia apărării secretului de stat se vor menționa și contravențiile constatate care au fost sancționate cu avertisment.

⊙ Anumite deficiențe vizează și cazurile în care o persoană a săvîrșit mai multe fapte contravenționale, în sensul că, în asemenea situații, contravenientului i s-a aplicat o singură sancțiune. Or, potrivit art. 9 din Legea nr. 32/1968, în cazurile de acest gen sancțiunea se aplică pentru fiecare contravenție în parte, cu precizarea că atunci cînd contravențiile sînt constatate prin același proces-verbal, amenzile totalizate nu pot depăși dublul maximului prevăzut de lege pentru contravenția cea mai gravă.

⊙ Uneori, constatînd încălcări ale normelor legale privind apărarea secretului de stat, modul de stabilire a relațiilor cu străinii și regulile de protocol, organele de securitate se limitează la aplicarea unei sancțiuni contravenționale, la sesizarea conducerii organizației socialiste sau la o altă măsură de prevenire specifică muncii de securitate, deși, potrivit H.C.M. nr. 18/1972, Decretului nr. 408/1985, precum și orientărilor și indicațiilor date în acest sens de conducerea Departamentului Securității Statului, cazurile respective trebuie puse în discuția adunărilor generale ale oamenilor muncii din care fac parte cei care au încălcat legea.

★

Am insistat asupra unor deficiențe manifestate în constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute de Legea nr. 23/1971, chiar dacă unele dintre acestea se întîlnesc mai rar în activitatea practică, avînd în vedere că, și în acest domeniu, organele de securitate trebuie să respecte neabătut principiul legalității socialiste, așa cum ne cere, în mod constant, comandantul suprem și cum se statuiază în hotărîrile de partid și în legile țării. Trebuie avut, de asemenea, în vedere că o sancțiune contravențională presupune, pe de o parte, suportarea de către cetățean a unei sume bănești, iar de altă parte, încheierea unui act a cărui copie se înmînează persoanei în cauză, document care, dacă este nelegal sau incorect întocmit, afectează prestigiul de care trebuie să se bucure organele de securitate.

Fără îndoială, studierea și însușirea temeinică a tuturor actelor normative care protejează secretul de stat, ca și a Legii nr. 32/1968, realizarea unei strînse conlucrări între serviciile informativ-operative, lucrătorii de la compartimentul 0500/A și cei de cercetare penală, precum și un sprijin efectiv și permanent din partea cadrelor cu funcții de conducere din cadrul unităților de securitate constituie factori reali de natură a conduce la asigurarea apărării cu fermitate a secretului de stat în toate domeniile economico-sociale, sancționarea în spiritul legii a celor care încalcă normele legale în materie, îmbunătățirea continuă a nivelului calitativ și de eficiență al acestor activități.

Maior **Gheorghe COTOMAN**

CUNOAŞTEREA ŞI PREVENIREA STĂRILOR DE SPIRIT NEGATIVE ÎN MEDII, LOCURI, OBIECTIVE. MĂSURI DE INFLUENŢARE POZITIVĂ

In etapa actuală, de continuare fermă a politicii de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism, cînd poporul nostru este angrenat într-o operă vastă de creare a unor noi şi importante valori materiale şi spirituale, cînd relaţiile şi intreaga activitate ale statului nostru se intemeiază pe principii judicios statornicite, respectiv pe legalitate, etică şi echitate, o atenţie deosebită a fost acordată folosirii eficiente a mijloacelor şi efectivelor de care dispunem pentru cunoaşterea realităţilor operative şi realizarea de acţiuni preventive ferme, avînd ca scop contracararea oricăror fapte şi manifestări ostile în mediile, locurile, problemele şi obiectivele din responsabilitate.

Mobilizaţi permanent de organele şi organizaţiile de partid, s-a militat sistematic pentru creşterea capacităţii operative de acţiune a intregului aparat, cu o puternică accentuare a laturilor sale calitative. În acest sens, una din componentele esenţiale ale muncii noastre, asupra căreia ne-am concentrat eforturile, a fost folosirea intensivă a tuturor mijloacelor aflate la dispoziţie pentru investigarea faptelor, fenomenelor şi proceselor intregii problematici de securitate cu care ne confruntăm, dar mai ales pentru dezvăluirea cauzelor şi factorilor ce le determină, iar în funcţie de acestea să intervenim cu măsuri specifice de influenţare pozitivă.

In cadrul acestor obiective, munca de cunoaştere, controlare şi prevenire a stărilor de spirit negative a avut orientări precise date de măsurile prevăzute în planurile de căutare a informaţiilor. Totodată, am acţionat în direcţia pregătirii şi educării permanente a cadrelor, pentru afirmarea puternică a spiritului militant, revoluţionar, de înţelegere a rolului factorilor de nocivitate care pot influenţa atitudinea unor categorii de persoane, iar pe acest fond să apară stări de spirit negative, comentarii şi nemulţumiri ce pot degenera în activităţi ostile.

In descifrarea şi dezvăluirea cauzelor generatoare a fenomenelor din această categorie am pornit de la necesitatea cunoaşterii factorilor naturali şi sociali existenţi care au un rol determinant în orientarea prevenirii unor fapte şi evenimente, care, prin unele consecinţe psihosociale — tensiune şi incordare, temeri şi speranţe, blocaje şi inhibiţii emoţionale — pot afecta diverse interese individuale sau colective.

Deşi, din acest punct de vedere, pe raza judeţului nu ne-am confruntat cu factori sociali care să afecteze diverse interese individuale sau colective, pentru combaterea eventualelor stări de spirit negative, a nemulţumirilor şi comentariilor ce puteau influenţa negativ colectivele şi persoanele, am desfăşurat un complex de măsuri informativ-operative. În acest scop, un accent deosebit a fost pus atît pe instruirea permanentă a reţelei informative de a sesiza organele noastre cu operativitate ori de cîte ori se ivesc astfel de fapte, cît şi pe combaterea şi limitarea prin toate mijloacele a stărilor psihosociale de acest gen, acţiune la care o contribuţie şi-a adus-o reţeaua informativă.

Spre exemplu, la Intreprinderea textilă „Moldova" Botoşani, în urma instruirii temeinice a reţelei informative creată în locurile unde se calculează veniturile lunare, a rezultat că personalul muncitor dintr-o secţie de producţie avea calculată retribuţia în procent diminuat, datorită unor cauze care nu îi aparţinea. Informînd operativ conducerea intreprinderii şi alţi factori competenţi, au fost prevenite din fază incipientă nemulţumirile unor muncitori asupra modului în care se preconiza calcularea diminuată, aplanindu-se astfel situaţia creată.

În acelaşi sens, au fost utilizate cu eficienţă deosebită activul de sprijin din compartimentele „organizare-planificare a muncii" şi „personal-învăţămînt-retribuire", cu posibilităţi să cunoască din vreme premisele apariţiei stărilor de nemulţumire ori situaţiilor conflictuale în rîndul unor categorii de personal muncitor (pe secţii, ateliere şi chiar la nivel de echipe), pe seama neajunsurilor ce pot apărea, fie în calculul retribuţiilor, fie din cauza incorectei normări a muncii sau lipsurilor pe linia asigurării cu comenzi şi materii prime etc. Ulterior, prin implicarea reţelei informative şi analizarea temeinică a informaţiilor obţinute de la aceasta, dar mai ales datorită documentării în profunzime a lucrătorilor pe profil, s-a urmărit cunoaşterea cauzelor, împrejurărilor şi eventualelor persoane vinovate. În acest proces al cunoaşterii situaţiilor care pot genera stări de spirit negative şi a cauzelor lor s-a pornit şi de la existenţa în mediile respective a unor persoane cu antecedente politice sau penale, a unor eventuali factori de nocivitate, a atitudinii de neglijenţă ş.a.

Spre exemplu, în cadrul Intreprinderii de Utilaj Greu pentru Deformare Plastică — Dorohoi şi Intreprinderii de Articole Tehnice din Cau-

ciuc — Botoșani, în rîndul personalului muncitor din unele secții apăruseră premisele unor stări de spirit negative, deoarece retribuțiile pe cîte o lună fuseseră realizate în procente doar de cîte 45—50%. În urma analizei temeinice a informațiilor obținute a rezultat că situația respectivă apăruse pe fondul unor cauze subiective, astfel că, prin informarea organelor de partid, au fost luate măsuri de remediere și influențare pozitivă a atitudinii celor în cauză.

În folosirea cu eficiență a mijloacelor specifice de investigare și cunoaștere în mediile, locurile și problematica din răspundere, nu am exclus menținerea unor factori de influență, așa cum sînt : situația internațională încordată ; propaganda tot mai virulentă a cercurilor reacționare din exterior, cu deosebire a posturilor de radio occidentale care răspîndesc știri alarmiste, interpretează tendențios unele evenimente politice, fac apologia capitalismului ; existența elementelor cu antecedente politice și concepții retrograde, a unor persoane cu discernămînt politic scăzut sau fanatice etc.

Edificator este faptul că aceștia au fost factorii de nocivitate care au influențat și starea de spirit a persoanelor la trei anturaje destrămate, iar în proporție de circa 70% și pe cea a elementelor asupra cărora s-au luat în 1986 măsuri de prevenire, care au fost descoperite cu manifestări ostile și atitudini dușmănoase la adresa orînduirii sociale. În toate cazurile menționate măsurile de avertizare, atenționare, influențare pozitivă și altele au avut eficiența scontată, ca urmare a aplicării lor cu participarea factorilor educaționali, a conducerilor organizațiilor socialiste și, în general, prin antrenarea cu rezultate bune a colectivelor de oameni ai muncii și organismelor democrației muncitorești revoluționare.

În contextul elaborării și punerii în aplicare a unor legi și acte normative, din partea majorității cetățenilor, îndeosebi a celor care au înțeles mai bine și realist justețea acestora, se manifestă aprecieri pozitive și adeziune totală față de reglementări. Dar, în prezența unor factori obiectivi și subiectivi, respectiv, nivelul veniturilor, vîrsta, starea de sănătate, temperament, mentalități, precum și o diminuată capacitate de înțelegere a scopului și modului de aplicare a legilor, au fost semnalate și unele stări de spirit negative în colective.

De pildă, după publicarea și, respectiv, în prima fază a aplicării Legii nr. 1/1985, privind reglementarea contribuției bănești și a efectuării zilelor prestații muncă, în rîndul pensionarilor și al persoanelor cu diferite afecțiuni s-a manifestat o stare de îngrijorare și teamă că nu vor putea să-și achite obligațiile, datorită, în unele cazuri, veniturilor mai reduse sau imposibilității fizice de a participa la muncile prevăzute în actul normativ. În urma informării organelor de partid și a consiliilor populare, prin comisii, deputați și alți împuterniciți, s-au dat explicații

cu privire la modul de aplicare, astfel că, înțelegîndu-se corect scopul legii, s-a anulat și efectul ecoului emoțional și, implicit, al stărilor de spirit negative menționate.

O situație asemănătoare s-a înregistrat în urma apariției legii privind retribuirea în acord global și în acord direct a personalului muncitor, mai ales cu prilejul aplicării acesteia, cînd unele categorii de personal muncitor de la patru unități economice din Botoșani și o unitate din Dorohoi, neînțelegînd că nerealizările veniturilor în diferite luni s-au datorat unor cauze subiective, au fost semnalate cu nemulțumiri și comentarii, dînd vina pe reglementările în cauză. Întrucît nici după intervenția organelor noastre la conducerile unităților respective situațiile nu au fost rezolvate definitiv, au fost informate organele locale de partid, astfel că, acționîndu-se de la aceste niveluri pentru înlăturarea cauzelor ce țineau de neacoperirea cu comenzi, neasigurarea cu materii prime și materiale auxiliare, veniturile au fost realizate integral, iar starea de spirit optimizată.

O altă cauză generatoare de stări de spirit negative este aceea a nerespectării și neaplicării corecte a prevederilor legale, ca urmare a necunoașterii acestora, lipsei de interes sau a unei înțelegeri subiective. Exemplificăm în acest sens cazul a 14 maiștri instructori de la un liceu din Botoșani care, neprimind retribuțiile pe diferite intervale de timp, s-au manifestat cu nemulțumiri în grup și intenții de a se adresa pe căi neoficiale la diferiți factori de decizie. Analiza temeinică a informațiilor obținute și verificările efectuate au stabilit că, în vederea aplicării prevederilor Decretului nr. 420/1983, între liceul unde lucrau și Intreprinderea Mecanică pentru Agricultură Botoșani, în baza unui protocol încheiat cu avizul celor două ministere tutelare, cei în cauză trebuiau retribuiți de unitatea economică ; în schimb, aceasta, invocînd alte acte juridice pentru neasimilarea maiștrilor în producție, refuza plata retribuției.

Intervenindu-se operativ la conducerile celor două unități și informînd organele locale de partid, starea de spirit negativă a fost neutralizată, prin aplicarea corectă a prevederilor legale.

Acționînd diversificat pentru cunoașterea și prevenirea stărilor de spirit negative în toate mediile și locurile din responsabilitate, unele informații care conturau o stare de tensiune și îngrijorare au fost obținute și în două unități din artă și cultură din municipiul Botoșani. Astfel, cu prilejul introducerii și desfășurării activității de autofinanțare, în rîndul personalului de la Orchestra Simfonică și al Teatrului „Mihai Eminescu" s-a semnalat o stare de spirit necorespunzătoare, întreținută de climatul creat de unele persoane, cărora, pe fondul neîndeplinirii atribuțiilor de serviciu, urma să li se aplice măsuri administrative.

Aprofundînd informațiile și documentînd cu răspundere cauzele ce au generat stările de îngrijorare și neîncredere, a rezultat că unele

persoane, printre care și un element aflat în baza de lucru, se situau pe poziții de incitatori ai celor din jur, denaturînd sau răspîndind zvonuri alarmiste referitoare la măsurile de autofinanțare în instituțiile de cultură și artă.

Pentru prevenirea și neutralizarea activităților ce puteau degenera în fapte ostile, alături de reprelucrarea, de către factorii competenți, a reglementărilor legale și a modului de acțiune în autofinanțare, în cazul a trei elemente care desfășuraseră acțiuni de influențare negativă au fost luate măsuri de avertizare și atenționare.

Una din condițiile rezolvării favorabile a situațiilor generatoare de stări de spirit negative în mediul rural a fost exercitarea unui control informativ riguros în mediile de interes operativ și depistarea în faza incipientă a acestora. Așa a fost cazul unor stări de spirit semnalate în rîndul pensionarilor C.A.P. din mai multe comune ale județului, care, neprimind de cîte două-trei luni sumele ce li se cuveneau drept pensii, se manifestau nemulțumiți. Starea de teamă și îngrijorare era accentuată și de apariția zvonului potrivit căruia în viitor aceste drepturi vor fi desființate.

Documentarea în profunzime a lucrătorilor cu răspunderi în mediul rural și informarea operativă a factorilor competenți au determinat conducerile cooperativelor agricole de producție în cauză să asigure fondurile necesare contului bancar destinat pensiilor C.A.P. și, implicit, să achite aceste drepturi, în felul acesta eliminîndu-se motivele nemulțumirilor și punîndu-se capăt zvonului apărut.

Generatoare de stări de spirit negative s-au dovedit a fi și unele raportări ireale privind producția în cadrul unor obiective economice sau sectoare agricole cu implicații în creșterea indicilor de calculare a retribuției de moment și diminuarea ulterioară a acesteia, cînd au fost stabilite incorectitudini. Negativ este faptul că uneori ne-am sesizat cu întîrziere de existența unor asemenea cazuri.

În afara acțiunlor inițiate de serviciile de spionaj, cercurile și organizațiile reacționare din exterior sau de elemente ostile din interior în vederea creării și întreținerii unor stări de spirit negative, acestea pot fi favorizate și chiar cauzate de unele neajunsuri, greșeli și abuzuri.

Important este ca, folosind diversificat mijloacele la dispoziție, să realizăm un control sistematic în mediile, locurile, obiectivele și întreaga problematică din responsabilitate, întrucît necunoașterea la timp a factorilor generatori și a cauzelor favorizatoare pot genera stări de spirit negative cu consecințe uneori imprevizibile.

Lt. col. **Gheorghe MIJA**

Securitatea județului BRĂILA

Pe fondul agravării situației internaționale, în ultima perioadă, așa după cum este bine știut, au devenit tot mai incisive acțiunile ostile ale organizațiilor și cercurilor reacționare din străinătate, exprimate într-o diversitate de forme și metode, menite să submineze politica internă și externă a României, să infesteze climatul social-politic sănătos, de muncă constructivă al poporului nostru.

De asemenea, se află într-un proces continuu de extindere activitea serviciilor de spionaj străine privind culegerea de date și informații politice, militare, economice și de altă natură.

În acest context, întreaga activitate de securitate desfășurată de cadrele Securității județene Brăila a fost direcționată spre domeniile prioritare ale muncii, cu accent deosebit pe latura preventivă.

DIN EXPERIENȚA NOASTRĂ

EFICIENȚA MĂSURILOR DE PREVENIRE ÎN COMBATEREA ȘI CONTRACARAREA ACȚIUNILOR DE NATURĂ OSTILĂ

În aplicarea măsurilor de prevenire și neutralizare, aparatul Securității județene Brăila s-a călăuzit în permanență după cerința formulată în repetate rînduri de comandantul nostru suprem de a combate cu toată fermitatea șovinismul, naționalismul, fascismul, orice alte manifestări ostile, retrograde, străine concepțiilor noastre revoluționare, indiferent de forma în care s-ar materializa.

Ca urmare, au fost obținute date și informații ce scoteau în evidență faptul că un număr de cinci tineri, între 19—24 ani, muncitori la Șantierul naval Brăila, în timpul programului, dar mai ales în afara acestuia, în una din camerele ce le-au fost repartizate la căminul de nefamiliști, obișnuiau să asculte știrile transmise de postul reacționar de radio „Europa liberă", știri pe care, apoi, în diverse locuri și medii și în anumite cercuri de persoane, le proliferau, determinînd comentarii ostile la adresa politicii țării noastre.

Aplicînd unele măsuri informativ-operative combinative de securitate, s-a stabilit că elementele în cauză erau preocupate să dea un cadru organizat acestei activități, în care să se declare fățiș împotriva unor măsuri întreprinse de statul nostru pe plan intern, să treacă la

realizarea unor acte preparatorii care să le permită să părăsească țara prin trecerea frauduloasă a frontierei și să pozeze în exterior ca persoane „persecutate politic".

Acționîndu-se în mod operativ și eficient, prin folosirea mijloacelor de muncă impuse de situația operativă existentă în caz, s-a reușit documentarea activității și intențiilor acestor elemente, astfel încît organele de securitate, în cooperare cu miliția, au intervenit prompt, zădărnicind acțiunile preconizate.

În procesul cercetării informative și în urma analizării cauzelor și împrejurărilor ce au determinat și favorizat asemenea preocupări, au ieșit cu pregnanță în evidență serioase lacune pe linia pregătirii politice a acestor tineri, a educației în general și, indubitabil, influența nocivă ce o exercitaseră asupra lor emisiunile posturilor de radio reacționare ascultate.

Măsura avertizării acestora, la locul de muncă, simultan cu realizarea unei pregătiri contrainformative și antiinfracționale, organizată minuțios pe baza mai multor date similare din cazuistica locală, au creat cadrul unor ample comentarii în rîndul participanților, care au luat o poziție fermă de combatere a unor asemenea manifestări. Din analiza informațiilor obținute după realizarea acțiunii, rezultă că măsura luată a avut un efect pozitiv, atît asupra persoanelor avertizate, cît și a celorlalți participanți, tineri și vîrstnici, din cadrul acestei mari unități economice brăilene.

În sprijinul celor afirmate mai sus, al eficienței măsurilor preventive, în general, privind combaterea manifestărilor și acțiunilor ostile de orice gen, aducem ca argument cazul „Doctorul". Deși asemănătoare între ele, mai ales din punctul de vedere al preocupărilor și intențiilor, ele se deosebesc totuși, dacă le raportăm la persoanele implicate. În cazul „Doctorul", datele și informațiile obținute atestau că o familie — soț, soție și un copil minor — împreună cu un medic veterinar „pasager" pe meleagurile brăilene (fiind originar din județul Buzău) realizau intense pregătiri pentru a părăsi ilegal țara.

Trecîndu-se la documentarea cazului, direcție în care s-a folosit un complex de mijloace informativ-operative și speciale, au fost obținute date ce au confirmat informațiile de primă sesizare, fără a se stabili însă, cu exactitate, modul în care aceste persoane intenționau să acționeze pentru punerea în aplicare a planului lor. La sugestia unei surse, s-a trecut la audierea fiicei mai mari a familiei respective, lucru ce s-a dovedit hotărîtor în documentarea și finalizarea cazului, avînd în vedere că aceasta, cunoscînd preocupările și intențiile părinților, pe lîngă faptul că le-a combătut cu fermitate, ne-a furnizat detalii suficiente privind modul în care cei urmăriți se pregăteau să realizeze fuga din țară.

Punerea în discuția colectivului de oameni ai muncii a unei persoane, avertizarea celorlalte două și implicarea factorilor educaționali din școală în ce privește pe minor constituie măsuri ce considerăm că au avut eficiența scontată, dacă le raportăm la reacțiile și pozițiile adoptate de cei ce au luat cunoștință de acest caz.

În mod operativ și eficient s-a acționat și într-un alt caz luat în lucru în urma unei informații din care rezulta că un grup de tineri, din mai multe unități economice brăilene, unii dintre ei studenți seraliști la Institutul Politehnic Galați, în afara serviciului, promovau o concepție de viață anarhică, libertină, contrară normelor și regulilor de conviețuire socialistă.

În procesul documentării au fost obținute date și informații ce atestau că „Mitică", electrician la o întreprindere brăileană, era inițiatorul grupului, fiind promotorul proliferării în rîndul acestuia a unor asemenea concepții. Pentru activitățile lor, membrii grupului foloseau o cameră unde se întîlneau zilnic și în care, cu prilejul percheziției domiciliare, efectuate împreună cu organele de miliție, au fost depistate însemnări — ce țineau loc de regulament de funcționare a grupului —, însemne și afișe de nuanță neonazistă, reviste și publicații cu conținut necorespunzător.

Măsurile ferme întreprinse, constînd în trimiterea în judecată și condamnarea șefului grupului, în conformitate cu prevederile Decretului nr. 153/1970, amendarea contravențională și punerea în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii și a factorilor educaționali, precum și discuțiile cu părinții celor în cauză au condus la destrămarea grupului și curmarea activității lui nocive.

Prin conjungarea eforturilor și folosirea unor metode și mijloace combinative, adecvate situației operative de securitate, s-a acționat și în cazul „Anonimul". Suspiciunile rezultate din surse „S" asupra lui „Stan", învățător pensionar, ca fiind autorul unor înscrisuri cu conținut ostil, au fost întregite prin folosirea eficientă a altor surse de informare, precum și a mijloacelor speciale. Datele și informațiile obținute au confirmat ipoteza potrivit căreia autorul acestor înscrisuri se identifică în persoana numitului „Stan".

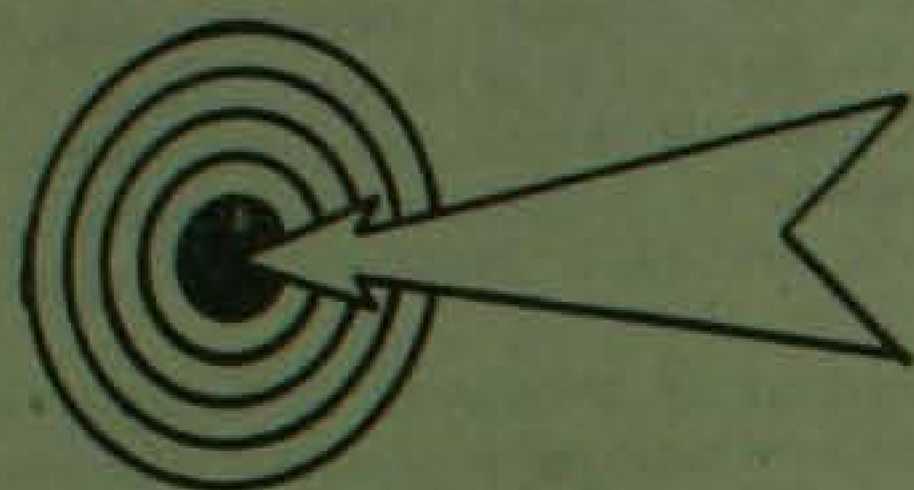
Trecîndu-se la cercetarea sa informativă, acesta a recunoscut că în anumite împrejurări a scris și expediat asemenea anonime, precum și faptul că în această acțiune a angrenat pe soția sa și încă alte două persoane — un tînăr și o tînără — care, la rîndul lor, au confirmat că anonimele le-au fost dictate de „Stan", după un text conceput de el anterior.

Din exploatarea datelor obținute a mai rezultat că „Stan" era și autorul unor fițuici cu conținut deosebit de dușmănos, confecționate prin decupări din ziare.

Ca urmare a documentării corespunzătoare a cazului, în procesul avertizării cei în cauză au adoptat o poziție corespunzătoare, angajîndu-se ca în viitor să renunțe la asemenea preocupări. Comportamentul, atitudinea și poziția lor ulterioară ne dau garanția că, și în acest caz, măsurile întreprinse și-au dovedit eficiența.

În scopul îmbunătățirii și perfecționării continue a muncii de prevenire, ne propunem să acționăm în continuare cu fermitate și exigență, prin investirea unui permanent efort creator, cu mai mult profesionalism, în spiritul documentelor de partid și de stat, al legilor țării, pe linia sporirii eficienței întregii noastre activități, a vigilenței, combativității și intransigenței față de orice încercări de subminare a intereselor și prestigiului țării noastre.

Lt. col. **Constantin SOARE**

UN CAZ CU MULTE ÎNVĂȚĂMINTE

În condițiile recrudescenței fără precedent a terorismului internațional și ale amplificării propagandei ostile desfășurate din exterior, județul Hunedoara, cu o economie dezvoltată în ramura extractivă, cu unități mari consumatoare de materiale explozive, a ridicat multe întrebări pentru organele noastre, atît pe linia prevenirii unor posibile acțiuni diversioniste, cît și în problema „persoane cu intenții de trecere frauduloasă a frontieri de stat".

Cazul pe care îl prezentăm, soluționat în cursul anului 1986, este semnificativ din acest punct de vedere, el evidențiind, deopotrivă, necesitatea obiectivă de a fi luate măsuri de prevenție generală și ,de asemenea, de a se crea și dezvolta un potențial informativ capabil să asigure un control riguros în materie, pentru a se preveni și neutraliza în mod operativ orice încercare de realizare a unor acțiuni ostile de natura celor menționate.

★

În vara anului 1985, la mina de fier Teliuc, aparținînd Întreprinderii Miniere Hunedoara, a fost încadrat, ca vagonetar în subteran, tînărul *„Luca"*, venit dintr-o comună de pe raza județului Vrancea. Nu după mult timp, rețeaua informativă din obiectiv a semnalat că respectivul întreținea legături cu *„Gambose"*, elev la școala profesională din localitate, împreună cu care avea preocupări de învățare a limbilor italiană și engleză, elogia modul de viață capitalist și își exprima dorința de a călători în Occident, fără să precizeze însă modalitățile de realizare a acestei intenții.

În baza datelor amintite și, îndeosebi, a comunicării Securității județului Vrancea, potrivit căreia *„Luca"* și un fost coleg de școală, *„Ardeleanu"*, din județul Vrancea, erau preocupați de ideea de a trece fraudulos frontiera de stat, primul a fost luat în lucru prin dosar de urmărire informativă pe linia compartimentului antiterorist. În urma măsurilor întreprinse, s-a intrat în posesia unui mesaj, transmis de *„Luca"* lui *„Ardeleanu"*, prin care, în limbaj convențional, îl încunoștința că, în scopul menționat, ar fi procurat și materiale explozive.

Această informație a dat o turnură nouă cazului, iar analizele ce au avut loc la nivelul conducerii securității județului au condus la elaborarea unor măsuri combinative menite a-l clarifica operativ și a preveni eventualele fapte infracționale cu consecințe deosebite, cu atît mai mult, cu cît, la locul său de muncă, cel în cauză venea în contact cu materiale explozive. S-a plecat de la ipoteza că *„Luca"* ar fi avut posibilitatea să intre în posesia unor astfel de materiale pe care să le folosească, la nevoie, pentru realizarea intenției de trecere frauduloasă a frontierei.

Întrucît *„Luca"* avea locul de muncă și reședința pe raza județului Hunedoara, iar legăturile apropiate domiciliau pe raza județului Vrancea, s-a realizat o bună cooperare cu organul de securitate din acest județ, în vederea: asigurării unui control informativ eficient asupra tuturor elementelor implicate; stabilirii în timp util a scopurilor urmărite (dacă au intrat în posesia unor materiale explozive, cum intenționau să le folosească); documentării temeinice a acestor fapte în scopul contracarării lor.

Verificările efectuate la locul de naștere evidențiau că: *„Luca"* provine dintr-o familie dezorganizată, de la vîrsta de 11 ani fiind crescut de bunici; în treapta I de liceu și în școala profesională (de unde a fost exmatriculat pentru absențe nemotivate) a intrat în anturajul unor tineri cu comportări necorespunzătoare; nesupravegheat îndeaproape, în educația sa au apărut o serie de carențe. .

La locul de muncă s-au făcut verificări atente și operative, fără însă a rezulta indicii că ar fi sustras materiale explozive. Nici un artificier cu care a lucrat nu a sesizat „pierderea" sau dispariția de explozivi ori capse. De asemenea, verificîndu-se evidențele scriptice și faptice de la depozitul de explozivi și firidele din subteran, nu au rezultat lipsuri cantitative.

O informație a atras însă atenția: în ultimele două săptămîni, *„Luca"* ținea ușa, de la camera în care locuia singur în căminul de nefamiliști, închisă, nu primea vizite și nici chiar femeii de serviciu nu-i permitea să intre pentru a face curățenie.

Analizîndu-se, zilnic, la conducerea securității, evoluția situației operative din acest caz, s-a hotărît efectuarea unei percheziții secrete la locuința respectivului. Măsura s-a întreprins cu operativitate, iar rezultatele au fost revelatoare.

Astfel, s-a constatat că *„Luca"* avea ascunse în diferite locuri următoarele materiale: 8 calupuri de dinamită tip II, a cîte 100 grame fiecare; 7 capse electrice de inițiere cu întîrziere; o carcasă de ceas deșteptător tip „Victoria" Arad (fără mecanisme), în interiorul căreia se aflau 250 grame dinamită și o capsă electrică de inițiere, ai cărei reofori ieșeau în afară prin orificiile din spate ale carcasei ceasului; o sticlă de 1/2 litru, în interiorul căreia se aflau 200 grame de încărcătură explozivă și pămînt; o pungă din material plastic, care, de asemenea, conținea 100 grame exploziv.

Au mai fost descoperite: o fițuică de mărimea unei cărți poștale, pe care erau desenate o zvastică, un cap de mort și o cruce, iar sub acestea erau scrise cuvintele „coman-

doul morții"; un caiet școlar în care se aflau schițate chipuri de bărbați înarmați, modele de arme, dispozitive incendiare artizanale cu menționarea elementelor componente, formule de explozivi improvizați; o scrisoare primită de *„Luca"* de la fratele său mai mic, *„Costel"*, domiciliat în județul Vrancea, care îi comunica, prin alfabetul Morse, că a făcut ce i-a spus și că „obiectele din sobă le-a îngropat în grădină".

Toate obiectele și înscrisurile — corp delict au fost fotografiate și, întrucît nu existau pericole iminente, lăsate în locurile unde au fost găsite, luîndu-se măsuri de control secret al încăperii și de supraveghere a obiectivului.

Datele noi obținute, coroborate cu informația din care rezulta că *„Luca"* intenționa să se deplaseze în zilele următoare în comuna natală pentru a-și petrece sărbătorile de iarnă, au impus decizia luării fără întîrziere a unor măsuri preventive, iar aceasta cu atît mai mult, cu cît exista pericolul pierderii controlului asupra materialelor explozive. Pe acest temei, s-a hotărît ca, în cooperare cu organele de cercetare penală ale Miliției județului Hunedoara, în aceeași zi, să se procedeze la efectuarea unei percheziții domiciliare. Astfel, mijloacele materiale de probă menționate au fost „descoperite" și ridicate în prezența lui *„Luca"* și a martorilor asistenți, întocmindu-se documentele procedurale ce se impuneau. Cît privește materialele explovize ridicate, li s-au asigurat păstrarea și manipularea conform normelor legale în vigoare.

Fiind întrunite condițiile prevăzute de lege, s-a hotărît ca organul de miliție să dispună începerea urmăririi penale pentru infracțiunea de „nerespectare a regimului materialelor explozive sau radioactive" prevăzută și pedepsită de art. 280 Cod penal, iar *„Luca"* a fost condus la arestul organului de miliție, luîndu-se măsura reținerii sale și emițîndu-se prin procuratură mandat de arestare preventivă pe o durată de 30 de zile.

Paralel cu cercetarea respectivului, sub acoperirea organelor de miliție, pentru infracțiunea sus-amintită s-au întreprins măsuri complexe specifice de verificare, atît la locul de reținere, cît și în rîndul legăturilor sale, pentru a stabili scopul real al faptelor și preocupărilor avute. Concomitent, Securitatea județului Vrancea, în cooperare cu organul de miliție, a efectuat percheziții la domiciliul părinților lui *„Luca"* și al legăturii sale, *„Ardeleanu"*, prilej cu care au fost găsite: o improvizație de pușcă artizanală (care nu avea caracteristici funcționale); o busolă; hărți geografice; un aparat de proiecție și alte obiecte furate de cei doi din laboratorul Școlii generale din satul Lespezi, județul Vrancea. Totodată, au fost audiate legăturile *„Ardeleanu"*, *„Titi"*, *„Julian"* și *„Costel"*, din ale căror declarații rezulta că, în luna iunie 1985, *„Luca"* s-a deplasat în zona de frontieră Oravița pentru a studia posibilitățile de trecere frauduloasă a graniței, că el și *„Ardeleanu"* urmăreau să plece ilegal din țară, în acest sens făcînd propuneri asemănătoare și celorlalte legături.

Prin rețeaua informativă dirijată pe lîngă *„Luca"* la locul de reținere s-au obținut informații, confirmate de măsuri speciale, care evidențiau intenția de săvîrșire a unor fapte deosebit de grave, ce ar fi putut aduce atingere securității statului.

Pe baza unui plan de cercetare complex, îmbogățit pe parcurs cu noi obiective impuse de evoluția situației operative, și avîndu-se în vedere conspirarea surselor, *„Luca"* a fost determinat, pînă la urmă, să-și recunoască faptele și să facă declarații complete privind activitatea sa dușmănoasă.

În prima fază a cercetărilor el a lansat mai multe versiuni privitoare la „scopul" sustragerii explozivului, susținînd trebuința acestuia pentru dislocarea unor rădăcini de copaci în vederea asigurării lemnelor de foc necesare bunicilor, operațiuni de braconaj la pește sau producerea de detunături cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Exploatîndu-se însă cu atenție fițuica cu conținut de propagandă fascistă, precum și celelalte înscrisuri și corpuri delicte ridicate la percheziție și manifestîndu-se perseverență în continuarea cercetărilor, *„Luca"* a recunoscut adevăratele intenții, respectiv:

— s-a încadrat la mina Teliuc pentru a cîștiga banii necesari pregătirilor în vederea trecerii frauduloase a frontierei, ce intenționa să o realizeze în primăvara anului 1986 împreună cu legătura sa, *„Ardeleanu"*, și alți tineri pe care i-ar mai fi atras între timp;

— la locul de muncă, în timp ce-i ajuta pe artificieri la operațiuni de pregătire a frontului pentru pușcare și învăța, astfel, cum să lucreze cu materialele explozive, i-a venit ideea sustragerii, treptate, a unor mici cantități (pentru a nu fi observate) din asemenea materiale și a le folosi în scopuri dușmănoase;

— preconiza plasarea unui dispozitiv exploziv la un obiectiv social sau economic important (asupra căruia nu era încă decis) pentru a produce un act de diversiune, în momentele premergătoare trecerii frauduloase a frontierei de stat;

— avea de gînd, de asemenea, ca în zona unde urma să comită actul terorist-diversionist să răspîndească mai multe fițuici similare celei găsite la percheziție cu semnătura „comandourile morții", considerînd că, prin acest fapt, publicul care le-ar găsi ar trage concluzia că în țara noastră s-ar afla grupări neofasciste ce ar desfășura acțiuni antistatale. În mintea sa viciată de propaganda nocivă occidentală și dornică de aventură, *„Luca"* aprecia că, dacă ar fi comis un astfel de act diversionist și ar fi ajuns în exterior, ar fi fost cotat ca „un luptător anticomunist" și sprijinit să-și realizeze visul de a deveni „mercenar" într-o legiune străină;

— cele două bombe artizanale (mascate în carcasa de ceas și în sticlă) intenționa să le folosească în stilul unor grenade, pentru a scăpa de urmărirea organelor de grăniceri în eventualitatea surprinderii în tentativa de trecere a frontierei împreună cu celelalte persoane din grup.

Dispozitivele explozive menționate au fost examinate de specialiști din cadrul poligonului de la Centrul de cercetări pentru securitate minieră Petroșani, care au întocmit un raport de constatare tehnico-științifică, rezultînd că modul lor de concepere și folosire era funcțional și putea produce efecte distructive. Acest raport a fost utilizat ca mijloc de probă în cauză.

Ca urmare a intervenției operative și calificate a organelor de securitate, visurile aventuriere ale lui *„Luca“*, deosebit de periculoase pentru securitatea statului, au fost neutralizate la timp.

*

* *

Cazul a fost analizat la nivelul conducerilor Direcției Cercetări Penale, direcțiilor I și a II-a din cadrul Departamentului Securității Statului, întrucît faptele în cauză erau susceptibile a întruni elementele constitutive ale tentativei, sub forma actelor premergătoare, la acte de diversiune (art. 173 al. 2 Cod penal raportat la art. 163 Cod penal) și la trecerea frauduloasă a frontierei (art. 245 al. 3 Cod penal) în condițiile prevăzute de art. 2, al. 1 din Ordinul M.I. nr. D/00115/20 august 1979. De asemenea, avîndu-se în vedere că *„Luca“* era un element tînăr, fără discernămînt politic, și exista posibilitatea recuperării sale, s-a hotărît finalizarea cazului prin organele de miliție.

Astfel, fiindu-i probate în mod temeinic toate faptele săvîrșite, *„Luca“* a fost trimis în justiție și condamnat la 2 ani închisoare pentru infracțiunea de nerespectare a regimului materiilor explozive sau radioactive, prevăzută și pedepsită de art. 280 Cod penal, la 2 ani închisoare pentru infracțiunea de asociere pentru săvîrșirea de infracțiuni, prevăzută și pedepsită de art. 323 al. 1 și 2 Cod penal, și la un an închisoare pentru tentativă la infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei, prevăzută și pedepsită de art. 20 Cod penal, raportat la art. 245 al. 3 Cod penal.

Pe linie de securitate s-a întreprins un complex de măsuri pentru influențarea pozitivă a tînărului în cauză, menite a-i înlătura din concepție ideile de natură ostilă orînduirii socialiste. Aceste acțiuni s-au realizat atît prin discuțiile directe avute de ofițer cu obiectivul în perioada finală a cercetării, cît și prin dirijarea specială a rețelei informative, măsură ce a continuat și la penitenciar prin organul competent de contrainformații, rezultînd că acestea au avut ecou pozitiv în conștiința condamnatului, exprimîndu-și regretul, atît pentru faptele comise, cît și pentru cele pe care le preconiza, reușind să-și dea seama de pericolul și gravitatea acestora.

Celelalte legături ale obiectivului din județele Hunedoara și Vrancea au fost audiate ca martori în procesul penal, iar în final avertizate și, respectiv, atenționate în vederea influențării pozitive a acestora.

Asupra unui număr de trei artificieri de la mina Teliuc, a căror neglijență l-a favorizat pe *„Luca“* în sustragerea materiilor explozive, organele competente, la sesizarea unității noastre, au dispus sancționarea lor și anularea carnetelor de artificieri. Abaterile săvîrșite au fost puse, în scop preventiv, în discuția artificierilor și personalului interesat de la toate subunitățile Întreprinderii Miniere Hunedoara.

★

Din analiza cazului prezentat s-au tras o serie de concluzii pentru îmbunătățirea muncii de securitate din județ în acest domeniu de activitate, astfel :

◆ Au fost reanalizate potențialul informativ și amplasarea sa în cele peste 85 depozite centrale de exploziv și peste 2 500 puncte de lucru din subteran și suprafață, existente pe raza teritorială a județului, unde se manipulează și consumă peste 1,3 milioane kg echivalent trotil, luîndu-se în cooperare cu miliția măsuri ferme de acoperire informativă a acestor obiective ;

◆ Au fost statuate noi măsuri de îmbunătățire a cooperării cu organele de miliție, protecția muncii și conducerile întreprinderilor, în probleme privind activitățile de pază, evidență, păstrare și manipulare a materialelor explozive în scopul prevenirii ca persoane neautorizate să aibă acces ori să intre în posesia unor astfel de materiale pe care să le folosească în acțiuni dușmănoase ;

◆ S-a pus accent prioritar pe supravegherea informativă a persoanelor care lucrează în obiectivele economice unde se păstrează, manipulează și folosesc arme, muniții, materiale explozive, substanțe toxice sau radioactive și sînt suspecte de evaziune, pentru a se cunoaște și preveni eventualele intenții ale acestora de a intra în posesia unor asemenea materiale pe care le-ar putea folosi pentru acțiuni terorist-diversioniste sau în vederea trecerii frauduloase a frontierei de stat ;

◆ S-a evidențiat, totodată, necesitatea ca, în cooperare cu organele de miliție și procuratură, să fie intensificate acțiunile de pregătire contrainformativă și antiinfracțională pe această linie, în vederea menținerii vigilenței și asigurării respectării normelor legale de către cei peste 1 700 artificieri de pe raza județului autorizați să lucreze cu materiale explozive.

Lt. colonel **Nicolae POPESCU**

Cazul
„CROITORUL"

În contextul situației operative complexe specifice Securității județului Sibiu, prevenirea acțiunilor cu caracter naționalist-ostil întreprinse de elemente din rîndul naționalității conlocuitoare germane constituie o direcție prioritară de activitate.

Cazul „Croitorul" este relevant sub acest aspect, subiecții plasîndu-se în categoria persoanelor care — aflate sub influența unei propagande abil dirijate din exterior și în contact direct cu unii străini ce vin pe teritoriul țării noastre — își manifestă dorința de a emigra. El ilustrează însă și faptul că elementele din categoria menționată — în marea lor majoritate destabilizate psihic, nemulțumite ori predispuse la comiterea unor fapte și acțiuni contrare legilor și intereselor statului nostru — sînt folosite, cu predilecție, ca masă de manevră în scopuri propagandistice ostile și pentru culegerea de informații de către serviciile de spionaj interesate, organizații, cercuri și grupări reacționare din exterior.

„Croitorul" făcea și el parte din această categorie de persoane. Deși își crease în decursul anilor, prin efort propriu, o situație socială și materială confortabilă, gîndul plecării din țară încolțise în mintea lui deja cu mult timp în urmă, determinîndu-i faptele ulterioare. Nu întîmplătoare a fost astfel stabilirea succesivă, prin căsătorie, a celor doi fii ai săi în Occident. Primele semne de întrebare au apărut însă de abia cînd a fost semnalată pe mai multe linii apariția, destul de frecventă, la domiciliul „onestului" nostru meseriaș a unor cetățeni străini, inclusiv a unui diplomat acreditat la o ambasadă occidentală din București și a soției acestuia.

Concepțiile lui naționaliste — despre care aveam cunoștință din informațiile preliminare —, precum și manifestările ocazionale de nemulțumire grevate pe fondul acestora și al dorinței sale de emigrare, iar apoi apariția unor legături suspecte din rîndul cetățenilor străini constituiau elemente ce se cereau în mod operativ aprofundate și completate, ele putînd genera, în lipsa unei intervenții preventive prompte, acțiuni imprevizibile pentru securitatea statului.

Dar „Croitorul" s-a dovedit a fi greu de abordat. Prudent, distant, reținut în discuții cu terțe persoane, el reușea să se sustragă investigărilor noastre informative, care au dat doar rezultate limitate. Cu

toate acestea, la mozaicul cazului s-au adăugat unele aspecte edificatoare. S-a stabilit, astfel, că respectivul acționa în continuare pentru consolidarea planului său de stabilire în Occident, folosind unele legături din rîndul străinilor pentru a scoate în exterior mai multe obiecte de valoare. Altor străini le cerea ca, în schimbul unor servicii pe care le presta în țară, să-i depună sume în valută într-un cont din străinătate.

Dar cînd într-o seară, după lăsatul întunericului, a reapărut în fața casei cunoscute automobilul CD, care a fost introdus grabnic în curte, de unde nu a mai plecat decît în dimineața zilei următoare, suspiciunea privind exploatarea informativă a „Croitorului" de către străinii cu care întreținea legături a devenit certitudine. Acest aspect trebuia însă probat, în timpul cel mai scurt, pentru a putea interveni preventiv și cu eficiență.

În acest scop, a fost gîndită și pusă în aplicare o combinație, aceasta constînd în infiltrarea pe lîngă suspect a unui alt „străin", bineînțeles dotat cu mijloace de documentare corespunzătoare și cu experiență în munca de securitate. Măsura a necesitat o minuțioasă pregătire pentru a realiza atît o deplină conspirare, cît și o eliminare completă a oricărui risc.

Au fost, astfel, necesare un studiu atent de comportament asupra obiectivului vizat, inclusiv recunoașterea fizică a acestuia. Trebuiau stabilite anticipat amplasamentul imobilului în care locuia și situația vecinilor. Cu cea mai mare atenție au fost elaborate, iar pe parcurs meu finisate, legenda de acoperire și modalitățile de abordare a obiectivului de către „străin". Trebuiau găsite răspunsuri la o serie de întrebări: „cum va reacționa suspectul"?; „va accepta dialogul sau nu?"; „care va fi poziția „străinului" la eventuala încercare a gazdei de a-l identifica sau chiar reține, anunțînd autoritățile"?; „care sînt variantele de retragere ce vor putea fi folosite"? și multe altele.

Nu a fost neglijat nici un detaliu, iar printr-o judicioasă coordonare a măsurilor s-a reușit documentarea manifestărilor ostile ale obiectivului, a reacțiilor sale și, prin aceasta, finalizarea operativă a cazului.

Cu privire la reacțiile amintite: ele au fost de-a dreptul surprinzătoare pentru „străin", care, sub o legendă plauzibilă, l-a abordat pe obiectiv în mod direct, la domiciliul acestuia, declinîndu-și cetățenia, scopul (turistic) deplasării sale în România și exprimîndu-și dorința de a cunoaște „cîte ceva" despre situația populației germane din zonă. Arătîndu-se impresionat de frumusețea imobilului în care locuiește „Croitorul" și de gospodăria sa îngrijită, „străinul" a fost surprins de prima afirmație a acestuia, cînd a ținut să precizeze că, „în ciuda celor ce se văd în jur", el, împreună cu familia, a făcut demersuri pentru a pleca din țară. Cînd „străinul" și-a exprimat nedumerirea în legătură cu o asemenea hotărîre, obiectivul, căruia i s-a alăturat și soția sa, fără să solicite lămuriri suplimentare privind persoana acestuia ori să manifeste vreo urmă de reținere, s-a lansat, din proprie inițiativă, în a

furniza un şuvoi de date şi explicaţii cu caracter denigrator, naţionalist şi tendenţios despre situaţia lor actuală şi aşa-zisa lipsă de perspectivă în România a comunităţii etnice din care face parte. Era vorba de „lipsă de drepturi", „de proprietăţi pierdute", de „românizare". Considerînd că „străinul" nu reuşeşte să „asimileze" un asemenea volum de date, care veneau spre el în flux neîntrerupt pe timpul vizitării casei şi a gospodăriei, cei doi soţi au oferit o serie de amănunte şi explicaţii suplimentare, toate cu acelaşi caracter duşmănos.

Mai mult, „străinul" a fost solicitat să scoată ilegal, la plecare din ţară, un tablou aflat în evidenţa patrimoniului cultural-naţional, unele cărţi de valoare cu acelaşi regim, precum şi o serie de acte şi planuri ale imobilului — proprietate a obiectivului. Toate acestea urmau să fie predate unei rude din străinătate a celui în cauză, de asemenea plecată din România, cu recomandarea ca „străinul" să se informeze de la persoana respectivă în legătură şi cu alte aspecte şi detalii concrete privind „adevărata" situaţie a naţionalităţii germane din ţara noastră.

În discuţii, „Croitorul" a făcut referiri şi la relaţiile lui cu alţi străini, inclusiv cu un diplomat occidental, subliniind atenţia pe care îndeobşte o acordă conspirării acestor legături, pentru că „la noi securitatea are oameni peste tot".

Era cert faptul că interlocutorul adoptase această poziţie în mod cu totul conştient, dîndu-şi seama că, furnizînd asemenea date, lezează şi interesele statului nostru. Dovada a constituit-o şi faptul că, pe parcursul discuţiilor, şi-a manifestat de mai multe ori teama ca oaspetele său să nu difuzeze în vreun mod cele aflate de la el, căci, astfel, l-ar expune unui „mare pericol".

Nu greşise în această apreciere, deşi nu ştia că întregul dialog fusese „imortalizat" de „străin" pe bandă magnetică, iar banda şi toate celelalte materiale pe care acesta le luase cu el urmau să fie „confiscate" la frontieră şi „trimise" organelor de securitate pentru exploatare.

În baza acestor probe, s-a trecut la anchetarea informativă şi avertizarea „Croitorului" şi a soţiei acestuia, care, confruntaţi cu un asemenea material compromiţător, au recunoscut faptele lor, mărturisind, totodată, că, în discuţiile cu străinii pe care i-au cunoscut, inclusiv cu diplomatul occidental cu care intraseră în relaţii întîmplător, au făcut afirmaţii denigratoare la adresa realităţilor social-politice din ţara noastră.

A rezultat, de asemenea, că diplomatul, prin revenirea lui la „Croitorul", descoperise în acesta o bună sursă de informare, iar în perspectivă, un „caz interesant" pe linia culegerii de informaţii.

Căpitan **Manfred BURTEA**

SPIONAJ MILITAR

▲ Avionul-spion „Mazlat"

În august 1982, aviaţia israeliană a distrus la sol 19 baterii de rachete instalate de sirieni în valea Bekaa. În primele patru zile ale conflictului militar au fost doborîte 85 avioane inamice, fără ca aviaţia israeliană să fi pierdut vreun avion. Informaţiile extrem de precise privind localizarea rachetelor şi avioanelor au fost transmise de un „avion-jucărie".

Este vorba de „Mazlat", avion cu elice, lung de 2,5 metri. Sub burta avionului o cupolă transparentă protejează camera de luat vederi şi un „ochi" scrutător. Decolarea, pentru care îi trebuie 70 de metri de pistă, este telecomandată de un pilot de la bază. Apoi, controlul trece la cabina de comandă — o celulă mobilă de 2/2,5 metri, ale cărei ordinatoare conduc navigaţia şi care recepţionează imaginile. Operatorul manipulează un creion electronic şi marchează pe o hartă amplasarea exactă a obiectivelor inamice reperate.

Propulsat de un motor în doi cilindri de 26 C.P., „Mazlat" se deplasează cu 150 km la oră spre locul misiunii sale. Încărcat cu 35 kg material electronic, poate zbura timp de 9 ore. Dacă i se adaugă un echipament mai sofisticat, de 45 kg, dispune totuşi de 6 ore autonomie de zbor. De îndată ce observă pe ecran ceva interesant, operatorul din cabina de comandă fixează aparatul pe „ţintă". La 1 000 metri altitudine, „Mazlat" face calea întoarsă, îşi reglează obiectivul (fabricat de firma franceză „Angenieux") şi începe să transmită imagini.

La un kilometru de sol aparatul are un cîmp de vedere de 50 km^2. Camera, echipată cu senzori termici ultrasensibili, poate să treacă de la fotografia diurnă la fotografia nocturnă, cu infraroşii, fără să aibă nevoie să revină la bază.

Fabricat din fibră de sticlă, „Mazlat" nu trimite practic ecou radar: micile sale motoare emit un minimum de decibeli, carburantul său special limitează la minimum emanaţiile chimice; totodată, aparatul este „imunizat" împotriva tentativelor inamice de interferenţe pentru a-i bruia undele.

Pînă la 200 km el permite corespondenţilor săi de la bază să vadă, ca şi cum ar fi la faţa locului, terenul care se desfăşoară sub aripile sale. Imaginile primite de postul de comandă pot fi instantaneu transmise oricărui şef de baterie sau comandant de tanc. În cursul unui duel de artilerie, un comandant de baterie israelian a trimis, puţin cam devreme, un comunicat de victorie, anunţînd cartierul general că a dis-

trus un tun inamic de 130 mm. Dar șeful Statului-Major continua să vadă tunul, intact, prin intermediul imaginilor transmise de „Mazlat"! Cîteva secunde mai tîrziu tirul a fost corectat și s-a văzut și pe ecran cum piesa de artilerie inamică a fost aruncată în aer.

Ultimul model al lui „Mazlat" poate fi transportat pe teatrul de operațiuni în patru autocamioane. Unul servește de rampă de lansare pentru cazul cînd nu se dispune de o pistă de 70 de metri. În acest caz, aparatul va decola fie pe verticală, fie în zbor oblic, propulsat de o rachetă. Al doilea autocamion transportă stația de comandă și de control; al treilea conține echipament de întreținere; al patrulea — avioane „Mazlat" demontate.

De cinci ani „Mazlat" a furnizat o multitudine de informații militare, fără să fi fost detectat. Marina S.U.A. a comandat, nu demult, 24 aparate (un avion costă 1,16 milioane dolari) și are în vedere o altă comandă, în valoare de 100 milioane dolari.

▲ Franța își pregătește o rețea de sateliți-spioni

Franța va dispune din 1992 de o rețea de sateliți-spioni, care va permite militarilor să fie la curent cu tot ce se întîmplă pe glob, situație proprie în prezent numai celor două superputeri. Henri Martre, președintele societății „Aerospatiale", a confirmat această știre, anunțînd că guvernul a însărcinat firma sa cu supervizarea realizării acestui sistem, care se anunță a fi complex: va include trei sau patru sateliți și mai multe stații de recepție la sol.

Sateliții de spionaj se vor baza pe aceleași principii ca sistemul civil „Spot", dar vor face apel la o tehnologie avansată, în special la un sistem optic diferit, deosebit de perfecționat, destinat ameliorării fineței observării, a afirmat Henri Martre la un seminar organizat la Estoril (Portugalia), cînd a dezvăluit pentru prima dată informații privitoare la acest program, rămas pînă atunci în cel mai deplin secret.

De altfel, de mai mulți ani, Ministerul Apărării și Direcția Generală a Armamentului anunțaseră, mai mult sau mai puțin deschis, că intenționau să facă din Franța a treia națiune din lume care să dispună de un sistem spațial de recunoaștere și observație, cum se obișnuiește să fie numiți sateliții-spioni. Dar pînă în prezent afirmațiile au rămas ambigue, mai apropiate declarațiilor de intenție decît angajamentului formal.

Programul „Hélios" — a cărui denumire vine de la poziția heliosincronă în care se vor situa pe orbite sateliții-spioni francezi — constituie o realitate concretă de cînd „Aerospatiale" a fost desemnată drept conducătoare de lucrări în acest proiect, cu alte cuvinte fiind responsabilă de realizarea întregului sistem (sateliții și mijloacele de exploatare de la sol).

Fără a dezvălui și finețea de observare a sistemului cu care va fi dotat „Hélios" — această informație putînd permite inamicilor potențiali să treacă la adaptarea în consecință a sistemelor lor de camuflaj — președintele societății „Aerospatiale" a afirmat că acuratețea de observare a sateliților-spioni francezi va fi suficientă pentru a satisface nevoile strategice ale țării de a fi permanent informată asupra evoluției amenințării potențiale.

● *Sistemul „Hélios" va permite reperarea oricăror mișcări de material sau apariția de noi infrastructuri, înțelegerea naturii acestora, ceea ce — potrivit specialiștilor — necesită posibilitatea de a distinge detalii la sol de ordinul a un metru.*

„Nu vom dispune de finețea de observare a sateliților Pentagonului, dar vom putea să distingem cu precizie un tanc de un camion și probabil că vom putea să identificăm marca acestora" — au informat constructorii, care au subliniat că de pe acum este sigur că acest obiectiv va fi atins. Un prototip al camerei de luat vederi a fost realizat la uzinele „Aerospatiale" din Cannes, iar încercările în simulatoarele de altitudine au dat deplină satisfacție.

Pe plan tehnic, „Hélios" se va inspira mult din sistemele puse la punct pentru sateliții „Spot", care, de pe orbite cu altitudinea de 830 km, permit observarea unor detalii de 10 metri la sol, după cum se afirmă oficial, dar care se pare că în realitate au performanțe superioare, mergînd pînă la aproximativ 5 metri.

Ca aspect fizic, sateliții „Hélios" se aseamănă extrem de mult cu cei din familia „Spot", a căror platformă o utilizează. Firma „Matra", care realizează aceste platforme, va fi astfel implicată în acest important program militar, asigurînd realizarea structurii sateliților, precum și asamblarea integrală în uzinele sale de la Toulouse.

La simpozionul de la Estoril s-a anunțat că „Hélios" va utiliza multe din echipamentele aflate în dotarea satelitului „Spot", în primul rînd înregistratorul de bord de mare capacitate, care a fost pus la punct în Franța și va fi instalat pe exemplarele 3 și 4 ale „Spotului", avînd astfel la dispoziție un aparat fabricat pînă acum în exclusivitate doar de Statele Unite. „Aerospatiale" a mai informat că, asemenea sateliții-lor de observare civilă, cei din familia „Hélios" vor fi niște „spioni video": în locul luării de imagini pe film, ei vor fi echipați cu captatori pe bază de siliciu, care vor transforma intensitățile luminoase percepute de cameră în impulsuri electrice. Acestea vor fi stocate în înregistratorul de bord, urmînd a fi emise spre stațiile de prelucrare a informațiilor de la sol, unde ordinatoarele le vor retransforma în mărtu-

rii vizuale. Această parte electronică a programului va fi realizată de Societatea europeană de propulsie — firma care a construit motoarele rachetei „Ariane" și ale rachetelor strategice.

● *Adoptarea principiului vizualității electronice nu va asigura finețea detaliilor caracteristică sateliților americani și sovietici care ejectează spre sol capsule ce conțin bobine fotografice. Sateliții Statelor Unite pot distinge în prezent obiecte de 20—30 cm.*

În schimb, limitarea la observația video comportă un enorm interes economic. În vreme ce sateliții echipați cu sisteme fotografice trebuie să evolueze pe orbite la 200 km altitudine pentru a realiza clișee cît mai precise, ceea ce limitează durata lor de viață la cîteva luni, sateliții din seria „Hélios" vor orbita la altitudini de 400 km, ceea ce va permite exploatarea lor timp de trei ani într-o primă perioadă.

Henri Martre a estimat că ulterior existența sateliților francezi de spionaj ar putea fi cu mult prelungită cu ajutorul proiectatei navete „Hermes", care va avea drept misiune, între altele, și încărcarea sau schimbarea bateriilor uzate ale sateliților-spioni.

Spionajul video nu va constitui o exclusivitate franceză; americanii au pus în serviciu o serie de sateliți numiți „K.H. 11", care au un mod mixt de funcționare: ei efectuează observare video în perioadele de calm de la cîteva sute de kilometri altitudine. În momentele de tensiune sau cu prilejul unor evenimente importante în diferite puncte ale globului, acești sateliți plonjează spre altitudini mult mai scăzute pentru a lua imagini fotografice extrem de precise. Este însă vorba în acest caz de misiuni sinucigașe, care reduc considerabil durata lor de viață.

Inginerii de la „Aerospatiale" estimează că le vor fi necesari aproximativ cinci ani de muncă pentru a realiza, împreună cu diverși parteneri, sistemul de observare al Ministerului Apărării la un nivel de performanță apropiat de al părții video a sateliților americani „K.H. 11". Ei au recunoscut însă că anumite aspecte tehnologice ale acestui program constituie încă o problemă. Este vorba în special de punerea la punct a sistemului de reglare a camerei de luat vederi de care vor dispune sateliții. Pentru ca aceasta să poată oferi în orice situație finețea de observare prevăzută, va trebui să fie posibilă reglarea de la sol a distanței focale a obiectivului cu o precizie de ordinul micronilor.

● *PLANURI PENTRU EUROPA. „Dacă este să ne referim la numărul de lansări pe orbită, trebuie să constatăm că activitatea spațială*

vest-europeană este de opt ori mai scăzută decît a Statelor Unite, a afirmat Henri Martre, pentru care această diferență este rezultanta faptului că pînă în prezent nu a fost realizat nici un program militar spațial la nivel vest-european.

Potrivit lui Martre, apare extrem de important pentru apărarea și industria europeană ca o evoluție să aibă loc în acest domeniu. Martre a subliniat că această dublă necesitate ar fi trebuit să se soldeze încă de mult cu decizii importante.

Fără a merge pînă la precizarea apariției unui echivalent vest-european al sistemului american de „Război al stelelor", președintele societății „Aerospatiale" a apreciat drept indispensabil ca vechiul contingent să se orienteze spre o unificare a mijloacelor defensive orbitale.

Dar în vreme ce Franța se dotează cu o rețea de sateliți-spioni cu sisteme optice de vizualizare, Germania federală are în vedere lansarea unui program diferit. Este vorba de proiectul „Milsat", de sateliți de observare pe lungimi de undă radar. Potrivit afirmațiilor lui Henri Martre, dacă cele două țări nu au reușit să se pună de acord asupra unui sistem comun, este pentru că tehnica nu le permite acest lucru. Francezii își doresc o observare străpungătoare, care le va fi elementul cel mai adesea util deasupra regiunilor însorite de dincolo de Rin, dar R.F.G., dimpotrivă, nu se poate mulțumi cu un sistem exclusiv optic, care să fie practic orb pe timp nefavorabil, fiind incapabil să vadă dincolo de stratul de nori. Principala problemă a Germaniei federale este de a ști în permanență ce se întîmplă la frontiera dintre cele două state germane, unde cel mai adesea este timp urît. Chiar dacă nu oferă decît o rezoluție de ordinul a 10 metri, un satelit radar rămîne indiferent la condițiile meteorologice, fiind de aceea preferat la Bonn.

Părerea directorului societății „Aerospatiale" este că ar trebui să se pună aceste două mijloace de observație pe un satelit comun în momentul în care tehnologia o va permite, cum de altfel se va întîmpla mai devreme sau mai tîrziu. Henri Martre a lăsat să se înțeleagă că mai multe state europene ar putea să decidă exploatarea în comun a altor sateliți militari, așa-numiții sateliți de supraveghere avansată, însărcinați cu reperarea lansărilor de rachete de la suprafața pămîntului prin detectarea și semnalarea neîntîrziată a emisiei de căldură, extrem de caracteristică, provocată de motoarele acestor vehicule.

Traducere si prelucrare de
maior **Ion PIRVU**

BIBLIOGRAFIE

la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor din organele de securitate (pentru convocările pe anul 1987)

1. **Tema : Aspecte caracteristice ale aplicării cerințelor conspirativității, compartimentării și secretizării în munca din clandestinitate în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de apărare.**

— Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Ed. politică, București, 1985 ;

— NICOLAE CEAUȘESCU : Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, București, 1984 ;

— NICOLAE CEAUȘESCU : Cuvîntare la Convocarea de bilanț a activului de bază de comandă și de partid din armată, Ed. politică, București, 1985 ;

— Directiva Comandantului Suprem al Forțelor Armate ale R.S.R. privind pregătirea militară și politică a armatei în perioada 1986—1990;

— Legea nr. 14/1972 privind organizarea apărării naționale a R.S.R. ;

— Lucrarea : „Concepția P.C.R., a secretarului său general Comandantul Suprem al Forțelor Armate, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, privind rolul și sarcinile organelor Ministerului de Interne", Serviciul editorial și cinematografic, 1985 ;

— Lucrarea : „Asigurarea contrainformativă a activității desfășurate de unitățile militare în teren", Serviciul editorial și cinematografic, 1983 ;

— Publicația „Securitatea" nr. 1/1986, pag. 26 ; nr. 2/1986, pag. 16 ; nr. 3/1986, pag. 25 și nr. 4/1986, pag. 36 și 43.

2. **Tema : Măsuri de siguranță și apărare a efectivelor unităților centrale și teritoriale de securitate la dislocare într-o localitate sau teren împădurit. Documente ce se întocmesc în acest scop.**

— Regulamentul trupelor de securitate, partea a II-a, art. 120—126;

— A.N. — 3 Regulamentul de luptă al infanteriei și vînătorilor de munte (batalion, companie), art. 151—160.

— A.N. — 2 Regulamentul de luptă al marilar unități și unităților din trupele de uscat(divizie, brigadă, regiment), art. 198—214 ;

— A.N. — 5 Regulamentul activității de stat-major a comandamentelor din trupele de uscat în operație (luptă), art. 366 și art. 501.

3. **Tema : Însușirile psihologice ale personalității. Cunoașterea și educarea lor în interesul muncii de securitate.**

— „Metode și tehnici de investigare pshiosocială și posibilitatea folosirii lor în activitatea de securitate și miliție" — lucrare întocmită de Centrul de examinări psihologice al M.I.

— Lucrarea : „Criterii privind recrutarea de informatori și colaboratori pentru munca de securitate", Serviciul editorial, 1976 ;

— Ana Tucicov-Bogdan : „Psihologie generală și psihologie socială", Ed. didactică și pedagogică, București, 1973, vol. II.

— Publicația „Securitatea" nr. 3/1982, pag. 37 ; nr. 4/ 1982, pag. 37; nr. 2/1983, pag. 43 ; nr. 2/1986, pag. 66.